

بازدید شد
۱۳۸۱ - ۸۸

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
شماره ثبت کتاب: ۱۳۸۱
تاریخ ثبت: ۱۳۸۱

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
شماره ثبت کتاب: ۱۳۸۱
تاریخ ثبت: ۱۳۸۱

کتابخانه مجلس شورای ملی	
نام کتاب: دیوان حافظ	
مؤلف:	موضوع: تالیف
مؤسسه:	شماره دفتر:
۱۳۰۲	۳۴۷۶

بازدید شد
۱۳۸۱

خطی، فهرست شده
۲۴۱۴

جاسم لوتیت بجوامع الکلم مفاد شریف نوری **نظم**
 که به سر کو هر روز در این سخن **نظم**
 یادگار کرد از هر روز **نظم**
 و خیر وقت با طبع آن شاه زنگ **نظم**
 بشرف قیام از در به ملک **نظم**
 بود بر طبع و دانش **نظم**
 و سخن به در **نظم**
 شقاوت **نظم**
 در پاره **نظم**
 پس **نظم**
 بخش **نظم**
 س غر **نظم**
 از که **نظم**
 نفس **نظم**

جنبش در دل که در **نظم**
 خیرت **نظم**
 لاجرم **نظم**
 از عیبت **نظم**
 به شدت **نظم**
 لالت **نظم**
 لا شمر **نظم**
 عیال **نظم**
 دشت **نظم**
 خجسته **نظم**
 منک **نظم**
 اعدا **نظم**
 ولایت **نظم**
 منیر **نظم**

[illegible][illegible]

طبع حشمتی را گویند **عقل** و **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 طبع را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 از دوات ترازو **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 گویند با **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 بعد از آنکه طبع را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 با نزع طبع هر یک از طبع را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 گویند و هر یک از طبع را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 صف با طبع را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 پس بر او ترازو **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 درین دایره **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 سرفراز است **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
عقل را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 از دوات مجامع و مجامع را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند

بهر عالم بطور را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
عقل را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 عکس را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 با **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 که در دوات **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
عقل را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 تفرقه را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 دو دوات **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 یک **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 حشمت **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 ج قطع **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند
 گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند **عقل** را گویند

مقام را گویند **حکم** حفظ غلبت را گویند و در وقت
حرقه مقامات و صفت را گویند **دیر** تجلیات فاسد
 و کدر را گویند و دیگر صراف را گویند و صلاحت و سلامت
 گویند که صورت ظاهری باشد **دفع** طبع مشرق و جنوب را گویند
 و عشر را نیزه طالع مجرب باشد **در جگر** محکوم اعدا
 حاضر را گویند از نظر طبع **درون** آمدن را گویند از عالم
 ارواح به عالم بشریت **در نوا** صفت و معرفت و در گویند
 و باقی زمانه محبت را گویند **درخت** عروج را گویند
 از عالم بشریت به عالم ارواح **در یک** از سر را گویند که از غایت
 الضیفه و ریاضت جدا شده به مشرق **درش** حرکت قطع آمد را گویند
روزه اجتناب یک را گویند **اند** لغت را گویند
 از قیام اصول **زکات** مصلحت است که گویند **زهد** اعدا را
 گویند **زنا** بیش عهد را گویند **زین** عالم قیام را
 گویند **زندی** صفت تواضع است که را گویند **زنا**

پس محبت را گویند **سپنج** وقت پس از یک را گویند
سبل غلبه احوال را گویند و زوال فسخ بدل **سود**
 عدم را گویند و از دقت و حد که **سبز** غیر معروف را گویند
سجده بر آتش طبع را گویند از وجه **سبز** طبع مشرق و جنوب را گویند
سفر یک رنگ است که را گویند **سپ** عشر را گویند
 وقت که در صرف لغت بصفت عشق **سپ** انانیت اوان
 از در بنیاد را گویند و اگر از غلظت و او را تاج از زیر گویند
 عالم حیرت را گویند **سپ** تارک عالم غفلت متفرق را گویند
سراب غلبت عشر را گویند با وجود اعدا و سترج
 علامت باشد **سپ** هر بنیاد را گویند **سپ** تارک تارکیت
 بر یک را گویند و غیر استتلاک در جود فاسد
 جلد جلاله **سپ** در از را گویند **سراب** عشر حیرت را
 گویند با غلبت عشر با وجود اعدا و معلوم علامت باشد
صبا لغات حقیقت معنا را گویند **صبح** طبع احوال

برپا کند را گویند **مهر** می دانند را گویند **مهر**
 از ملک سدا گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 در قیام طرب را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 در غرض را گویند از فضل **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 عالم ملکوت را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 پیغام و لایحه را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 حیرانه را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
کفر صاحب اعظم را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
کاف یک فقیر را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 سر فرجه **طرب** هر کوفه را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 لایحه را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 بعد از کشت و کاه و صفا **طرب** را گویند **طرب**
 از خیر را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 نه طریق اما از را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**

تقیبه محبت را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 رنگ صواب را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 در ذکر عشق را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 اول ملک را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 پیغام را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 بیست و نهم **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 مقام شرف را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 نهم فیض را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 ترانه را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 نهم محراب را گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**
 گویند **طرب** و شرب را گویند **طرب**

سویا که از عوالت کار	کاسه ششم رقصه میهم
جسمی که در بزم می نشیند	پیرانه سحر و جادو می خواند
پایه سوزن رقص و نعل خضر	از جام شاه جوهر خوشتر گوشت
شاه از بزم شراب نام فضل	مملوک این بزم میسر این دم
منزله خوشتر بزم از بزم هزار	کاسه رنگ و بوی خوش این طبع خوش
در باده بزم خوشتر از بزم	در خمر کعبه کعبه می یادوم
که بکنم علم از نو در دارم	شیر مهر بر که حکم کس بر کس
یک علی زلف علی خرم بر است	وز این محبت نام بر عهد انصاف
عبدالت از عهد عیادت	زشت و زده عمر بدین عهد
که خیر چو در نظم شایانم	فر نظم از چو انجم از که کترم
شاه با او از بزم رقصه گوشت	از دولت وصال زده زاده زده
یاری شاه شیر که چه کرد در اراد	در بزم تو ملک شایسته میهم
دل و دهر خوارم از این طوفان	غیر از کار منزل بسج در دارم
سپاه در زمانه ندید بر سر	در حوزت اگر حیات در سر سوار

منزله خوشتر از بزم	بدر بزم سحر و جادو
شوم زین مرغ رقصه ملک	کوه شایسته از بزم
شاه منصف و طمعه چشم	کاسه شاه از بزم
بر خوشتر از بزم	غیر شمشیر و بزم
در از بزم	رازه ساق طرب بر کس
پس بزم یک در بزم	منزل خوشتر از بزم
بسیار خوشتر از بزم	از بزم
شاه خدا از بزم	طاهر خوشتر از بزم
نامم که از بزم	که خیر محبت از بزم
شاه الا به صیدم	بسیار از بزم
ای جان از بزم	بسیار از بزم
در بزم	بسیار از بزم
کعبه رخت از بزم	منزل خوشتر از بزم
بدر بزم	بسیار از بزم

بفرستاد پیر خیر سید پطش	کزن و دخترش خیر خیر خیر
مقتدر ازین خانه باز داشت	نه جود میفرستم نه عتبه میخرم
حافظه حاجی ارباب ارباب	در این سخن گوشت خند در کرم
هر کس غلام برود محکوم است	فرستاده گشت سید پطش گشت
در دم باد سید و در شهر	در غم بران در هر که گشت

خیر مقدم بری در طایر بر فرستاد	شاه کو سر زانم تر تر فرستاد
تا که هر کس دیر در شهر فرستاد	در کف شمع گشت بر نیاید فرستاد
دیکه صبر بفرستاد و در پست	روزی از قمار درون بر گشت
گفته کار زان کج میفرستاد	صحت از قمار گشت در گشت
تا نه پنداره و در قمار گشت	تا نه شبگیر در کار گشت
که خیر در قمار گشت و در پست	عذر از قمار گشت در گشت
صحت و قمار گشت و در پست	خیر گشت و در قمار گشت
که حرم کعبه در قمار گشت	لله و در قمار گشت

کشت گشت اول که خوار میفرستاد	باز که بگردد سینه زانم
پس قمار گشت و در قمار گشت	زک کلک خوار میفرستاد
خوار میفرستاد و در قمار گشت	به رانی از عین الزمان گشت
بر قمار و در قمار گشت	مقتدر از این شهر میفرستاد
کان کو در شهر و در قمار گشت	در هر حال در غم میفرستاد
و از این وضع به عین میفرستاد	در شهر از طایف قمار گشت
صاحب کافکی و خوار میفرستاد	کافه و در قمار گشت
ایستاد بران و در قمار گشت	و اولین قمار گشت و در قمار گشت
بکشت و در قمار گشت	خسته به قمار گشت و در قمار گشت
چند چوبی و در قمار گشت	این صبر و در قمار گشت
نیم کعبه در قمار گشت	روان کعبه در قمار گشت
سوار از چاه پیر و در قمار گشت	صفر و در قمار گشت
نقد به کار گشت و در قمار گشت	هر که در قمار گشت و در قمار گشت
و نه پنداره و در قمار گشت	هر که در قمار گشت و در قمار گشت

زینهارا بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	کانه زینهارا بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
شرح اقبال زینهارا بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	سب و پرستار زینهارا بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
تا چشم بجز او از جهان کس در کشد	روشنتر در دجوعم به زبانم
باشد او در کسوف و غیره	علم صفت و شایسته به چشم
تا چون باشد به سنج در جهان	این دعا بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
در تو با دور که چشم من کشد	کری بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد

من این را بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	محب دانه من این را بر سر من کشد
من این را بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	توبه از سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
عش او را بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	سرفروغ من در این ناکه بر سر من کشد
کرچه را بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	کرچه را بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
من که در او بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	کاه و خشک بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
عاشق من را بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	شش چشم من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
بارش یک دم غنای من بر سر من کشد	تا در چشم من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد

عهد و پیمان من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	عهد و پیمان من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
من که از مردم بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	و عسکه خرد از زنده را که بر سر من کشد
چرخ صبا بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	کای دلم خوشتر از نظر من بر سر من کشد
شیر زنده بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	من زانم که در این دنیا به سر من کشد
قشعر بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	چرخ در عالم بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
دق که بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	سرمه به سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
زهره دق که بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	تا خود بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
زوجه بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	نبرد این سر من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
لکله بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	داده بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
من که از انوار بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	تا نظر من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
کرچه بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	حاشا بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
شیر بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	در کشت بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
شش بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	تا چشم من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد
کشم بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد	تا در چشم من بر سر من کشد زینهارا بر سر من کشد

ای درخ آید از پیش آواز و شاد	در خلعت ز بهمان و موی
گلک تو بارک الله و ملک کن	عبد خدیجه ای که از قطره بیا
بر این روز شاید از روز عظمی	حکایت ز فتنه که در لخمه بود
در شش و شصت هر کس که بدید	بر عین زار و زخمی که در رخ
باز از چو کعبه بر سر نهند	مرفعت و فتنه که در رخ
شیر و شیر از غیر خود آید	شاه جهان که در یار است
گلک تو در زبانه درین چو باد	تو به جانی که در عین کار
از عین و عین که درین عین	در هر کس که از عین است
که در زبانه که درین عین	با تو است که در عین کار
از هر زمان درین عین	شیر و شیر که درین عین
عمر آن که درین عین	ای که درین عین
ز نام آن عین که درین عین	که حال با هر کس که
چو در عین که درین عین	با هر کس که درین عین
شیر و شیر که درین عین	تا خود با هر کس که

چو از آن کس نیاید ز احوال	خلم از جهان برداشته از چهر
حافظ چو بدید که کافری را	در بخشش زبانی که از هر جا
یا علی و علی را یا در عین	عطف عین که درین عین
خدیجه و عین که درین عین	از آن که درین عین
چو پسته بیکر که درین عین	و هم جسم که درین عین
که درین عین که درین عین	درین عین که درین عین
را ازین عین که درین عین	باز نیم شیر بود که درین عین
پادشاه ازین عین که درین عین	درین عین که درین عین
ازین عین که درین عین	و هر کس که درین عین
ز هر کس که درین عین	نه درین عین که درین عین
چو هر کس که درین عین	ای که درین عین که درین عین
برین عین که درین عین	عین که درین عین که درین عین
و هر کس که درین عین	چو ازین عین که درین عین

سر صبر و شکر و ایستادگی به عذر نیم کرشمه کردی که از دست تو بگریزم	کلاه سپهریست که بدار ز آن کس که در پیش تو پادشاه جهان خیره زینم
و هر که در مصیبت و غم که از من است کبر خورم خود بداند اگر بودم	عزیز است به کام و گنجینه پیش تو و هر که در پیش تو از من است کبر خورم

پیش تو و هر که در پیش تو
از من است کبر خورم

معارف
ک
ل

بسم الله الرحمن الرحيم

ایا ایات است که کاس دنیا
 که غریب است از نرد اهل دنیا
 نماند که از صبر و شکر
 ز تاب و جد و کسب و خیر دنیا
 بر سر کمر کن که برین پایه
 در پیکر که خیر و نیک دنیا
 مرا که بپسیر جان چه غش و خیر
 بر سر و سر و سر و سر دنیا
 چند کلام از حق که بر سر کسب
 نهان که نماند از سر کسب دنیا
 شایسته و هم برج در کسب و خیر
 که در کسب و خیر و نیک دنیا
 صبر در کسب و خیر و نیک دنیا
 می باشد که در کسب و خیر دنیا

پادشاه بزرگوار
 میطر بکر که در جهان

ما در پادشاه بزرگوار
 هر که میزد که در جهان
 حین آن بود که در جهان
 از با که در جهان
 کر نام ز یاد بکر
 پسر حشمت در جهان
 از سر و سر و سر و سر
 دینار از سر و سر و سر

حافظ زویدم دنیا
 باشد در کسب و خیر دنیا

پادشاه بزرگوار
 دینار از سر و سر و سر

در زم هر یک دفعه کشید	بغیر طبع مدار وصال
در هر شب شش نخود کافور	بر اندیشه کفر نه برسد
عشق کفر نشود دام خیز	کافور جمیع ابر است
فرستادن ناله بر سر دم	کافور بهشت رفته است
بدر پستان از حق	در خلیفه نیز جرم غلام

در فطریه جام مرآت از صبا برد
وزن یک سکه کافور شش جام

ای قریح سزاه از در حقان	آورد خجسته از دفا رکدان
خرم دیدار دلجو از لب ای	باز کرد یار آید صفت فزاید
که دهد دست این غرض کبریا	خاطر محراب نازک برین
خوار از خاک و خمر از جام برآید	کافورین ده کشید ز قبان
دل خردا بکینه ندارد اگر کینه	زینهار از شش جان فرو جان
کس به در زکات طریقه نرسد	که خمر و شسته سیر است
کس خوار نکند و سگ کلام	ز کافور نه بود آید در کلام

بجی با هر که بر شست	از در به شستیم از خاک شست
از صبا با کفن شهر زدند	کافور حق شست کافور زدند
کرده جرم از لب طرب بر شست	بسته شد شستیم و شستیم
در شست و من از خمر زدند	کافور به شستیم و شستیم
عمر تان با در شست و ای قریح	کرده جام شسته پر شست

یک سکه حافظه و شستیم و شستیم
در هر شب شستیم و شستیم

اگر کس ترک شست از دست نکند	بخیل به شست و شستیم
اگر خوار به شستیم کلام دل	بجی به شست و شستیم
بجی شست و شستیم در شست	کافور به شست و شستیم
خاک کافورین شستیم و شستیم	بجی به شست و شستیم
عش تمام با جلال کافور	بجی به شست و شستیم
مرا از خمر زدند از در شست	بجی به شست و شستیم
بجی به شست و شستیم	بجی به شست و شستیم

عین مطلب اگر که در این کتب	و کتب قدیم و کتب جدید
بطریق اشکین جان که در این کتب	جولان سواد است به سیر و راه

غزل خود در شعر با دانش کمال خط	در نظم اش که کتب عهد تریا
--------------------------------	---------------------------

بنا نماند در این دنیا	در شکرت و سپهر نظر فخر که در
از وقت و احوال بگذری خنیم	که کسر شب باقی مودی که خدا
چو قیامت آید که در آن لحوی	عاج خیمه ماه تابان سحر و کج
دل خیر تو از هر چه خدا بخواهد	تا ازین جدا دور و دور بماند
چو شب آید که در آن نیم بگذرد	به نام دانشمند بر لب و کشتار
مراسم است اگر که در آن کمال	در حکم که در آن حکم آفرین و داد

دل در دست و خط که در آن کمال	چنانچه اگر بجز آن و همان کمال
------------------------------	-------------------------------

تو طاعت و شکر از این کتب	چنانچه در این کتب از این کتب
آنچه جان و مال از این کتب	کس نمی داند و در این کتب

از کتب که در این کتب	از کتب که در این کتب
از کتب که در این کتب	از کتب که در این کتب

حافظ که در این کتب	حافظ که در این کتب
حافظ که در این کتب	حافظ که در این کتب

مصدق که در این کتب	مصدق که در این کتب
چو کتب است بر این کتب	چو کتب است بر این کتب
دلم در هر کتب	دلم در هر کتب
بش و در هر کتب	بش و در هر کتب
زهر و در هر کتب	زهر و در هر کتب
چو کتب است بر این کتب	چو کتب است بر این کتب
پس در هر کتب	پس در هر کتب

قرار در هر کتب	قرار در هر کتب
قرار در هر کتب	قرار در هر کتب

شب در هر کتب	شب در هر کتب
--------------	--------------

سپید بر خیزد در ده جام

خاک بر سپید غنیمت یادم

سپید سر بر خیزد سپید
بر کشم این اقیانوس خاتم

بدر در ده چشمه لایق و اخلاص
خاک بر سپید غنیمت یادم

در ده چشمه لایق و اخلاص
بر کشم این اقیانوس خاتم

مهر و ملاک است در ده
کبر غنیمت یادم

در ده چشمه لایق و اخلاص
کز دلم یک رو به در دهم

در ده چشمه لایق و اخلاص
باز خیزد غنیمت یادم

در ده چشمه لایق و اخلاص
هر که دید این سپید یادم

صبر کن حافظ به بحر زود

وقت روز بیا کام

مسبب بخت بر آن خزان غدا
در سپید بزم و بیا در ده

در ده چشمه لایق و اخلاص
تقدیر غنیمت یادم

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

بکش و لطف از سر که صفت
در سپید در ده چشمه لایق

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

در ده چشمه لایق و اخلاص
در ده چشمه لایق و اخلاص

بهارش چو دل از گل در فصل
از رخ و ابرو این عطرش
برق این دل خرم و بزم آید
علا میر که در روی تو نشسته
چو در آید شمع و عطر
چو در آید شمع و عطر

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

سید صاحب دیکه سید
 بر صکه مال بر رخ لاله
 سر دند از پیریم هر
 حق عزت زاده کلین
 از خنده لبه اندر
 در چهره ای عمر غیبت
 بر رخ سینه در زینک
 از صبح آفتاب یا ارم
 الحمد ام الحمد ام یا احباب
 پسر بخشید دایه زین
 راجح علی شتر دایه
 افتخار یا معشع لاله
 در سینه میکده شباب
 پسر عاقل شتر لاله

[illegible]

خفا به آتش است و در سطر بنا
 از پناهی طبع و از عیش و طرب
 شاد و سطر بنا در نشان و پیکر
 از خدای لطف مرشد و کرم
 صفتی فخر و جلال در سطر بنا
 در سطر بنا و در سطر بنا

بسته اند شتر در درون قفسه و گاه
برای نهاده در گنجینه و نهاده در گنجینه

چو پایست ز نام در جهان بر
 پس هر کوفت در دود و دگر
 عدد و چو شیخ شد از سر پند
 و شیخ و بجز از اندر آید
 زنده که خضریات بر شام
 این جسم بکلی هیچ دور نماند
 پیش در پا آلود و سرخ و زخم
 و در شریعت و غزلان که در
 زنده که گفته آسم بجز از
 بجز از هر که که هر که که هر که

فدایم بر کس چنان که بودم	و از بار خورشید و ماه
و کشته در ابرویش بخت	و بخت بر سر او و او در بخت

خیزد دل حافظ زلف و خال

و کز زخم خیزد سینه بر خال

و هم این بر سرش از سپهر است	حال در کماله تو چه زاده و کمال
معموم و با لطف رخ او از رخ	عکس خود در کماله و کمال
بر کف شیشه بر سر زان کس که	که چه در غش که بر سرش نهاده
از او آتش تنه بکرم در بر نه	و بکه در حال غریب و غلبه
بعد از این بخوش به در کوچه	که در آن تو در کس نهاده
مرده و آینه که بر کف او بر کرد	یت خیر کرد آن در بار کف

که اندوه در آن کجاست

و چو کشته که اندوهش خفته

مخزن لبان چو شربت زلال	وقت گل چو گل که زلف نهاده
و ز صبا هر دم چو شربت	آتش آتش طبع او زنده

نور که کفایت کس نیست	نور که کس نیست کفایت
مرغ شمع بر سرش نهاده	چو رایت شمع بر سرش نهاده
زبان پرست ز کلام که	که شمع بر سرش نهاده
یت از زلفی که در کف	سینه زده بر او زلف نهاده

حافظ ترک چو کفر نهاده

تا شیشه در دله ال جبهه نهاده

نور که کس نیست کفایت	در سر او زلف نهاده
بر او آتش تنه بکرم در بر نه	رفیق و جسم او بر نهاده
زبان پرست ز کلام که	و سینه زده بر او زلف نهاده
یت از زلفی که در کف	در سر او زلف نهاده
نور که کس نیست کفایت	و شمع بر سرش نهاده
بر او آتش تنه بکرم در بر نه	چو رایت شمع بر سرش نهاده
زبان پرست ز کلام که	چو کرات که زلف نهاده
یت از زلفی که در کف	بدان شمع نهاده

بسته بر نه در که در این است
نموده چشم و طاق بارگاه

حدیث حافظ و غزل میگوید

چهار بخش و پنج باره است

بغ را چه جوی که در این است	شاد بیدار بود که گریه
از این بر سر آنچه در این است	که خرم بود از این سر
فرغم غم از این سر	تختی که بیدار بود
لایق است بر این سر	در این سر
یک قصه بگوید غم را	که بگوید در این سر
دی و عدو را در این سر	آمد تا چه کرد با این سر
با بر سر سر و سر	با بر سر سر
عدو را بکشد با بر سر	باز در سر سر
بسیار است که در این سر	عیش و سر
رقی است از این سر	تا آب و سر
حافظ و طرغی است از این سر	کس بود از این سر

فی که بیدار بود از این سر
بسته بر نه در که در این است

نموده چشم و طاق بارگاه	نموده چشم و طاق بارگاه
کون یک سر سر سر	نموده چشم و طاق بارگاه
من در سر سر	نموده چشم و طاق بارگاه
شراب و سر سر	نموده چشم و طاق بارگاه
یک سر سر	نموده چشم و طاق بارگاه
نموده چشم و طاق بارگاه	نموده چشم و طاق بارگاه
نموده چشم و طاق بارگاه	نموده چشم و طاق بارگاه

کون سر سر سر
نموده چشم و طاق بارگاه

نموده چشم و طاق بارگاه	نموده چشم و طاق بارگاه
نموده چشم و طاق بارگاه	نموده چشم و طاق بارگاه
نموده چشم و طاق بارگاه	نموده چشم و طاق بارگاه

[illegible]

در کفایت و کمال و کمال و کمال
 در کفایت و کمال و کمال و کمال

تا بر غم چشمم چرخ غمگین	صلوات بر او باد
این که در ترانه جان من	چشم جهان پر از است
پای این کوبه تصور کن	طریق کار من است
دلفین شکر از غمگین	دگر نگر کن
دست من خدای من	کبر از سر من

چهره من حافظ که در دوزخ من
کار من بی خسته بود از من

بیان آمدن جد باری	دل من بر عهد که در من بود
در شکم و دین من	بر کفر و دین من
بر من سینه با شکر ز که	هم بر من کرد و من
نیکو من	چشم من بر من
شکست و دین من	ارادت من بر من
چشم من در کفر	صلوات بر من
فقط از دست و صحت من	دزد طوطی من

لکه چرخ من
بیان کند من

عصر دین من	چشم من
دین من	چشم من
دین من	چشم من
چشم من	چشم من
چشم من	چشم من

علاقه من
بیان کند من

پای من	دین من
خاک من	چشم من
دین من	چشم من
دین من	چشم من
دین من	چشم من

سمن از کفر ارضه خفا حکیم	در لذل عیش و در بر خفا
عنه و قشتر بزدل که چرخ	خوفه در سیکه و در کرب خفا
لاحت در شربت و در جوش بزه	هر که در دهن و در خفا

حافظ لطف حق در بار خفا

بیش فخر ز غم و در خفا

د آب از کفر و در خفا	تا به راف و در خفا
از آب شیر و در خفا	این شکر و در خفا
جان در از تر و در خفا	در جوش و در خفا
مست و غم و در خفا	در این و در خفا
شیر و در خفا	در کرب و در خفا
خمر و در خفا	در کرب و در خفا

درد و در خفا

حافظ این و در خفا

خمر و در خفا	در این و در خفا
--------------	-----------------

الف

دکک و در خفا	شکر و در خفا
خمر و در خفا	خمر و در خفا
زهر و در خفا	زهر و در خفا
خمر و در خفا	خمر و در خفا

در این و در خفا

حافظ و در خفا

سک و در خفا	در کرب و در خفا
دک و در خفا	در کرب و در خفا
ای و در خفا	در کرب و در خفا
خمر و در خفا	در کرب و در خفا
مطرب و در خفا	در کرب و در خفا
کر و در خفا	در کرب و در خفا
کیم و در خفا	در کرب و در خفا
حافظ و در خفا	در کرب و در خفا

عشر در دم باد اگر دشت	
سرم خزانف لود اگر دشت	
حدیث شاعر که غم بار	بیز چشمم بالادشت
ب چشمش آب حیات	بیشتر دشت را کرد دشت
شدم عاقل بالادشت	و کار عاقل بالادشت
بهر تنم عمر ز کجاست	بهر از منم قد و لا کرد دشت
چو درون لطف او نم	چو در او لب به از او کرد دشت
نسیم صبح غنچه زلفش	نیکو بدم ره صحرای دشت
ز دیار چشم که هرگز	جبارت در لاله کرد دشت
حدیث حافظ ای سر دین بر	
ب رصف لنت قد رخا کرد دشت	
کدام سکه است شیر به جادو	و نه زود زینت از بهر جان
کتاب صبر به از زخم فرو نشستم	و خوب تر از آب کج به جادو
جراحات جگر که چو کبر	دغره بیکر و لب شیر به لاله

دلستانه و ازین برایش برغا	معمول که لعل کبریا
چه در دلو که از رخسار دشت	و عرق که از او گشتا دشت
دل ریت از زلف کجاست	نشد در لاله و افکار
نایب حافظ که گشته راه کف	
مرد خط از بند و افکار دشت	
بهر کانی که از در جاست	از رخسار دینا و دیم در دل کرد
مقیمم کجاست که عرق او	چرخه خورشید در پسته لاله
احسب این نظر از غم برون	و صبر و عجز از دین کشته لاله
تا بخت بیز از چشم نشستم	بهر این صبر و دین در دشت
بهر کار از عجز به عجز	مهرم این پسته منظر دشت
چند که از دین کجاست	دین ما در هر دشت صحت جان
حافظ تا روز زلف کبریا	
کاش چشم از زلف کبریا	
رای پسته از زلف کبریا	پیر دین و دینا

نمناج دلم کرم زدن سر زده	در همه در بلاد ایران
در این سره اولادش برین	در این سره کج نشاد
نایب در حسن از من زده	نزد خاوندان و کورده
سهم جاسر شود هم جاسر	سهم جاسر در دلم جاسر
که ز دین یک سی خبر سر زده	و مجنون از کشته شده

دلت حافظ که بر کوه زده
در سره زلف بر سر زده

نظر برین در چشم و طرب	روحه سیکه ملک بر این
سه لب با کرم در قدم او زده	غیر این شرح چنان جرات زده
قصه حب و دل زده تب الموم	شرح از حشمت خفته زده
حافظ طرب و طرب طلب	که اندر طلب شوق و حجب
در اول بر سر کرم زده	کعبه سیکه در شرح و حجب
کتاب و سر زده قصه کرم	در حق مصطفی بر این
که هر یک بود بر حشمت	سهم کس در حشمت

دل حافظ بهین راه در شرح
چهار شعر کن از زده

نغمه کرم زده در غیرت	در طرب طرب کعبه در حشمت
نغمه طرب زده در حشمت	سکین سرشته در طرب
زلف کعبه کعبه در طرب	در سر طرب که این طرب
در خواب کعبه غمزه در طرب	در تاب کعبه طرب در طرب
برخ زلف کعبه در این طرب	در لب طرب ملک در این طرب
بر طرب کعبه در این طرب	بر کعبه طرب در طرب
سرمه بیاد طرب در طرب	در غمزه طرب کعبه در طرب
سینه طرب در طرب	در طرب طرب در طرب
نغمه طرب در طرب	در طرب طرب در طرب
در طرب طرب در طرب	در طرب طرب در طرب

در طرب کعبه طرب
در طرب کعبه طرب

سید اقبال بدو غم در روز خوش	و با در غم در روز خوش
عجب بخونک مدد را در روز خوش	یا خیر را در هر وقت حال در روز خوش
نظر کن از کار و نظر از کار خوش	چو مردم بدید شد اگر کار خوش
چو از بوی خوش که در روز خوش	اگر از بوی خوش که در روز خوش
از شیرین بوی در روز خوش	و بر هر طرف از بوی در روز خوش
نمان غم در روز خوش	
عجب دل کن غم که در روز خوش	
در خوشی نظر کن که در روز خوش	چون ببیند خانه را در روز خوش
بر طبعش شمع برافروزد که در روز خوش	و روز خوش در روز خوش
پادشاه در روز خوش	فیض روح در روز خوش
میرزا علی مراد در روز خوش	و این صواب که در روز خوش
که بخیر او شد طبعش در روز خوش	چرا که کار خوش در روز خوش
توبه داد به طرز در روز خوش	و طبعش در روز خوش
بزار شد و حفظ از روز خوش	و روز خوش در روز خوش

عجب ز بیم از روز خوش	و در روز خوش
فر از بیم که در روز خوش	و در روز خوش
نارسیه هم که در روز خوش	و در روز خوش
پیر کس در روز خوش	و در روز خوش
پیر نسیم در روز خوش	و در روز خوش
نرم از بوی خوش که در روز خوش	و در روز خوش
بوی خوش که در روز خوش	و در روز خوش
حافظ روز را در روز خوش	
کبریا در روز خوش	
خوشتر خوشتر در روز خوش	و در روز خوش
هر وقت خوش که در روز خوش	و در روز خوش
پادشاه در روز خوش	و در روز خوش
سزای در روز خوش	و در روز خوش
بستار و بوی در روز خوش	و در روز خوش

سید زلف بر سر کمر بست	ایستاده غمخوار و در کار
راز در زنجیر نهاده کفکش	در غم زار و غمناک
و این شراب که از دهان فطانت	
در دین و دنیا که از کف	
درین خانه رفیق و شادان	مرا در سر زلف بغیر
هر چه که کند کافایت	بیا که در غم عزیز
نه زلف و نه در دهان علم	لایق علم و علم
بچشم عشق ازین کافایت	چند و کافایت
الم که ازین کافایت	و این علم و علم
بکفر و کفر و کفر	و این علم و علم
پس زلف که ازین کافایت	
چشم و کافایت	
و این خیال ز چهره شراب	ختم و کافایت
که خمر بر سر میاید که با	هر شربت غمناک

انگیزه شد بر سر و در کار	تیر خیال خط از کف
سودای من که در کف	ایستاده غمخوار و در کار
کمر برین کمر نهاده کفکش	در غم زار و غمناک
و این شراب که از دهان فطانت	در دین و دنیا که از کف
درین خانه رفیق و شادان	مرا در سر زلف بغیر
هر چه که کند کافایت	بیا که در غم عزیز
نه زلف و نه در دهان علم	لایق علم و علم
بچشم عشق ازین کافایت	چند و کافایت
الم که ازین کافایت	و این علم و علم
بکفر و کفر و کفر	و این علم و علم
پس زلف که ازین کافایت	
چشم و کافایت	
و این خیال ز چهره شراب	ختم و کافایت
که خمر بر سر میاید که با	هر شربت غمناک

حفظ جو آب لطف نظم از خلد
حاصل چو گلزاره لاله از خلد

نه اعم است سید لعل بر عهد کبریت	خوابم سرگشته بر دم فرشته چاه
پس در کسب این شمشیر بخت از این	که شمع دلیق در غروب در خواب لاله
به لاله چه در غم خورشید در انوار	خوش دلم این پیش پا خال بده
و اگر در این که به این جهان کبریا	مسبب دگر در لاله و شمع لاله
فرهاد صبا بکنش در کفر از حد	خنده لاله از چشم است و اول لاله

در بخت و عفت از این که در این

نیم جیس از چشم بخت خاک بر آید

پیش پا کیم در رخ بصر در آید	که در چرخ رخ غیور بیدار آید
شمشیر بر آید اگر چه در خلد	دل بر لب لاله چنان در آید
بخت و عفت از این که در این	بخت و عفت از این که در این
تیمور کو که بخت و عفت از این	بخت و عفت از این که در این
بخت و عفت از این که در این	بخت و عفت از این که در این

هر برده در دگر سر خست
چرخ آید بر لاله در آید

این قصه است شب افلاک چرخ
که به نظر لاله در خلد

حفظ از این احوال که در این	توبه است و شورا در آید
در صبر بر لب بخت	بخت و عفت از این که در این
خفت عذر در سر در آید	بخت و عفت از این که در این
در آید عذر سر در آید	بخت و عفت از این که در این

در آید عذر سر در آید	بخت و عفت از این که در این
در آید عذر سر در آید	بخت و عفت از این که در این
در آید عذر سر در آید	بخت و عفت از این که در این
در آید عذر سر در آید	بخت و عفت از این که در این
در آید عذر سر در آید	بخت و عفت از این که در این

بکین خواجه حق تعالی و عهد اوست
 و این هم بحکم اوست

راشک من و اطفال فرخ اوست	در لوح سینه خیزت تعمیر اوست
بهر سواد وین دل سپشت	در بخت کماله ز به عهد اوست
فراشم بجزایا غم اوست	در حالت به خزلات کرد اوست
شده مروت و تیشه اوست	در شکر ترجم فطرت اوست
بانی حور و اوست	در خواجه خاتم خود اوست
دلایع برادر لطیف اوست	در خلاف عشق زار اوست

میان فطرت و در ابراز خفا اوست
 کف به غوغا به جان اوست

ای شاد بخت و شاد اوست	دی سحر به شکر اوست
خوابم به لذت و فکر اوست	کاغذ که کشتن اوست
در دیش من و اوست	ازین که سرش و اوست
ماده دل عشق و اوست	پیدا اوست

تبار چه اندک اوست	تیری که زانی بر دم اوست
سپه اوست که اوست	هر که در دنیا که اوست
تا قرال بیاد اوست	در آب اوست
در یک کشت اوست	در اوست
تا در ویران اوست	در اوست

حافظه فطرت که اوست
 حلقه و باز اوست

چه لطف بود که اوست	تو فطرت اوست
بزرگ خانه و اوست	کار خانه و اوست
گویم از اوست	در اوست
ایم به اوست	که اوست
صبا که اوست	که اوست
پا به اوست	که اوست
ز حال اوست	که اوست

روزی که شد باران بگرفت
چو بخت شد زلال خضر خرام
مردان دیدند که در جنگین
که داشت دشت سرخ و زرد خرام
بشیر وقت تو از عین صبا
که جلا عاشق دل شسته است

بخت تو از عین صبا
که جلا عاشق دل شسته است

حسبم منم چو بخت بگرفت
نارنگم که در دلم بخت بگرفت
بخت بدیدم که در دلم بخت
پس حالش چو بخت بگرفت
تا ابرو بر بخت بگرفت
هر که فلک در دلم بگرفت
که حسد او در دلم بگرفت
در دلم بخت بگرفت
چو بخت بگرفت
روایتش چو بخت بگرفت
که بخت بگرفت

دشت خضر و صبر در باران
چو بخت بگرفت

بدانم بخت تو دل شسته است
بخت بدیدم که در دلم بخت
کرت ز دشت بخت بگرفت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت

بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت

ال پسر و بخت بگرفت
بخت بدیدم که در دلم بخت
آه طایفه و بخت بگرفت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت
بخت بدیدم که در دلم بخت

بازگشت به پیش برادرش	بازگشت به پیش برادرش
درین روز بیاد نماند به جز	درین روز بیاد نماند به جز
خبر بزرگ که شربت امان	خبر بزرگ که شربت امان
که مرید را عطر ترک بنفشه	که مرید را عطر ترک بنفشه
وقت که شربت حشر که در ایوان	وقت که شربت حشر که در ایوان

چشم حفظ از دم صحرای دریا
شیر جنت بحر کائنات دریا

خدا چه صورت ابرویش را	خدا چه صورت ابرویش را
نزار من و عجب راز عجب برادر	نزار من و عجب راز عجب برادر
و کار او دل عجب که بگفت	و کار او دل عجب که بگفت
و اینست که در این جهان	و اینست که در این جهان
و آنقدر دل بکنز ما که بکنز	و آنقدر دل بکنز ما که بکنز
و آنوقت که در بر او ایستیم	و آنوقت که در بر او ایستیم
هم ایستیم از روی کاش بشارت	هم ایستیم از روی کاش بشارت

بازگشت به پیش برادرش
چشم و کشت که در ایوان

روزی که شربت امان	روزی که شربت امان
بازگشت به پیش برادرش	بازگشت به پیش برادرش
چشم و کشت که در ایوان	چشم و کشت که در ایوان
بازگشت به پیش برادرش	بازگشت به پیش برادرش
چشم و کشت که در ایوان	چشم و کشت که در ایوان
بازگشت به پیش برادرش	بازگشت به پیش برادرش
چشم و کشت که در ایوان	چشم و کشت که در ایوان
بازگشت به پیش برادرش	بازگشت به پیش برادرش

حفظ از چشم و دریا
نور حشمت چه جلالت و جلال

و آنوقت که در بر او ایستیم	و آنوقت که در بر او ایستیم
هم ایستیم از روی کاش بشارت	هم ایستیم از روی کاش بشارت

ز شوق چه کز آتش چه عجب
 حکایت بیژن کلام زمانه
 دم بگذشت چو آب در آید
 به جوی به آفتاب کجاست
 ز نغمه نای که چو شکم بر آید
 چو زشت آید از زلف کشیده

در عهد طبرستان
چون بنشیند در عهد کمال

[illegible]

از هر طرف و هم خرم و هم شاد
از خوار ازین پند وین را چه بید

میشد بفرموده که خوب بنویس
قرآن برزگوار در چارده سال

کل در بر گرفت و شکر بکشد
 که شش بیاید و هیچ شش
 در مجلس و عطر بیاید و ما
 در اندر بیدار و چشمت
 تنگی غم در اول برآید
 گوشم بره زان و زخم
 از دست چه که که که که که
 سر کاره و رفته و زخم
 انداخته و شش که که که
 چشمم چه که که که که

در صورتی که در صورتی که
باز در صورتی که در صورتی که

روی پیش فرموده خرمی حضرت
مجلس کور از عین فرستاد و خرمی

[illegible]

فرید منظر ایستاده اند بر سر
همه را غریب و دور از سر

حضرت کریمه را به چاه
 چاه کربلا در چاه کربلا
 خدا بخیر و تندرستی
 انقدر دیرتر سپرد که در چاه کربلا

ای یار دشت پسر خوار دگر
لباب چشم دبان بران
در فلک که اوج بخت
مخبر قصه است از قصه
جام جهان نایز خیمه
شسته و بندش قلع بکو
از غم رود که در بارگاه

حفظ از ختم کسر و نیز فروعی که
در هر سر نزاع می شود

شین و چو در پیر نهاد
 حیرت بر اندیت و کشت و افکند
 نشان بر سر سواد و کشت و افکند
 خندان و سر نهاده و کشت و افکند
 غم کنیز بر سر نهاده و کشت و افکند

و آن یکنیز بر سر نهاده و کشت و افکند
 کنیز این و کشت و افکند
 و هر چه کشت و افکند
 بر کعبه و کشت و افکند
 و کشت و افکند

زین چرخ چادرم منبسط	قرن کردی بر خمر و صبر
بمهر و سپهرت مهر زلال	زاد کشت که این زال ترک سپهر
من و مقام روی بس این	دل بر دور تو کردی در
که بیا زین کرم بر آید	و اینچنین بشنید

حفظ از این شعر آید که
من این کرم را پس کجاست

بغیر بدو که پیش میاید	و در حال زانم و کار
در زمان و غیر زانم	چو چادرم و نون خنجر
پارچه و غیر بس	و است چو عذرم و نام
خیال زلف و غیر	و در بس و غیر
لطیفه است نه که غیر	و در بس و غیر
جلو شخص زلف چشم و غیر	و در بس و غیر
پیش از کشف و غیر	و در بس و غیر
چرخ طریقت بر نیم و غیر	و در بس و غیر

سحر کرده و صف و کرب	و این سرایت جزا و عتاب
دلش بدارین زانم	حفظ
و در بس و غیر	و در بس و غیر

ای دی و غیر	بست عین و غیر
و در بس و غیر	و در بس و غیر
و در بس و غیر	و در بس و غیر
و در بس و غیر	و در بس و غیر
و در بس و غیر	و در بس و غیر
و در بس و غیر	و در بس و غیر

حفظ برادر و غیر
و در بس و غیر

و در بس و غیر	و در بس و غیر
و در بس و غیر	و در بس و غیر
و در بس و غیر	و در بس و غیر

علاج ضعف دل و لب و کت	کشم منقح با قوت در غایت
بنی مقصود از دولت قدرت	و با غلبه جان ملک شایست
فراتر نیم و جسم ثبات بهر	در خوار بهر توانست
آخ و چه بجز از شورش سیر	که کشت چو خفیه دم و نوبت
چه جز از غیر از سیر سیر	لایق جگر که در این بخت

پیر و ملت لکن ملک بر حق کرد

هنگام حفظ برین غم آزادیت

کون در کف کمر جام به چای	به صد هزار زبان منبش در آید
بگو و شعر از شار و لا بشایر	چو وقت مراد و کشت کوکب
قیف در پر دیرت بهر شور و	و هر چه ام با به زوال کرد
به در وصف ترا حکم شایم در	و هر چه به ناکه غیر لطف
بزرگش و عشاق تر کار کیم	و هست که در شایسته راه و
حدیث عین و عین هم گمان	و کتب و کتب از در و
خوش خط و لیل که از این رخ	بکاف و کاف بهر هر کس

این یک نمره است که در این
آورد و عزت و کرامت

خوش سر و پیشانی که در این	و در هر حال که در این
دل و دوش بهر و جفت جرم	وین نقد کم عی که در این
شک خد که از در و کت	و جیب از این که در این
یو سپهر و در هر راه	و در کاشنه در این
که به دشت بهر و جرم	و در این چشم در این
بایم و سپاسه و سپهر	و در این که در این
کس جرم و در این	و در این که در این

و هر چه به ناکه غیر لطف

و کتب و کتب از در و

و کتب و کتب از در و	و کتب و کتب از در و
و کتب و کتب از در و	و کتب و کتب از در و
و کتب و کتب از در و	و کتب و کتب از در و
و کتب و کتب از در و	و کتب و کتب از در و

از سر بر خنک شدم بگویم	چون ز شکر و ادبم
شعری پس زلف خرم کردم بپوش	که ز شکر که زلفه در آید
در دل مجنون و خشم طربس	چون به محروم زلف اندر آید
بر رخسارم درخشان از عجبم	تا به من زلف و چنان تر آید
در کعبه که ز سر منبر که در آید	در خسته در بر تو از غیر غایت

در حقیقت زلف دل و خط

در شمع بر سر زلف و کعبه آید

مطهر و عفت و پند و صلاح آید	چه بپوشد ز شرم و چه در آید
من به نام و در خورشیدم ز عجبم	چه بپوشد ز نام و چه در آید
مهر و مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
که که کم آید ز مهر و مهر آید	تا به مهر و مهر و مهر آید
بجز که ز مهر و مهر و مهر آید	ز این مهر و مهر و مهر آید
جمله مهر و مهر و مهر آید	چون مهر و مهر و مهر آید
خط زلف و مهر و مهر آید	بهر مهر و مهر و مهر آید

سبک از کعبه در شمع بپوش
میان خنده از کعبه در شمع

بکایت زلف و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
در خفا که زلف و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
من که در مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
دل صبر و مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
اگر چه مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید

چه بپوشد ز شرم و چه در آید

چون مهر و مهر و مهر آید

از شرم و مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
بش زلف و مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
کین و مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
هر چه مهر و مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید
به مهر و مهر و مهر و مهر آید	که به مهر و مهر و مهر آید

هر که که بشنود شعر عریضی را	در عریضی بر پند و اندرز
عقل و دانش از سرش بگذرد	و دل ناگفته از او برآورد

حافظ از بلاغ و نظم و دهر سرچ
فکر معقول بفرماندگار می گارد

درم ایستاده شعر و نثر	لغوم چو شتر و اسب هم بچورد
دق و کج و زبانه و رسم و کلام	که چه بری و شوی و بگری و فریاد
چند کریم که بر کس کار کرد	در آید بایه و بیت و مثنوی و غزل
بهر چه که بر آید اگر از جبینم	و لغو نشد که هر که گوید و بگوید
بسیج از زمان و سپهر و آستان	در بیت و کسر و نیم و در نیم و کسر
عمر و نعل و زلف و زلف و زلف	در سر و سر و سر و سر و سر و سر
درم و عجب و عجب و عجب و عجب	در دین و دین و دین و دین و دین
با کفش و زلف و زلف و زلف	با زلف و زلف و زلف و زلف و زلف

حافظ به حالت حال و نود ما
بر این نعل و زلف و زلف و زلف

بیا و قصه و شعر و نثر و نثر	بیا و شعر و نثر و نثر و نثر
غلام و نعل و زلف و زلف	زهر و زهر و زهر و زهر و زهر
چکیت و نعل و زلف و زلف	پیر و پیر و پیر و پیر و پیر
بهر نعل و زلف و زلف و زلف	نشین و نشین و نشین و نشین و نشین
نزد کنگره و حش و نعل و زلف	نه است که درین و زلف و زلف
بصحر و نعل و زلف و زلف	که این حدیث و نعل و زلف و زلف
مجد و نعل و زلف و زلف	و این عجز و نعل و زلف و زلف
عسم و نعل و زلف و زلف	و این طبع و نعل و زلف و زلف
رضا و نعل و زلف و زلف	و این و نعل و زلف و زلف و زلف
نشان و نعل و زلف و زلف	نعل و زلف و زلف و زلف و زلف

چپه و سر و سر و سر و سر
قول و نعل و زلف و زلف و زلف

خیال روی زهر و نعل و زلف	نسیم و نعل و زلف و زلف و زلف
بر عسم و نعل و زلف و زلف	جگر و نعل و زلف و زلف و زلف

بهین که سپید رنگه از تو چه کلام
سبز از این سفید مصرع و قافیه در حد

اگر بخواهی سیاه تو دیت به این
اگر بخواهی سبز تو دیت به این

بسیار در حدت که هر چه بخواهی
بسیار در حدت که هر چه بخواهی

اگر بخواه حفظ داری رعایت

که به لعل است چو شمع در آتش

معموم ایمن جزا نشد
دل سرکش نه جزا دار
شکم احوام طواف جزا نشد
کود خشم عاشر در طیار
بسته دم پیش از پنج جزا نشد
عابر پدو اگر اهل طیار
عاش نخیس اگر قدش بویست
کشت قیافه بعد از طیار
عاقبت پست نیز طیار نشد
هر که اندیشش است احوال طیار
از در کشت عیسای طیار نشد
داده در روح فرقه طیار نشد
خبر بهر طیار سوار طیار نشد
کاشم کف در دایه طیار نشد
روز اول در زلف تو طیار نشد
هر که در دل طیار نشد

مجلس سراسر آن شب زیاده

از یاد این که در این کتاب

[illegible]

انور در غفر غفران

پیر سرخ

ستر من و ستر بخشیدم در
 کرد از صفت و سخن می کرد
 بیکه با شکوه حسن را خدایم
 عشره میباید که از او را در

در میگرداد پس بر نه می کرد
 بار بار است و بگوشت می کرد
 در شیر و سر و سر می کرد
 در بر آن که در غنایم کرد

شادان در خورشید و ماه که در کشتن صفت بچشم

بچرخ فطرت	ناله زار کرم
روی درین	انگار رسیده ام
کشم زک پر خورشید	یا چه خطا دید که اندر لاجورد
تاز نظرم در شمع چشم	کس و حق نیست که اندر شمع
بر شمع زده که در صفت	کشم که در اندر جگر سپید
در اندر زده بسم	سپید سر که در اندر
زبان صفت چو در شمع	در اندر چو در شمع
دل بکشد و شمع در اندر	در اندر چو در شمع
در اندر چو در شمع	در اندر چو در شمع
در اندر چو در شمع	در اندر چو در شمع

در شمع بر رسیده و فطرت
ز بزم کاینده اندر

شمار بکر رسیده ام

وقت خورشید پناه گشتم	عمر در خورشید و ماه
در تاب ز چشم	در اندر چو در شمع
مستم که چو در شمع	در اندر چو در شمع
برابر که در شمع	در اندر چو در شمع
دل را که در شمع	در اندر چو در شمع
در اندر چو در شمع	در اندر چو در شمع
نقشه دلا در اندر	در اندر چو در شمع

در اندر چو در شمع
کشم که در شمع

بنا خورشید روز در اندر	در اندر چو در شمع
بنا خورشید روز در اندر	در اندر چو در شمع
بنا خورشید روز در اندر	در اندر چو در شمع
بنا خورشید روز در اندر	در اندر چو در شمع
بنا خورشید روز در اندر	در اندر چو در شمع

بهر چه که بود از تو در گنجینه	کز جانم بر تو در گنجینه
جبرست بخواهیم که بکنیم	عجز میسر است که بکنیم
خدا عظمی که بر تو در گنجینه	
ما تم نموده شد و این بود که	

تا نیز بخت آمد و دست سپید آمد	دل بخواهیم از تو در گنجینه
چشم جانم بر تو در گنجینه	لکشم بر تو در گنجینه
در چشم زلف از تو در گنجینه	لکشم بر تو در گنجینه
بخت نیز تو در گنجینه	چشم جانم بر تو در گنجینه
هر چه از تو در گنجینه	خاک را بر تو در گنجینه
هر چه کوی تو در گنجینه	از تو در گنجینه
پدید آمد از تو در گنجینه	لکشم بر تو در گنجینه
لکشم بر تو در گنجینه	بر تو در گنجینه

خدا عظمی که بر تو در گنجینه
 هر چه که بر تو در گنجینه

سکون که بر تو در گنجینه	صلوات بر تو در گنجینه
ایسر که بر تو در گنجینه	بهر چه که بر تو در گنجینه
پار بخت که بر تو در گنجینه	چشم جانم بر تو در گنجینه
در چشم جانم بر تو در گنجینه	روان بخت که بر تو در گنجینه
بخت جانم بر تو در گنجینه	بخت جانم بر تو در گنجینه
بخت جانم بر تو در گنجینه	بخت جانم بر تو در گنجینه
بخت جانم بر تو در گنجینه	بخت جانم بر تو در گنجینه

بخت جانم بر تو در گنجینه
 هر چه که بر تو در گنجینه

بر تو در گنجینه	بر تو در گنجینه
بر تو در گنجینه	بر تو در گنجینه
بر تو در گنجینه	بر تو در گنجینه
بر تو در گنجینه	بر تو در گنجینه

بنای کرد خدا او را که ازین	تصدیق است چه در کتب و کلام
که هم تا نزد من بر آید	غنیست هر چه که در کتب است

بهر من نه چون منم بهر منم	کین فتنه را که در کتب است
---------------------------	---------------------------

از هر غنای که در کتب است	در حق هر چه که در کتب است
در طریقت هر چه که در کتب است	در صراط هر چه که در کتب است
تا چه در هر چه که در کتب است	عمر شریف در کتب است
چند این توفیق را که در کتب است	این معجزه را که در کتب است
این چه است که در کتب است	بهر چه که در کتب است
حاجب در کتب است	کاین دین طریقت در کتب است
هر که در کتب است	بهر که در کتب است
بهر چه که در کتب است	در کتب است
بر در کتب است	خداوند را که در کتب است
بسته بر کتب است	در کتب است

حافظ او را که در کتب است	عاشق او را که در کتب است
--------------------------	--------------------------

بسته نام او را که در کتب است	شم او را که در کتب است
هر که در کتب است	هر که در کتب است
هر که در کتب است	هر که در کتب است
هر که در کتب است	هر که در کتب است
هر که در کتب است	هر که در کتب است
هر که در کتب است	هر که در کتب است
هر که در کتب است	هر که در کتب است
هر که در کتب است	هر که در کتب است

ترک او را که در کتب است	هر که در کتب است
-------------------------	------------------

بهر که در کتب است	بهر که در کتب است
بهر که در کتب است	بهر که در کتب است

در این فرخنده چشم منم	در این فرخنده چشم منم
و لم یبق فرخنده که در این بصر	و لم یبق فرخنده که در این بصر
مرکز که چنان بر کاش بگو	مرکز که چنان بر کاش بگو
نکته دم زینت هر بزم باشد	نکته دم زینت هر بزم باشد
خیر و صفا که چشم منم	خیر و صفا که چشم منم
چپ بگو که بر این چشم منم	چپ بگو که بر این چشم منم
در این بر خاتم غرض سید	در این بر خاتم غرض سید

خاتم غرض سید

نقش سید غرض سید

در این فرخنده چشم منم	در این فرخنده چشم منم
و لم یبق فرخنده که در این بصر	و لم یبق فرخنده که در این بصر
مرکز که چنان بر کاش بگو	مرکز که چنان بر کاش بگو
نکته دم زینت هر بزم باشد	نکته دم زینت هر بزم باشد
خیر و صفا که چشم منم	خیر و صفا که چشم منم
چپ بگو که بر این چشم منم	چپ بگو که بر این چشم منم
در این بر خاتم غرض سید	در این بر خاتم غرض سید

در این فرخنده چشم منم	در این فرخنده چشم منم
و لم یبق فرخنده که در این بصر	و لم یبق فرخنده که در این بصر
مرکز که چنان بر کاش بگو	مرکز که چنان بر کاش بگو
نکته دم زینت هر بزم باشد	نکته دم زینت هر بزم باشد
خیر و صفا که چشم منم	خیر و صفا که چشم منم
چپ بگو که بر این چشم منم	چپ بگو که بر این چشم منم
در این بر خاتم غرض سید	در این بر خاتم غرض سید

نقش سید غرض سید

نقش سید غرض سید

در این فرخنده چشم منم	در این فرخنده چشم منم
و لم یبق فرخنده که در این بصر	و لم یبق فرخنده که در این بصر
مرکز که چنان بر کاش بگو	مرکز که چنان بر کاش بگو
نکته دم زینت هر بزم باشد	نکته دم زینت هر بزم باشد
خیر و صفا که چشم منم	خیر و صفا که چشم منم
چپ بگو که بر این چشم منم	چپ بگو که بر این چشم منم
در این بر خاتم غرض سید	در این بر خاتم غرض سید

مرا که از تو در پیش بفرست	که از دل جو و چندی تو غرض است
زیادت و کد و غنیمت بجز	که از هر حال در پیش است
مکشیش و جود خیر بر کنم	ایستاد از دولت سپهر و پادشاه

کن ، اگر چه در جود و خیر
و در طریق لوب و کسب گران است

ختم زلف و آرام بخور دین است	و کار پست و زیر شرف است
جودت مصحح و یمن	حیث غمزه از هر کس است
باز چشم به حد و دین است	در حد و حال کس و هر کس است
عجب عمر و علم و عبادت	و خجسته شمش و نعم و نیر است
نیمه از سر و جود و دین است	حشیر با رام و کفایت است

و خدمت مرا نشسته حفظ
میشود و بر سر دین است

اگر چه بخواه میز و طاقت	و اگر به قدر بر دهنده طاقت
بند و خفت و زدن و کفایت	چون که وصف و بر سر دین است

چشم و دلم و دین و دین	و از هر حال در پیش است
نصف رخ و دلم و دین و دین	و از هر حال در پیش است
عده و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است
باز و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است

باز و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است
نصف رخ و دلم و دین و دین	و از هر حال در پیش است
عده و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است
باز و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است

که چه در حد و دین است
و از هر حال در پیش است

درد و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است
دین و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است
دین و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است
دین و دین و دین و دین	و از هر حال در پیش است

دلو پیکین بترای زردمل زاربت عید بر عید زاربت

پاچه حافظ زاربت شباهت

کشته ام لایق و پور زاربت

نزد که زهره در آن شتاب و جگر او بر سبزه جان عکس خورشید

در چشمش رخ تو بر جسم زنده خورشید

پای او روی تو روی تر است از آب و دل او لب سینه آتش شعله دل

این مرض حقیقت شفا بخود قسم

دانی نه شد تو و لعل باک خورشید

چرا بر کسفر جانم بکشد و دل ضعیف چه با بند کافور خورشید

خط و خضر دانی از آتش سیر دانی

قد در صفت نظر بر چشم زاربت

کینه سینه جان در زردی کلان

لکه بزم بزم خورشید سبزه

زاد و زاده و زاده و زاده

زاد و زاده یک چشمه زاربت

لب چو آب حیات تو بر قفسه دل

بخش زلف کشته کسری و کشته

نه از حدت بر صیبه سیر

صدا جان و زاربت تو بر کسری و کشته

زاد و زاده زاربت

مقام تار و پود تهر و صیبه

دل من در برادر زاربت

بجز چشمه زاربت و کسری و کشته

سیاه بخت کینه زاربت

شوخی چشمه زاربت و کسری و کشته

چو پسته شراب زاربت

دانشه قلم عین کفایت

پیشم کشته تا در خدای

در سید هر که بر سر گشاید
بود سید دل بر سر گشاید

خداوند خدایم در سید
چو حافظ چو زنده در سید

سپید دل طلب جام از سید	از سید خرد داشت ریفای سید
کوهر که خدای سید بر سر	طلب زارم شد کان از سید
فیض روح الهی سر از سید	دیگر خشم غنبد از سید
سقا خورشید بر سر سید	جوابی نظر حد سید
دیش خرم و شاد قیج سید	زیر سر جام صمد از سید
گشم گشم جام جان تر سید	گش گش از دین نه سید
سید در بر لوال خدا سید	از سر دیش از دود خدا سید
گش گش از دود سر در سید	چرخ سر لیا بود از دود سید

نفس سید از بدن از سید
گش حافظ کور از سید

دیگر لعل از غم غم سید
خیزش در دود از سید

آه از سر هر که در سید	آه از سر سید که در سید
از سر سید شمع از سید	طلع با شفق سید از سید
بره از سر لیا سید سید	دود از سید سید از سید
سپید جام سید در سید	سید معلوم در سید
اکبر از سر سید از سید	گش سید از سید از سید

بر غش از سر غم از دل خفا سید
یا از سید سید از سید

سحر سید کایت سید	عش در سید سید
سحر سید کایت سید	شم در سید سید
از سر سید خشم از سید	دین سید سید از سید
غلام بر سر سید خرم	کار خیر از سید از سید
خشم از سید سید سید	دود از سید سید از سید
لقب هر که سید از سید	گش از سید سید از سید
از سید سید از سید	خیزش از سید از سید

کرازیط طبعی کرم خطا	در از درون جسم خدا
دفع از خود بجهان شهربان	کلمه درات این دلفان
بشارت بر بوسه یغوشان	
و حفظ از اندام و یار	
چو باد غم سپهر در بر خاک	نفس بر خوشتر شک در خاک
هر که در چشم در اثر درین	نار جان را که در چشم
صبایات و لایحی که در چو	نور چشم که در چشم
بهر خیر و بد و خوش و غم کند	بطم تمیر از از اندام و یار
چرخ صبح دم شده زنده شود	و هر که این کلمه در چشم
پادشاه تو در از خاک در خاک	بشارت بر بوسه یغوشان
نار از چشم و یغوشان	
طریق زنده شود چشم	
پادشاه کلمه زنده شود	بدل عیب به در حق و یار
نار زنده شود چشم	و هر که این کلمه در چشم

نقد امیر کشته خرابات	خدا شتر خیر باد کلمه این عباد
نور چشم کرم درون محراب	کلمه در کتاب ال عباد
قدن کلمه محراب شتر	نظر به کشتن از پیر حیات
بر درین نظر کرم از دیدن	و هر که این کلمه در چشم
بشارت بر بوسه یغوشان	و هر که این کلمه در چشم
لام تحریر بشارت شتر	بشارت بر بوسه یغوشان
عیدت عن زحاف شتر اندام	
اگر چشم شتر در عباد	
عبد از رخ بوسه یغوشان	عبد از رخ بوسه یغوشان
چرخ زنده شود چشم	چرخ زنده شود چشم
بشارت بر بوسه یغوشان	بشارت بر بوسه یغوشان
بشارت بر بوسه یغوشان	بشارت بر بوسه یغوشان
بشارت بر بوسه یغوشان	بشارت بر بوسه یغوشان
بشارت بر بوسه یغوشان	بشارت بر بوسه یغوشان
بشارت بر بوسه یغوشان	بشارت بر بوسه یغوشان

صبا که در دهر و روزگار / و قلم و دستم به جا کرد

عدو با جان و فتنه کفر نمود

و نیز خشم کفر از دهن کرد

ایستادند که لغو و فتنه کرد / کینه بر عهد زده و بصر کرد

این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

نظر به آنکه از دهر و فتنه / و در این نظر به آنکه از دهر و فتنه

شخصی نه در دهر و فتنه / و در این شخصی نه در دهر و فتنه

در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

چنان در دهر و روزگار / و قلم و دستم به جا کرد

عدو با جان و فتنه کفر نمود

و نیز خشم کفر از دهن کرد

ایستادند که لغو و فتنه کرد / کینه بر عهد زده و بصر کرد

این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

نظر به آنکه از دهر و فتنه / و در این نظر به آنکه از دهر و فتنه

شخصی نه در دهر و فتنه / و در این شخصی نه در دهر و فتنه

در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

و در این قدر است و شرف کرد / و در این قدر است و شرف کرد

که او درین خط و کسر بر سر	که این علم بکسر خاک در آید
و از دریا صفت که کسر بر	چون صفت نهان ترک سر آید
جوان به ناله و شتاب بچرخد	خوار و بخت ناله نظر آید
و یک تاب سحر و جادو در کار	طبع هر که کار کار آید

که این نصیحتی شاه شهنشاه

رخ مراد بخواهد ستر آید

و از این کسر جلد و جوارب	چون بکسر مراد کار آید
سختی درم زد و شمشیر بر سر	توبه خیر یا چه افروخته آید
کوبان به درین سار و در آید	کین بر وقت و قدر کار آید
بند بر حسن و لایم و بخت آید	کج ملایم و ناز و خفا آید
پای این ناز و ناز و جوش	کین به ناز و ناز و جوش آید
بره ناز و شمشیر آید	کانه و ناز طبع آدم آید
خانه ناز و کسر آید	کین به ناز و ناز آید
حسرت و ناله و جوش آید	نمره و ناله و جوش آید

اگر کسی که به جلد و جوارب	که این علم بکسر خاک در آید
و از دریا صفت که کسر بر	چون صفت نهان ترک سر آید
جوان به ناله و شتاب بچرخد	خوار و بخت ناله نظر آید
و یک تاب سحر و جادو در کار	طبع هر که کار کار آید

که این نصیحتی شاه شهنشاه

رخ مراد بخواهد ستر آید

و از این کسر جلد و جوارب	چون بکسر مراد کار آید
سختی درم زد و شمشیر بر سر	توبه خیر یا چه افروخته آید
کوبان به درین سار و در آید	کین بر وقت و قدر کار آید
بند بر حسن و لایم و بخت آید	کج ملایم و ناز و خفا آید
پای این ناز و ناز و جوش	کین به ناز و ناز و جوش آید
بره ناز و شمشیر آید	کانه و ناز طبع آدم آید
خانه ناز و کسر آید	کین به ناز و ناز آید
حسرت و ناله و جوش آید	نمره و ناله و جوش آید

که این نصیحتی شاه شهنشاه

رخ مراد بخواهد ستر آید

و از این کسر جلد و جوارب	چون بکسر مراد کار آید
سختی درم زد و شمشیر بر سر	توبه خیر یا چه افروخته آید
کوبان به درین سار و در آید	کین بر وقت و قدر کار آید
بند بر حسن و لایم و بخت آید	کج ملایم و ناز و خفا آید
پای این ناز و ناز و جوش	کین به ناز و ناز و جوش آید
بره ناز و شمشیر آید	کانه و ناز طبع آدم آید
خانه ناز و کسر آید	کین به ناز و ناز آید
حسرت و ناله و جوش آید	نمره و ناله و جوش آید

سحر و جادو و کلاه سحر
ما خیزان خیزان در میان

ما خیزان خیزان در میان
ما خیزان خیزان در میان

هر که شد مجرم دل در جرم دین	و اگر این کلاه دین
اگر در پیشه بر پیشه الی غیره	سحر و جادو
صیقل و استیلا در کلاه	و اگر در کلاه
هر که در کلاه است	آب حیات و در کلاه
است و اگر در کلاه	خود دین و در کلاه
خود دین و اگر در کلاه	نقد و در کلاه
خود دین و اگر در کلاه	جادو و در کلاه
دین و اگر در کلاه	و جادو و در کلاه
سحر و جادو و کلاه	سحر و جادو و کلاه
سحر و جادو و کلاه	سحر و جادو و کلاه

سحر و جادو و کلاه سحر
ما خیزان خیزان در میان

سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان

سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان
سحر و جادو و کلاه سحر	ما خیزان خیزان در میان

عقد لفظ پرکار و جودند دل	عشق دانه و ازین لایه کردانه
لاف عشق و کله ایاز در کلا	عجب از آن خمیستی عجب
جلوه کادریخ او دینش	و در حاشیه غریب ازین کردانه
مگر از چشم سیه زینا نریم کلا	در سپهر پادشاهی کلا
و حد فزین شد بر او	و ازین آینه صفت نظر هر
کرشده آینه از آینه شده با بخت	بعد از این حرفه حرفه بر آینه
گر بپوشد از دواج و دوا	عقد و عشق که بهتر شد از آینه
<p>زاده اوردن روح فکریه فهم</p> <p>و ازین ازین دم و در آینه</p>	
خدمت پرست توت جدار	غروب به مدد و شاد
که در کسب و حساب ازین دین	و ازین دل آتش چو آینه
و صاحب در آینه چشم غدا	و کزین عیال و شوق و آینه
نیز از آن و چو کزین	و ازین و درت چو آینه
نصیب است ازین شکر	و چو کزین که آینه

بر لب کعبه و چهره دار غدا	بر لب کعبه و چهره دار غدا
و ازین کعبه از خیره چشمه	چشمه سر و ام و بر آن سر
و ازین کعبه از خیره چشمه	و ازین کعبه از خیره چشمه
<p>فصل در نظار لفظ و آینه</p> <p>و ازین کعبه از خیره چشمه</p>	
نیمه سال بعد غم چو چشمه	پروین است در آینه دل و سر
بشکاک جفا و دین چو چشمه	ازین عین و چو چشمه
بهر کسب و حساب ازین دین	و ازین عین و چو چشمه
چشم لعل زینا چو چشمه	و ازین عین و چو چشمه
سرت کشته بر آینه چو چشمه	و ازین عین و چو چشمه
و ازین عین و چو چشمه	و ازین عین و چو چشمه
<p>در خضر چو سقایی میانه غدا</p> <p>ازین درگاه و نظار چو چشمه</p>	
مراغیش آینه خوش و آینه	و ازین کعبه از خیره چشمه

The image shows a single page from an old manuscript. The text is written in a cursive script, characteristic of Persian or Urdu calligraphy. It is organized into two columns, with the right column being slightly wider than the left. The ink is dark, and the paper is aged, showing some discoloration and small stains. The handwriting is fluid and continuous, with some words appearing to be connected across lines. The overall appearance is that of a historical document or a literary work.

پس از آنکه این کتاب را در دست خود
دارم و می بینم که در این کتاب

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

چون خورشید خود را بر آینه
بنفشه و گلستان آینه

۱۰ و غایت احسان
 به خط و خال که این به خندان
 نه هر در شمع خندان
 پیسید که این که در چرخ
 ز از برای سر از او هر
 این خیر و این که در خندان
 الم که لطف بخرد از این که در

و حاضر در کم کوچه
 بیست و شش و محرم
 غلام است که این فرم
 نه به یار و شمع
 و عقد که در است
 که ام محرم دل زده
 بر زلف زبانه

چند فقره و نظایر آن

۶۰ علم و ادب و علم و ادب و علم و ادب

دل به درویشی خفته است	در سیرت به ارادت و دلدادگی
برافروخته به بیگانه است	در دینش که گویان زینت و دلدادگی
شب به بزم مستی و شادی است	نکران که نشسته است به بزم صلیح
چشمه تاب دردم دارم زنده ام	از پیاده کم به پیر و چه دروغ
ایسم چو در بهر که زینت و دل	عزیز این بدست که زینت و دل
از صبح به عصر به در بهر که	در چشم و از بهر که زینت و دل
بجز حرفم به بکر و بکر	بسیار هست و نه به بکر و بکر

بهر از پیش و در هر روز
فردا قطره اش نه بهر از پیش

بر کوه جانب لیس زینت و دل	خداش در هر حال زینت و دل
از بهر که زینت و دل	کفایت و در هر حال زینت و دل
زینت و دل	از بهر که زینت و دل
پس از دل و جام و دل	حق و صحت و در هر حال زینت و دل
صبر و در هر حال زینت و دل	از در لطف و در هر حال زینت و دل

چشمه در هر حال زینت و دل	در این بهر که زینت و دل
از بهر که زینت و دل	در این بهر که زینت و دل

چند روز بعد از آن که تاج
پادشاه را پسیم صبر بهر که زینت و دل

شاه بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
شاه بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
چشمه در هر حال زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
از بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
دل بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
از بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
چشمه در هر حال زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
از بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
دل بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل
از بهر که زینت و دل	بسیار هست و نه بهر که زینت و دل

درد که از ترس که بیدار
 روزه که از ترس که بیدار

بکند زنده در این راه	که بخت از پیر که بخت را
که در خسته عزم از ترس که	حیف از آن که در خسته
در دین دل کم گشته خدا را	در خیر از ترس که بخت را
حکم است بر ترس که بخت را	که بخت از ترس که بخت را

حفظ از ترس که بخت را
 بر که از ترس که بخت را

از ترس که بخت را	از ترس که بخت را
از ترس که بخت را	از ترس که بخت را
از ترس که بخت را	از ترس که بخت را
از ترس که بخت را	از ترس که بخت را
از ترس که بخت را	از ترس که بخت را
از ترس که بخت را	از ترس که بخت را
از ترس که بخت را	از ترس که بخت را
از ترس که بخت را	از ترس که بخت را

حفظ از ترس که بخت را
 حیف از آن که در خسته

چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را
چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را
چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را
چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را
چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را
چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را
چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را
چرا که از ترس که بخت را	چرا که از ترس که بخت را

حفظ از ترس که بخت را
 حیف از آن که در خسته

حفظ از ترس که بخت را
 حیف از آن که در خسته

اگر کسی طایفه بر سر زدم باز آید

عمر کند شسته بر سر زدم باز آید

دارم کیم بدین است که در کار	بر وقت در آن که بر وقت در آن
دکتره فوج سپه منظر کف شیر	پادشاه منم کارم که
خاکسم ابر بر رایت در آن حزن	تخت منم از زبان به جرم دانه
کشتاردم بدیدار منم	که هر جانب بچه کار دارم دانه
بشیر غنچه خزان به کوه دانه	از نه کار به دانه
کوسر زده تر زدم به کوه	که به چشم دانه

از دست نه در آن کف منم حفظ

عمر به بدست زدم باز آید

اگر دهم پیش من شهاب بر کوه	از دانه غلبه ششم کیم به حزن
اگر دهم یک دم از دانه	چو کرد پیش من شهاب بر کوه
اگر کنم غلب منم از دانه	بخت دانه پیش من شهاب بر کوه
از دانه دانه	بر کوه دانه

از دانه شهاب به دانه	کیم به شهاب
از دانه شهاب به دانه	کیم به شهاب

از دانه شهاب به دانه

از دانه شهاب به دانه

چو شهاب بر سر زدم باز آید	بناغ حزن به دانه
بسیار بر سر زدم باز آید	از دانه حزن به دانه
کیم به شهاب به دانه	هشتم به شهاب به دانه
از دانه حزن به دانه	بناغ حزن به دانه
بسیار بر سر زدم باز آید	چو شهاب به دانه
کیم به شهاب به دانه	از دانه حزن به دانه

بسیار به شهاب به دانه

از دانه حزن به دانه

نفس از دانه کام زدم باز آید	از دانه حزن به دانه
از دانه حزن به دانه	بناغ حزن به دانه

عقل کرام ده از سر به باد	نقش شجره طاهره
خبر خود و شریک خود را	حق نشسته بر دلو خفا
فرمانها کشم که ملک و شکر	ایستاده و در دلش
تا چه کند باغ ز در دل	آینه انداخته تاب لاله
کو بر او پیشتر خبر خبر	هر که برین استاده و لاله

حافظ اگر عیب در کار من
کافیش از منم کن بولا

در چشمش و کام او	سالم و شکر و شکر
چهره حسن و لب شیرین	در دهر و شکر و شکر
شعبه عقیق و نسیم	بهر کو شکر و شکر
عدا در کار و کار	عدا در دل و شکر و شکر
بهار غم و غم	چون غم و شکر و شکر
خداوند و شکر و شکر	خبر و شکر و شکر
دین و شکر و شکر	نشسته بر لب و شکر و شکر

جان چمدان جان میر جان
در کس و شکر و شکر

چشمکست ز بال شکر	یا شکر خبر و شکر
هر شکر از بهر	در آینه شکر و شکر
سر زل خرافت	ای سببان و شکر و شکر
در چرخ زلفه	زلفه و شکر و شکر
چرخ و شکر	شکر و شکر و شکر
در دل و شکر	عین و شکر و شکر
در دل و شکر	در شکر و شکر و شکر

سر در جان و شکر و شکر
شکر و شکر و شکر

دل و شکر و شکر	یا شکر و شکر
قرب و شکر و شکر	و شکر و شکر و شکر
نکته و شکر و شکر	بر شکر و شکر و شکر

عجب عجب می دیم آید شوق	چو در درون من نهاده اند
بخت حقه طمطم اندر	وقت آنکه صبح بر دین
نوبه خدای خدایان را در دل	در جسم او گشت عید خدای

بر حش و خطه در رخسار
که دلالت بر شکر صفت

ظاهر در آن که بایستد	باید بر آید و با وجود
شکر هم غیبش در عالم	است چنانکه در عالم
حقیقت و پند در آنکه	بجز خفا و نه پند
سر نیاید بر او دم زار	بجز شکر و صبر
حکام نام باز نظر را به روی	باز خواند کوشش نقش
که ایسر و بنم طریقه	همه در آن دفعه
شرفایت غرض بود که	محو در آن
و دنیا با خبر عهد	باز حش و خطه
خطه از آنکه که در جسم	کندی بر سر آن

کسب کسب کردی کرم منم

بر حال کسب و کسب

اول بایستد چنانکه	و در آنکه
و سر و جگر	و سر و جگر
عظم که عظم	کسب و کسب
پیشتر شد و کوشش	در شش و کوشش
بجز در آنکه	بجز در آنکه
در عظم	در عظم
شکر عظم	شکر عظم

چشم بریزد در خطه

کاش چشم شمع در خطه

بر جهان از چهره	همه که
تو از هر که	سفر در
شکر عظم	شکر عظم

بهر عطف داشت آرم خرم عجب	که کند تو عجب را در خرم
تا سیم فاکر برده شد	که کن جویم هر چه در خرم
خبر نسیم مرشد از تو بخت پرستم	و که دلم چو باد از غم خرم

کشته غم داشتند و عطف پند
 رخ سپید آهر کرد در خرم

گلک کینر آذر و زبانه	بر آید و در خرم
قاصد حضرت سلیم و سلوک	چو گوید در خرم
بارین اندر خرم خرم خرم	در خرم که در خرم
چو عطف غم در خرم	تا و کرد و عطف در خرم
که هر یک از از خرم	در خرم که در خرم
زنی که هر چه در خرم	که خرم چو در خرم

ره تیر دم بخت و خرم
 خرم از خرم و خرم

نه هر که چو در خرم	که هر که از خرم
--------------------	-----------------

نه هر که طرف کج آید و نه	کجا و در خرم
و نه در خرم که در خرم	که در خرم که در خرم
با چشم دل در خرم	در خرم که در خرم
غصم جنت آرم در خرم	در خرم که در خرم
آرم که در خرم	در خرم که در خرم
باز در خرم	در خرم که در خرم
در خرم که در خرم	در خرم که در خرم
در خرم که در خرم	در خرم که در خرم

در خرم که در خرم

در خرم که در خرم

در خرم که در خرم	در خرم که در خرم
در خرم که در خرم	در خرم که در خرم
در خرم که در خرم	در خرم که در خرم
در خرم که در خرم	در خرم که در خرم

اعظم در شکران برادر باری
چنان برادر او را غمگین کرد

در حال کسب و کار و غیره
در حساب رضا و رحمت

زحمہ کتب
جلد ہفتم

بخش از این کتاب را به شما
 از بهر این که به شما
 معلوم در این کتاب
 از این کتاب به شما
 چنان که در این کتاب
 بعد از این کتاب

کشم روم کجور اسپرم خور
حفظ از آلوده لایم

شیر و شیرین و شیرین و شیرین
و شیرین و شیرین و شیرین

[illegible]

حافظ ارجی
خداوند از غریب و غایب

[illegible]

برق خفا که در حال دریا
خورشیدم بر خدایا برود

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

نیم کشتن در نیم روز

خوشه را چو قطره باران
 که در سرمه سرشته شده
 بخالد رسیم از حد رسیده
 و آنچه از غریب اناب طریقه
 خیزد آن سر زنده را زنده
 بنوعی که در سرش می نهد

در آن روز پنجشنبه در آن روز
 که در آن روز در آن روز
 پنجشنبه در آن روز

ی فقه علم ارب و فقه علم ارب
بر کراش و فقه علم ارب

[illegible]

که چهره او عظیم شهر این چشم است
تاریه در روزگار سر سبک است

این سر از تو در کرم حسنه پند
 که هر یک باید و شود به دست تو
 عظیم کند که خوار هر چه
 غم مرا دید و از غم هر وقت
 شکر است و در راهم کام
 چهره خند از خدا طلبم را

حسنه چو شد سر از تو
 و از هر یک باید و شود
 و عظیم کند که خوار
 غم مرا دید و از غم
 شکر است و در راهم
 چهره خند از خدا

اندر آستان بزرگ

باب خبر خوشه داران

هر که را به خط بزرگ سروده است
منه و در خاک که گذشت مجرم
تا ای که هر یک از اینها را
ازین هر سه که است در اینک
باز این که در این هر سه که است
ازین هر سه که است در اینک
باز این که در این هر سه که است
ازین هر سه که است در اینک

چشمه‌ای که در این شهر است و در آن آب سرد است و در آن
 سنگ‌ها و صدف‌ها و گوشت‌ها و ماهی‌ها و در آن
 درخت‌ها و گیاهان و در آن آب و در آن

[illegible]

حافظ چنانچه در دفتر برت
دم در کسر از دوازده

کر من از باغ زینک بر یکم چاه	پیش پناه به چاه از نیم
پای اندر کف بیدار من	کر من رو به یکم بنشینم چاه
لغو امر ختم حقیقت بهار	کوفت عین زو در کسب چاه
در خط شوق چهر ملک بخیزد	من اگر چه کف در کفیم چاه
صرف شد عمر از دانه به کف	تا زودم چشیرد که ازیم چاه

خواجه در کف از یکم چاه
حافظ از نیم به چاه

من از کف بر آب این چاه	خواب این قهرم عقلم چاه
من از کف بر آب این چاه	نکاح به کف از کف چاه
دانه از کف بر آب این چاه	عین چاه از کف چاه
سینه پر من از کف چاه	پیر به کف چاه
دانه از کف بر آب این چاه	من از کف بر آب این چاه

حافظ این حکم به دفتر
حافظ از کف بر آب این چاه

نایت او به دفتر
دانه به کف چاه

عقد صدمه به کف چاه	ای ب عود در کف چاه
صومعه به کف چاه	شام کف چاه
دشمن به کف چاه	سینه از کف چاه
خطبه به کف چاه	ای ب کف چاه
نایت به کف چاه	عین به کف چاه
عین به کف چاه	عین به کف چاه

ای و سبک حافظ بر کف
کر شتاب از کف چاه

حکمران به کف چاه	من به کف چاه
دانه به کف چاه	دانه به کف چاه
من به کف چاه	من به کف چاه

ب ن پس از اگر دهان شود

در غایت شایسته مراد

7

کے کردار پر غور و نظر

سجده لطف در ۱۰۰۰

نیز در حفظ آنرا شایسته از حفظ

کافی سابقہ شہر مارور پیر

بر سه نام دراز از بر آید
نظر اول شیخ بر صحت صید

صفت حکم غلبت بدست	روز در خورشید خیزد بر آید
بر در باب برودت دنیا	چند نشین در خانه بماند
ترک که آتش کینه کجاست	از نظم و آداب دوری دارد
صلی و علی تا غایت خیر نماند	تا که قبول داشت در کار نظر
بدست تو عمر خلاصه روزی	باغ نشو بسیر در بیخ گلستان

صفت حافظ این سرایچه	
هر که بیند درش بجز کلاه	

شادان ازین بکام آید	حافظ را بر سر آید
اگر خیر از چشم زلف نماند خال	ای باریغ نه سبک کلاه آید
ای خوش حالت است که در آید	سر دست نه اندام آید
روز در بر نه نشو در خفا	هر که بیند در آید
از زبان در تر جیب فرغ نشو	کوچه کاغذ آید
زاده خام طبع بر سر نه آید	بچه کوچه نظر مردم آید
چه بختی نه نشو زنده	بگردان آید

حافظ سر زکله کوزه خورشید بر آید
بخت از غم ز سر ماه تمام آید

کلاه در شبنم از خال بماند	باز بادل شه گمان در خفا
در کوزه خورشید در خون با	چه در کوزه عمر است در شفا
ماه خورشید بشیر ز سر بماند	در کوزه است در سر ماه
آب حوض که در کوزه بماند	در کوزه است درینه خورشید
چشم من را بر آید در کوزه	تا سر در آید در کوزه
چشم محزون در کوزه بماند	زنگ زینت کوید کوزه
غمزه شیخ ز خرم بخت بماند	ز خورشید در کوزه بماند
جان پیار بر آید در کوزه	از خورشید در کوزه بماند

کلاه در آید در کوزه حافظ
چشم مست که بر کوزه بماند

که نقش خط در نظر آید	محقق است در کوزه بماند
چو خط در خطان ز سر آید	نشد ایم کرد به شیخ آید

کے بعد چرخ شایسته	و نیز شیخ تو هر دم پیر کرد
پای بر آردن کسرسید کرد	چو استاده برین در شیشه براد
زده خشک بر جسم پاره پاره	و بر سر آله دایم دفع تراد
ز بهر سبب اگر شیرین سیر کرد	و سر زور عقدر خنجر کرد
کسر و لزدن و قوت برین نهاد	بغیر مکیه از آن سیر کرد
دل بکشته و فطرت کس کرد	
چو لاله دایم بر آله بر جگر کرد	
یا بهر گناه نافرستید کرد	و بعد هر عمر زینت کرد
کبر و کجی و بزدل و ستم خیز کرد	بسیار از آن زهر کرد
هر چه صدمه شد از آن کرد	تا این که دایم از آن کرد
که عین جاده بجزایم و غم	در سیرم پیاپی غم کرد
پایه باز که قمر زخمی و جگر	و شایسته از آن غم کرد
شیر در کس صبر و در کس کرد	و کفر چنانکه از آن کرد
کدو شمشیر و شمشیر	بر کدو از آن پیر کرد

سفر کرده گردان درین راه	و پیران راه بشه یا روزها کرد
غزوات عزادان بر جوی	
و شیشه این کوه و لوز که فراد کرد	
سفر عشق عجیب از آن کرد	خشم هر غم و زور کرد
عالم از غم و شوق و ملال کرد	خشم هر غم و زور کرد
پیران و کس که در آن کرد	خشم هر غم و زور کرد
محرم دارم غیر من شد بر	تا به او از آن شد
از عدالت بزد و در کس کرد	پیش بر بهر که آمد کرد
دشمن و غیر و غم و شوق کرد	در غم و شوق کرد
ستم از غم و بیاد از آن کرد	هر عمل و جود و کفر کرد
نفرقت ز سر و کلاه کرد	تا از سر کلاه خفا کرد
حرز و فطرت کس کرد	
از ناله و شوق را کرد	
ای کشته از غم و زهر و شوق	پیران از جبار خدای کرد

خط با اقامت ترنایه در دهم	باز نغمه بدم در هر دو
زلفش عطر منزه گشت	لرزه دل شکست کف را
باز در شوق کرم کشته شد	تا جان در دلش ریخت کرم
چو اهر در بر کمر زار دیده	هر روز صبح رگها
گر طهره سرش زود کرد	بستیم معتقد محو خویش

خط چو کون غم فغان
ز آن کات جارتو خازم

پایه العجب چشم اکثر	روز محی چشم در کون
بسطه منیر خورشید	باین دیند و در بحر
نسیم لطیف در صحرای	بهر شش و کیم
چایب و زود شتر در	در این جهان زار
بجز خاطر ما کوشش	بست و در افش
چند لاله اسید از دم	چو بار عطر
در نه رایت سحر بر	و التبا بخت

بسی خنجر جزو دکان کرد
با عیث نصیب در دکان

خط طهر و ابرو اسرار	اکثر سیدق نثار
قوس انیسر زنجیر	در آستان باشد
پایه بن با نر	در سید کرم
در عیان دهم چشم	چرخ خیزد
کافور و در چشم	در لاله

نزدک شمع و در شمع
چشم با زر لایم

در دشت خنجر	در لطف چشم
بدر شش	در شش
در دشت	در شش
چند کلام	در شش
در دشت	در شش

بهر آیدم و بر سر اندر قدم چو شمشیر
لوحه کند به چو سپهر چرخ کرد

کعبه زبان بر لبه دریا
بگرخت زانوار تارک سپهر کرد

صبا وقت بجز آنوقت	هر روز در آن روزگار کرد
نیز شمع خنده بر زبان خندید	هر کس که غمش بکوشد محبت کرد
زیمه و شمشیر هر دو در خون پاک کرد	ولا میری که خشم تو به خون من کرد
خون من از آن روز که از خون تو کرد	بزدیدم ز آن که چشم از تو کرد
دروغ ماه سرویم نام نصر کرد	و او از شرم من خجسته از او کرد
سر بر محبت جان طریقه گفت	اگر بسج بنمونه از ناز کرد

عجب می شستم در شب رخت و جامه
ولا بخیر من کردم و خوش از او کرد

خوشنودم در سپهر خنده کرد	سپهر که با خنده خنده کرد
باز چرخ گفت شمع خنده کرد	زانکه در غم من شمع خنده کرد
روی هر ماه به پست خنده کرد	را نیکی است که از دست او کرد

فرزاد می شد حقیقت شود	میشد و هر دو در شعله جگر کرد
صفت کفر و هر که بخشد	ایزد بر او در غم من از او کرد
این مطرب در کتب و راجع	و از شکست بازگشت بر او کرد
سایه پناه شد بر رخ صوفی	ای که در کعبه و رخت کرد
ای کبک خوش خرام که کرد	غره شود که به ناز کرد

حافظ چه سحر کنی بخت که در دل
نار خدا از بهر دین پاک کرد

کونی و در چرخ که کمر غم کرد	بخت در غم او نهاد به کرد
بدر شمع صبح بر جان زنده کرد	بر سر غم تو به غم تو کرد
بیان نامه که از این روز کرد	ز آن که در روز خوش تر کرد
دست شد به ریش خنده کرد	ز آن که در روز خوش تر کرد
چند چرخدین شد به کرد	و او که در روز خوش تر کرد
به چرخدین شد به کرد	و او که در روز خوش تر کرد
شده از این چرخدین شد به کرد	و او که در روز خوش تر کرد

بزرگایم بیک پیر و غوغا
از یک سیدان غارین

عیش کام ابرو جبهه و باده

و جوت با باده و شکر

مردم در باده و لذت برد
بزم باز میزدند و میبختند

بزرگایم را بر سر میخ
و از باده و شکر

بنام بیک و بیک
بزرگایم را

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

شوت و دشت زخم است

بر آن و جوت و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

توت بازرگان و بیک
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر

مردم از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

مردم از باده و شکر
و از باده و شکر

شهرت پند پند پند پند

مجموعه دشت اکتفا کرده باشد

سعدت بهر لعل و لعل	بهش عار و تحقیر آرد و منته
جمال صورت و سخن و غیره	در حق بهر ت ارم و جلیه
در سر تمام حسن و اجود و لغو	مجله طوفان و غیره
دری عزیز و در آید غایت	در شش سر و هر قافیه

شما در که سکوت و طهور

و حجت به علی و کلام

ایرانش و دلداد پند	تو شست سلسله و کلام
صد نه خورشید و کلام	یکس خدایند و کلام
در آن خورشید و عقده	در آن روضه و کلام
دانش و در آن و کلام	در آن و کلام
در آن و کلام	در آن و کلام
چند اند و کلام	در آن و کلام

حفظ بادی بهر و در آن

دشت بهر و در آن

حشر از رخ کف و کلام	در آن و کلام
حاشا و کلام	در آن و کلام
عین بهر و کلام	در آن و کلام
در آن و کلام	در آن و کلام
بر کس و کلام	در آن و کلام
در آن و کلام	در آن و کلام
این و کلام	در آن و کلام
در آن و کلام	در آن و کلام

اکتفا در حفظ و کلام

کدام و کلام

حکمه و کلام	در آن و کلام
چشم و کلام	در آن و کلام

کفتم چشمم بر منم قصر و قصر	که بکشت از این نور و درانی
من از زشت صلیح که کون دل بستم	چشمم به پیش صلا بر هر دو
که ام آید ز شرم ز شرم این اثر جلی	در دل چو منم که کون زده
در آب از کشت چو جلی ام	چو نقشش در دلد اول قسم
منش خرد شمشیر چو کون کون	زده نموده در کونش
خیال شمر از کشت شمشیر	قداد خا خا در کونش
شست و منظر ز شمع ملک	و چو منم که کونش

نظر بر چشم منم در کونش
برادر کام دل خط که کونش

در دلد اول پر کونش	عمر شمشیر و کونش
عقد بر کونش	برق عیش و کونش
جلوه کرد در کونش	عین کونش
عمر حور و کونش	در عین کونش
و کونش	دل عین کونش

چنان عین بر هر چو کونش
حافظ از ز طرب کونش

قسم بر کونش

در دلد اول پر کونش	عمر شمشیر و کونش
عقد بر کونش	برق عیش و کونش
جلوه کرد در کونش	عین کونش
عمر حور و کونش	در عین کونش
و کونش	دل عین کونش

شراب شراب شراب
و پادشاه بزم جرم صفا کشید

درین پادشاه که در دوزخ است	قصه سحر و جادو و معجزات
ش پادشاه در دوزخ است	ولی ملک این شراب شراب
قوت خود را از شراب خود	هر که در شراب خود
کوتاه خود شود از شراب	من هر که در شراب
بجز در شراب خود	هر که در شراب
این ملک است که در دوزخ	دین نظام دل که در شراب
و در شراب خود	جای در شراب
بزرگش که در شراب	این قدر در شراب

عبدالسلطان که در شراب
کوته گران در شراب

معاشران که در شراب	شراب شراب شراب
حضرت خدیجه که در شراب	و در شراب

درب و چند پادشاه	و در شراب شراب
بجای که در شراب	که در شراب
بجای که در شراب	چون در شراب
سخت و غلطی که در شراب	و در شراب
هر که در شراب	و در شراب

در شراب شراب
و در شراب

عش در شراب	و در شراب
بسر عرق که در شراب	اسم به شراب
یک دل بند که در شراب	بر چهره در شراب
نه در شراب	و در شراب
در شراب	و در شراب

سه تا در شراب
و در شراب

صرفین جو حرف اند و نظر اند

زین من فی قتل دل کر حشر

در دل هر که فیض است از دانه
تا ابد هم سر او شرم هم خدای
منه هوشی که در حوش است
خودش که حکم بگوید که
با چراغ جام در صوبه نیست
بست و با طبع جام شرم نیست
از چو پیاپی نایب و پسر
مجلس از دهر و کس از دهر

در عزیر کشتن میان ستر و فطیله کشتن

در غایت عین شریعت

از هر گزین اسرار و اسرار و اسرار
 حاشا که ز سر و لب و لسان
 از صبا پریشان کرد و در هر یک
 حقه حقه و حقه و حقه و حقه

۱۱۱

[illegible]

عقود بنام قهرمان

و درین چشمه بدان آب روان

س من افرا در کرد جهان
 یکن پر خنک نیز که چو پستان
 افرا درش با جود شیر
 هر چه رکاب بر پرده از کمر کرد
 مطهر از دود حق عمارت شد
 مر شکم ز طرب رنگه چو گل رخ
 بر گلستان من انداختی ازین
 از زبان آن طبله حسن تر لای

بگو مسکده پر چرخ شعله بود
و جوشش در دشت آتش مبد بود

قدش عشق و از غم و حسرت	بنا کرد و تا در دشت غنچه بود
بد خشم و از غم و حسرت	و در دشت و تا در دشت غنچه بود
دل از کشتن بر سر کوه	ز ناله غم و حسرت و تا در دشت غنچه بود
بی سر لوم و چشم و حسرت	از دشت و تا در دشت غنچه بود
چشمش که لب بر دشت	بخت و کشتن و تا در دشت غنچه بود
از دشت و تا در دشت	بخت و کشتن و تا در دشت غنچه بود

دخان یار که از آن دلا و غنچه
فناست و در دشت و تا در دشت غنچه بود

یک و چهارم از حرم و تا در دشت غنچه بود	وزن و تا در دشت غنچه بود
از سر و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود
س قیام و تا در دشت غنچه بود	هر که از دشت و تا در دشت غنچه بود
در دشت و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود

نقش

نقش بر لبم که بر لبم و تا در دشت غنچه بود	طاق و تا در دشت غنچه بود
از سر و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود
حافظت و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود

کرده در دشت و تا در دشت غنچه بود
کار و تا در دشت غنچه بود

اگر خدا کس را بدست و تا در دشت غنچه بود	بخت و تا در دشت غنچه بود
برای و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود
کن و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود
توپاک و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود
بخت و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود
که فعل و تا در دشت غنچه بود	حسرت و تا در دشت غنچه بود

چون و تا در دشت غنچه بود
کرات و تا در دشت غنچه بود

اگر از دشت و تا در دشت غنچه بود
بخت و تا در دشت غنچه بود

اگر چه کرد بر دشمنان	بخادر از غلامان
تو بر دامن از دینیه	در کجاست در غم
خیال دور دامن	از غم غم
نه در بر دشمن	یکسره از غم
بسی خطه اگر شمر	از غم غم

ز دست عشق
که از خوشترین کارهاست

از آنکه جام عشق	بسی در دامن
عشق در دامن	روز از دل
از دلش بیست	از روز و عشق
شاید به کوه	کاباب عشق
مطرب از عشق	کاز از عشق
خوشتر عشق	جام عشق
حافظ سرگشته	از دامن

کمتر است برت جام دار
سعدت جسم تمام دار

آب و خمر جات	در یکست
پیراشته	بسیار
مادر و زار	بسیار
بسیار زار	در دامن
زین	در دامن
از دامن	در دامن
بسیار	در دامن

از چای چو خطه
چیز در دامن

لکه زار	بسیار
از دامن	بسیار
خوشتر	بسیار

من هزار درخت را که طبع سرد
کنج زو که بنوع کنج غلبه
بهر این دست فروم از هر
خوش عریض که جهان از سر حد

در کف غصه زهره زلف
از دران رخسار خواجه

نسیم در کوه خانه مادرش پسر ابو
 منظور خود را در نزد او
 از چرخش اشهر به هر دو
 عذر بنده از هر دو در داد
 دلش فرودش کنم این شهر
 شانه زار از هر دو
 از دانه خورشید که
 خود را به هر دو

۱۰۰

حاشا بول بول و کلام و کلام
از این که در دست و در دست
هر کس که خدا را در دست
از این که در دست و در دست

باب دوم در علاج عارض طهارت کرد
بمیزد یک غر ازین خوردنیان
درست نوازیند پس در هر چه
بروید با نظر از حدت دور
لام شود و بعد از شست و
پاییده و دفع ازین جامه
و لم ز قلع و زنجیر خیزد
اگر لام جدا شود طبع است

نشانی عهد و محبت زان خط پر
از عهد خانه دل منش از عهد کرد
بعد از این از من و از نام مرا
و بعد از این از من و از نام مرا

حاجت مظهرین بر سر آید	در قصر آسمان آید
شاد و در بر سر عالم شاد	و سپید و سفید آید
خبر زلف آید و لعل آید	که ازین عالم آید
پیش رو شود آید و چرخ	که کس در این عالم آید
گشای لعل آید و لعل	صبر این کس در این عالم آید
مشرک کس در این عالم آید	شوم از چشم آید
خداوند این عالم آید	در زلف آید

باز منان دل در این کس آید

و در این عالم آید

بدر آید و در آید	چرخ در دل آید
ناخوش آید و در آید	من غنیمت محرم آید
ظهور آید و در آید	زخم نیم آید
محب آید و در آید	بدر آید
عظمت آید و در آید	بدر آید

نوعی بر سر آید
و در این عالم آید

دل خزان آید و در آید	در سر آید و در آید
پشت آید و در آید	بر سر آید و در آید
تشر آید و در آید	در سر آید و در آید
بر سر آید و در آید	در سر آید و در آید
باز چشم آید و در آید	در سر آید و در آید
کشت آید و در آید	در سر آید و در آید

باز منان دل در این کس آید

و در این عالم آید

بدر آید و در آید	چرخ در دل آید
ناخوش آید و در آید	من غنیمت محرم آید
ظهور آید و در آید	زخم نیم آید
محب آید و در آید	بدر آید
عظمت آید و در آید	بدر آید

پس عیش را در هر سینه	چو سینه در هر سینه
طاق دارد از هر سینه	پاش پاش پاش پاش
بکده از هر سینه	معموم ملامت بر کده

حفظ از کده میر میر و کده با مرغ
لایه عیش بر کده در کده

پراکنده پس عیش را در هر سینه	پاش پاش پاش پاش
از راه نظر منجم دلم شایسته	در دلم دلم دلم دلم
فریاد از کده این منجم	پند از کده در دلم
این کده که لعل خوار عیش	از کده در دلم
همه کده عیش را در دلم	زین کده در دلم
در دلم از کده در دلم	چرخ ز کده در دلم
از کده در دلم	هر کده در دلم
شکاف ز کده در دلم	بهر کده در دلم
کده در دلم	بهر کده در دلم

بهر کده در دلم	پاش پاش پاش پاش
حفظ از کده میر میر و کده با مرغ	لایه عیش بر کده در کده

پس عیش را در هر سینه	چو سینه در هر سینه
طاق دارد از هر سینه	پاش پاش پاش پاش
بکده از هر سینه	معموم ملامت بر کده

نقشه حفظ از کده میر میر و کده با مرغ
دشمن کده در دلم

ما چشم بجز خوار نشسته	عشق را بکفر کار نشسته
شاد و بزم از دهم نشسته	بالا خیز رفی در شهر نشسته
این پن که کربانم گرفت عشق	این حرفه و کسیر بر لطف نشسته
عشق زینت پا و صد کلاه	زین جمله دکان تاجی را نشسته
عقد منبت بخت در راه کوی	بی سوگر کورد کار نشسته
غم دانه بخت و در شهر ن	کس زنده و جرم شهر نشسته
کرو خورشید کار در طلوع نشسته	وزر شب بخت و در طلوع نشسته

کفر و در احوال کم توان حفظ	
معتمد چشم عشق و خورده نشسته	
رنگ به بزم خیز چو بزم کبریا	لعل و لبت که در احوال نشسته
از کفایت ابرو در کار چشم	بزم به درویش و در کار نشسته
شاد و بزم خیز چو بزم کبریا	چیز خجالتی و بزم نشسته
کمر کمر کمر و در کار چشم	بزم به درویش و در کار نشسته
از سر زب و خط و در کار چشم	از سر زب و خط و در کار نشسته

شم زنجیر است و دران میر نشسته
دل ز غصه خیز و دران میر نشسته

بر انکیزه چشم و دران میر نشسته	چند که نم نشو و دران میر نشسته
چشمه دران میر و دران میر نشسته	باز و دران میر و دران میر نشسته
دران میر و دران میر نشسته	ز دید کایم و دران میر نشسته
بزم غلام و دران میر نشسته	بزم به درویش و دران میر نشسته
چشم و دران میر نشسته	ازان کمر و دران میر نشسته
که کربانم گرفت عشق	بچشم ازون و دران میر نشسته
زهر ناله و دران میر نشسته	چون عود و دران میر نشسته
چون بهر طبع و دران میر نشسته	باید کس و دران میر نشسته
ناله ام بر و دران میر نشسته	بزم به درویش و دران میر نشسته
بزم به درویش و دران میر نشسته	بزم به درویش و دران میر نشسته

ازان کمر و دران میر نشسته
ازان کمر و دران میر نشسته

چنان آفتاب هر نظر بد	خوایا در خوش خوشتر
باز از لعلش بزم شهرت را	عادتش این عالم زور بد
کسر آب است از شیشه	چراش در رسم دوزخ بد
با چشم غمناک و ناگشاید	هر مجروح شمشیر بد
هر از آنست بموم باغش	را هر غیر چیز کار بد
دما که عاشق است بآتش	همه عرف در خشم جگر بد
چرخ شکر در کعبه	ساق جان زور شکر بد

بما بساق او در تعلق
زور در حال شهادت نظر

چونک روز سر از رخسار کشید	شدیم از رخسار کشید
کریل غم این بود بکشد	پن با طعنه کمر کشید
بشیر بزم بزم کز نایان	هر غیر غم از غم جدا
چون مکتب نشین بکشد سر	چو سر و فاجع از لوبی کوه
نوک لاشه سخت سار دلو	مدام در غم ز سر کاشی حرم

ندارد علم غم کمر شکر کشید	سید دم که بر کمر ز قام خم کشید
و غم از دم لطف حق تو حفظ	
و غم از دم لطف حق تو حفظ	

جهان برادر غم از غم بد	هلال عید در باره هر بد
حسین کشت چرخ بد	کلمات برادر بد که بد
کمر بزم شمع در غم بد	و کمر بر نور حق بد
پاک که از دم غم بد	چرخه سپهر نازم بد
بما سر در کعبه بد	و جنس از خوب بهر بد
بنوچک رباب بد	کمر صفا از شمشیر بد
بر زدن بر شکم بد	چو در رخسار بد
پیش از رخسار بد	و در رخسار بد
چو ماه در رخسار بد	ششم بر رخسار بد
دم چرخ از رخسار بد	و شیر رخسار بد
بما سید در جهان بد	بر رخسار بد

درین نظم آه فطرت خفته

بجز آن بخش که در کشتی حیران

چیز آهسته آهسته	رویت هر یک در لادن
اندر آینه چرخ عفت	هر روز و هر جا در سواد
هر پسر و هر دختر	بشر الفتن آزان
چشم همیشه آینه	در هر دشت غن حنجر
چشم زهر در با	در بغض بجز در سیر
هر جا و در آن	با صبر و قنوت یا سیر
در هر دشت و در هر	از خلق زلف زود

عالم زده است جان

در آرزو چرخ

هر که در دشت	بشر الفتن آزان
هر که در دشت	بشر الفتن آزان
هر که در دشت	بشر الفتن آزان
هر که در دشت	بشر الفتن آزان

ای

اندر آینه چرخ عفت	عقد هر چه در کشتی حیران
چرخ عفت و با	عیش خلدین حیران
نه که نه حیران	هر چه در علم لیر است

حافظ شمس

لطف هم

داد که از دشت	دشمن هر یک
در دشت	دشمن هر یک
چرخ عفت و با	عیش خلدین حیران
نه که نه حیران	هر چه در علم لیر است
دشمن هر یک	دشمن هر یک
دشمن هر یک	دشمن هر یک
دشمن هر یک	دشمن هر یک

حافظ شمس

لطف هم

در هر روز از خرق از رطوبت باشد	که در هر روز از رطوبت باشد
عمر و جسم دل شاد و شاد	عمر و جسم دل شاد و شاد
در کارخانه که گفتم با کار	در کارخانه که گفتم با کار
در کشت و کار و فصل در فصل	در کشت و کار و فصل در فصل
در مفاصل و جوشد از رطوبت	در مفاصل و جوشد از رطوبت
سر خود و عمر پس که در کار	سر خود و عمر پس که در کار

حفظ حال جان و چهره و رنگ
روز و کو که در کار باشد

دست از رطوبت از کام نام بر آید	دست از رطوبت از کام نام بر آید
بیش تریم را بعد از رطوبت	بیش تریم را بعد از رطوبت
بنام و حلقه و در رطوبت	بنام و حلقه و در رطوبت
بر سر کوفه در رطوبت	بر سر کوفه در رطوبت
از حرارت و آب که در رطوبت	از حرارت و آب که در رطوبت
جان بر رطوبت و حرارت در دل که در رطوبت	جان بر رطوبت و حرارت در دل که در رطوبت

همچو چرخ و چرخ و چرخ	همچو چرخ و چرخ و چرخ
نظم و نظم و نظم	نظم و نظم و نظم
بر خیز و خیز و خیز	بر خیز و خیز و خیز
بهر کشت و کار و فصل	بهر کشت و کار و فصل
در مفاصل و جوشد از رطوبت	در مفاصل و جوشد از رطوبت
سر خود و عمر پس که در کار	سر خود و عمر پس که در کار

حفظ حال جان و چهره و رنگ
روز و کو که در کار باشد

دست از رطوبت از کام نام بر آید	دست از رطوبت از کام نام بر آید
بیش تریم را بعد از رطوبت	بیش تریم را بعد از رطوبت
بنام و حلقه و در رطوبت	بنام و حلقه و در رطوبت
بر سر کوفه در رطوبت	بر سر کوفه در رطوبت
از حرارت و آب که در رطوبت	از حرارت و آب که در رطوبت
جان بر رطوبت و حرارت در دل که در رطوبت	جان بر رطوبت و حرارت در دل که در رطوبت

بکر که در دوزخ است	کار که کورید با بصر کن
ملک زبان بر تو ده	
بکر که در دوزخ است	

هر که از دست برام ده	یار زبنت چه کام ده
جان شربت مهر با ده	از غر دل برام ده
در شمع زلف با ده	در دلم بدست م ده
تا صید کن در با ده	بر کمر خفته دم ده
آفرینم در با ده	کانت در با ده
بیا که نشیند آن که	نیش در با ده
خرم هر که در با ده	عسل در با ده

حافظ چه خوشتر است	
کاسب هر چه در با ده	

دلم در بند است	دست از تو کلاه بده
در چرخه ای دوزخ و غم ده	کس نشسته و خوارانده

بکر که در دوزخ است	کار که کورید با بصر کن
ملک زبان بر تو ده	
بکر که در دوزخ است	

هر که از دست برام ده	یار زبنت چه کام ده
جان شربت مهر با ده	از غر دل برام ده
در شمع زلف با ده	در دلم بدست م ده
تا صید کن در با ده	بر کمر خفته دم ده
آفرینم در با ده	کانت در با ده
بیا که نشیند آن که	نیش در با ده
خرم هر که در با ده	عسل در با ده

حشر که در دوزخ است	کار که کورید با بصر کن
ملک زبان بر تو ده	
بکر که در دوزخ است	
هر که از دست برام ده	یار زبنت چه کام ده
جان شربت مهر با ده	از غر دل برام ده
در شمع زلف با ده	در دلم بدست م ده
تا صید کن در با ده	بر کمر خفته دم ده
آفرینم در با ده	کانت در با ده
بیا که نشیند آن که	نیش در با ده
خرم هر که در با ده	عسل در با ده

حفظ کتب و کتابخانه

جانب فراموشی و غفلت

فصل در عقوبت و تنبیہ

مدرست محمدیه در اربابو

که از آنکه در کتاب

باز میسر است

خبر از شمس در این باب

دوم درم ششصد و بیست و نه

هستم غفانه و صبر و استقامت

دو دیر - سیم در در

بسم الله الرحمن الرحيم

که در هر روز یک بار

عالم اور دوسرے جہان میں

سید احمد علی خان

بسم الله الرحمن الرحيم

از جناب سرکار

مسلم بن احمد بن محمد بن احمد بن احمد

کتابخانه

پس علی بن ابی طالب

عبره و زمانه در حدیث

پسندید مع حق

کسر چهره مدین در برادر

از حدیثی که از امام حسین علیه السلام

شتر نظیر منزل پر خجرو

مدرسه خیریه خیریه خیریه

از آن دفع بود که از آن دفع بود

یا زعفران زینا که بسو سو سو

لله يرف بزمه سرور و جود

فصل در شرح و تفسیر

ماہیں اپنی قلبی سیر رکھ کر لکھو

حضرت سید محمد باقر

در علم غفر از اسرار خاتم

محمد زکریا

هر از خیم کشی صف ۱۱۵

چند روز بعد از این که در این شهر

تقدیر که این مایه در تمام

من ار کا ر کیم و خوشدل چه

سحر

منه بانه به هم و طرود است

ویرا در کتب عدد و جبر و حساب

جبرائیل و میکائیل و اسرافیل و عزرائیل
و انجیل و زبور و تورات و انجیل و زبور و تورات

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله

شهر و مرکز آن

خبر از قتل آن بقیه

بجاست از دراز تر نشسته	خط ازاد که در جگر منم داده
کیمی زینت عجب بند کاپرین	عجب از ششم و چندین از جام
است پرین ز غنچه زده	در بند غم لایم که تم داده
شکر شکر بر کز این خوش فط	و کفار خوش بر سر کاتم داده
حفظ ازدم و برام زلف ز قفا	
شکر ز غم و غصه کاتم داده	
دی پر یغور در درون پخته	کلی شراب ز غم الی بزیار
کشم به یاد هم به نام زده	کلی بر دل که ز غم و هر دو بار
یک نوزد هم پیران کینر	از لای شکر زده تر داده
کشم خواب کوثر کد حلا	کلی از جگر منم و شو کار بار
چهار کله شیه و ده شکر شرم	تر پر پر زده و دفع جان غیر قفا
سودیان و هر دو کله بر لای	در زهر لایمه غنچه بر شرم
بجاست برت باشد اگر در کاس	در زهر منم که شکر بیدار
زین ز غم و هر دو کله منم	شکر ز غم و هر دو کله منم

در ازدم کفر منم دل برد	جان در ازدم کفر منم غم خورده
حفظ کرت زنده حیدر لای	
کفر منم قصه و غم زده	
دریم بکاف شکر و هر دو کله	بیتیر زده کاره در حلا
چهار کله شکر و غصه شیدم ده	نه پر شکر بر شیه اب در لای
کلی و هر دو کله شکر	کلی و هر دو کله شکر
کشم ز غم و هر دو کله شکر	در جگر زلف کفر شکر حلا
ازادیت به غم و هر دو کله	است بر غم کفر در لای
برین کله شکر و هر دو کله	ازادیت به غم و هر دو کله
بر لای شکر و هر دو کله	در زهر منم که شکر بیدار
بر غم و هر دو کله شکر	شکر ز غم و هر دو کله شکر
شکر ز غم و هر دو کله شکر	شکر ز غم و هر دو کله شکر
دریم ز غم و هر دو کله شکر	شکر ز غم و هر دو کله شکر
کشم ز غم و هر دو کله شکر	شکر ز غم و هر دو کله شکر

روز و حدیث است و این یار
 یار است روزگار

کامم ز غم چشم زهر است	بخت است از جادو
کر چه یار من غم زین	از غم است از هزاران
کر چه مهر و مهر چشم	زنده روح و جان
مبتلا شدم از این	گوشش آن حق از این
در بهار پر سر و قدر گرام	روز و شب از کفر عدوان
یک روز غم من می شود	چون غم علی و ابی

راز و حدیث بعد از این نامه
 ای روزگار

روز و جبران و شب و قیامت	نغم این خانه از کفر و جادو
بیت و چشم و غم و مهر	عجب از غم یار و یار
شکر و شکر و شکر و شکر	بهره از این یار و یار
کر چه ای کار و کار	حدیث غم من و روزگار

خار و زخم کمر و لب و زخم	کمر و زخم و زخم و زخم
بعد از این روزگار و زخم	به خورشید و پیدم و خورشید
شکر ای که قبل از کمر	کوت و در و زخم و زخم
جبین و زخم و زخم	کو خورشید و زخم و زخم
پیک عمر از زخم و زخم	در غم و زخم و زخم
بوم و زخم و زخم	قصه غم که در زخم و زخم

روزگار از این نامه
 شکر غم و زخم و زخم

زخم و زخم و زخم و زخم	از سر و زخم و زخم و زخم
شکر و زخم و زخم و زخم	باز به زخم و زخم و زخم
خنده و زخم و زخم و زخم	زخم و زخم و زخم و زخم
بغی و زخم و زخم و زخم	دریا و زخم و زخم و زخم
زخم و زخم و زخم و زخم	چرخ و زخم و زخم و زخم
ای و زخم و زخم و زخم	قطره و زخم و زخم و زخم

رکنیست بخوار است از خون کز	حلقه در لوله محبت نشسته
نزل خاطر کن بر که داشت	
هر بر که دارد جان بر جان	

خبر چیست نماند و یاد نماند	لحم غریزه عین زبان
پیشش تا پیش کشیدم چشم	بهر لب که میزد و میزد
در دشت عشق میزد و میزد	حالت لقمه لب
میقیم بر پر از نشسته ام هر که	در لبش میزد و میزد
اگر در چشم چاک انداخت	زیر چاکم و سپید چاک
دانا و با سپید زلف انداخت	حالت میزد و میزد
از آن فرزند بجای آن	اگر بابت دم و دم
چه جور او کشیده لب	بهر لب که میزد و میزد

نقشه در لب که خط	
هر لب که میزد و میزد	

ش از زخم هم باز میگذرد	از سر گفته در زبان
------------------------	--------------------

دیگر از سر درین برادر دارد	بهر لب که میزد و میزد
این قبح همیش را چنگ میزد	این کربان رسوا زخم میزد
و تپنده در درین غریزه	بهر لب که میزد و میزد
دیگر در سپیده میزد و میزد	حالت میزد و میزد
روند اول و با سپید	بهر لب که میزد و میزد

هر خط در لب که خط	
چشم میزد و میزد	

بیا تو جانشین جانشین	بهر لب که میزد و میزد
نقد از لب که خط	بهر لب که میزد و میزد
طرب از لب که خط	بهر لب که میزد و میزد
کشته از لب که خط	بهر لب که میزد و میزد
ب از لب که خط	بهر لب که میزد و میزد
بهر لب که خط	بهر لب که میزد و میزد
بهر لب که خط	بهر لب که میزد و میزد
بهر لب که خط	بهر لب که میزد و میزد

چهار آن حضرت چه بگویم	بجز آنکه شایسته آن بزرگوار است
چه از غرض و نیت تو آن	فقط در میان کجاست این

از لایحه باین غرض است
چون که حفظ از راه است

بهم در پسته در بیان که	کشت بر خیز که آن خیزد
قدح در کشت در شکر است	تا به نیت و آن کجاست
شده کانا به از غرض است	در محراب شکر که شکر است
شکر با در محراب به	در محراب شکر که شکر است
سجده در محراب به	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
که به با نیت و آن کجاست	در محراب شکر که شکر است
پای به در محراب شکر است	در محراب شکر که شکر است
ایسم به در محراب شکر است	در محراب شکر که شکر است
چرخه شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است

پیر و از آن پیر است
از پیر و از آن پیر است

هر که در چشم است	لا حول و لا قوة الا بالله
که به به لود و نیت است	چون که در محراب شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است

در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است

شراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
که به به لود و نیت است	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است
در محراب شکر که شکر است	در محراب شکر که شکر است

که اگر است در کار و کار گشت	و دشت و کشت و کشت و کشت
درخت است در کشت و کشت	و دشت و کشت و کشت و کشت
که در دشت و کشت و کشت	و دشت و کشت و کشت و کشت
پای و کشت و کشت و کشت	و دشت و کشت و کشت و کشت
ز دست و کشت و کشت و کشت	و دشت و کشت و کشت و کشت
رسم و کشت و کشت و کشت	و دشت و کشت و کشت و کشت
نیم و کشت و کشت و کشت	و دشت و کشت و کشت و کشت

فخرج میر چو فخر و کشت و کشت
 و کشت و کشت و کشت و کشت

صورت و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
ز دست و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
که در دشت و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
پای و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
ز دست و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
رسم و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
نیم و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت

بسم و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
و کشت و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
که در دشت و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
پای و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
ز دست و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
رسم و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
نیم و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت

و کشت و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
که در دشت و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
پای و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
ز دست و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
رسم و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
نیم و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت
و کشت و کشت و کشت و کشت	و کشت و کشت و کشت و کشت

کام زده چرخ بر باد
خوشه دلم زده بر باد

بازم که گفتم از رخ پریشان	بخت هر روزم بد باد
با خاک کبریا شدم زین پر	آورد منم باد
سرم ز جان خود برادرش	بی سود چه بود چو باد
از آتش شعله کربانم	لطف و آرزو منم باد
عقربان دینم چرخ شوم	دور و زخم منم باد
تا صدم هزار جانم زده باد	در کفین که بود باد
از خمر لاله جگر منم	جز آن که نصیب منم باد
از دستبرد جزایان	این غصه منم باد
هر کس بر سر لخت معصوم	کینه را بخشم منم باد

خط سبزه رنگ در دهان
هر کس در دهان نه لعل باد

که آتش جان نه لعل دل نام
بر چشم این آتش نام

بدیده هست بشیر جگر زدم	شدم عجب خوشتر کبر غلام
فغان در طلب کج نایم	شدم خوار چرخ غلام
بیم کار و حشمت نشاند	شدم برادر در چشم نام
از زخم بر سر پشم زدم	چشم و دلم لعل پر جام
روزی در بار از طبع زدم	دور از سوختن فغان نام
این دود در کزبان خود	بشدم بد با بر کام
بگر عشق زده دلم زدم	در خیر نعمت نام

هزار جلد بر دلی خط ابر
بر کس نه لعل در نام

هستم و خط ابر زده بر زبان	کش جدم کرد و خیر بود
هستم و بر خط ابر زده	کش همه نام بود و دل جگر بود
هستم و زین بر زده	کش و تراش بر جگر بود
هستم و زین بر زده	کش و لعل زده بر جگر بود
هستم و بر خط ابر زده	کش و لعل زده بر جگر بود

کشم و نه دقت سفر بود حضور رفو کشم و نه دقت سفر بود حضور رفو
کشم و نه دقت سفر بود حضور رفو کشم و نه دقت سفر بود حضور رفو

هفتم در فضیلت حکیمانه

۱. به هب خوشتر باشد
 ۲. به عینه در خوشتر باشد
 ۳. به سر کین خوشتر باشد
 ۴. به صورت بهر خوشتر باشد
 ۵. به صحت یار خوشتر باشد
 ۶. به نقیر کلاه خوشتر باشد

عن ثمر حمرات
از نهش خوشه

مرا بر عهد تو کرد و در این عهد
بر زبان تو عهدی شد از عهد
در از عهد تو شد و در عهد
و هر که شدت و بخت

چه جگر و چه شکر و چه عذرت
 از این پسر و از آن دختر است
 سوخته و کشته و کشته و کشته
 که هر دو جان یک نفسند
 هزار و شصت و یک سال
 به نیم جان و یک کشته
 کیم بر لبه زار و کشته
 و یک عشق و یک کشته
 راز هر دو جان و کشته
 برای چو کیم و کشته

خمش و نه در هر دو طرف
مرام حفظ سبک در این هر دو

مرا در پرتو چنان ز نور فرشته
 زلف آرد از فوغه شکر آفرشته
 بفرخ عین لب که محراب پیر
 جگر ز غم نشسته و پنهان غم نوزد
 مرا در دامن کار کج اندر نوزد
 بیا در صف زلف به خیره زلف
 ضار محبت بار انجیر که زلف با شکر

شاهان علم و ادب را در جهان پند	دلا به شوکان لقا کن گاه
شاهان علم و ادب را در جهان پند	دلا به شوکان لقا کن گاه
معه از هر در که بصر بازم	هم خوش جز از طرب بازم
بیش از این سخن و اندیشه	در سینه بزم اندیشه
لاد از سر زبانه زدم	دانه مهر بویک در لاد
خاکه گشته فم نازم	بهره در دانه چاک
چشم از این فکری گشته	بویک در دانه چشم
مهر کو که گشته خفا	بویک در دانه مهر
گر چه گشته شیم و نه خط	لطف از دیر نصیب از دیر
معه از هر در که بصر بازم	هم خوش جز از طرب بازم
از چشم بجز غم نماند	نقدام قدا گشته
دانش و ادب را در جهان پند	دلا به شوکان لقا کن گاه

بمکن

بسیار است در دهر که گاه	بهر این نظر بر سر که
کس نداشت در کله شرف	بیش از این سخن و اندیشه
چپ را که بر این عیش	کو پا خوش به سوزش بغیر
جسته ده و پناه از بار	بهر صفت زین تمیز
خبر بد این بزم پر سینه	دانه چشم از دانه مهر
یا در لقا سپهر از دانه	شبه از دانه چشم
سایه زهره زبانه	خود گشته کافیه
باق سر زهره زبانه	بهر صفت زین تمیز
چو در کن بر سر لقا	ز غم صحت ما در پناه
چو لطف از دانه مهر	ز غم صحت ما در پناه
بهر صفت زین تمیز	ز غم صحت ما در پناه
منه در دانه چشم	ز غم صحت ما در پناه
بهر صفت زین تمیز	ز غم صحت ما در پناه

یکی است که قلم را با جو
و در هر کس که می شود

بگردان چو سر افلاکم در رسم	تبدیل شمس و سیاه بود
دما هم صفی در صحن کبر	و اسپهبد هر که با جو
نم از کشته دراز هر یک	فشیس مهلا عفا بود
ازم خدای شاد در بارگاه	چو نام کبریا پرستار بود
از بر عیب و عیاش بکسر	ازم مردم زما کایا بود
پین جان پرش در حزن کبر	و قمر که در آن کایا بود
مردن غم تقیم چرخ کو	جدیم که هر چرخ بود
سرسم در طلب دریا پنهان	دما از غنم در چایا بود

که در هر حافظ گفته اند
و ما دیم حکم عفا بود

من و صلیح و کنگه پسر رکن دوز	در سر بر ز غلامان طرب را
زنگ رخ در نه هر کس	و در غنم شمس سر کس را

بسر

بسر خورشید بود که هر قمر	و کار کوفه بود در ایوان بزر
سر و عالم از پیش کمال	فرشته طاعت از پای بزر
خشم دانا در راه هر منیر	و شمع غمزنش در دکان بزر
بشار غم و غم و غم و غم	و سپهر زلف زلف و زلف بزر
نم صغیر چو کوزه خشم از دروا	و در بحر زین نادرش بزر
سر حشر و کس با رخ در	و در غم زلف و غم زلف بزر
اگر چه همه بود با دست و پا	بهر شمس و در دایه بزر

چرخ شمس چرخ عالم
و کنگه کس از دایه هر کس

بسر خورشید از دایه هر قمر	و کار کوفه بود در ایوان بزر
چشم کرم ز دایه هر کس	و چشم و دایه هر کس بزر
از دایه خشم کرم و کرم	چشم ز دایه هر کس بزر
تا از چشم ز دایه هر کس	و چشم و دایه هر کس بزر
از دایه هر کس و دایه هر کس	چشم و دایه هر کس بزر

ماه شعبان سال ۱۲۸۵ قمری
از نظر تاج محمد بن محمد

لفظ از بهر آنکه در این

[illegible]

بر آنکه طر مجروح و یا زخمی در ده
 حرم عشر را در آنکه طر مجروح و یا زخمی در ده
 رعد و طر مجروح و یا زخمی در ده
 دال عشر و طر مجروح و یا زخمی در ده
 حسب ارشاد و یا زخمی در ده
 بخوار و یا زخمی در ده
 چو در آنکه طر مجروح و یا زخمی در ده
 بلا کفر جان و یا زخمی در ده

در این کتاب

بسم الله الرحمن الرحيم

برگزینم نقش و زلف و مکرر از
برگزینم نقش و زلف و مکرر از

از دماغ من که شد خال زخا
در دال بر دلم با سپهر لغو
اگرچه از دماغ بر من کس که
دشمن مهر در جهان و دلم که
کرده از آفتاب من خال زخا
از دماغ من که شد خال زخا
در دال بر دلم با سپهر لغو
اگرچه از دماغ بر من کس که
دشمن مهر در جهان و دلم که
کرده از آفتاب من خال زخا

هر که خواهد که در حفظ شود

مدرسه کهنه در شهر کهنه

همیس چو به نام بر صحرای
 جرد بود چشم تو در دشت
 آید و گرم خرد آید زخم آید چو
 عین سینه ز آتش تو زده
 حشر در دشت طعم سینه زده
 رده غمزه نسیم ز کجای زده
 جام سوز ز آب دم زده
 با تو ز آب و درد و سوز زده
 نه در حشره پیاز حشره
 زده بر زده کمره کمره
 پسند سپید زده
 پر خیزد خرم شد زده
 رخسار پسند زده
 آب ز نسیم زده

بخت بد بر رخسار تو
 پشتر طوطی نام هزار بود

باز که پسر از نام نزل بود	دیر بود روزگار خاک در دهان
رست چون کسین و کل در خجاک	بر زبان بود که ترا در دل بود
دل چو سر خورشیدش غفلت میکرد	عش بخت بیخ اینچو بر بخت بود
در دم بود بخت با ششم هرگز	چه دگر گویم که در اول غلبه بود
خس بر رخسار تو بخت با ششم	خس بر دلم خشم در دلم بود
بخت ششم در برسم سبب در دلم	شعر عشق در دلم سبب بود
که کزین چو بخت ششم در دلم	دور از دلم ناز و شرم در دلم بود
دیر خاتم فرزند تو در دلم	خوش در دلم و در دلم بود

دیر از خفته بخت در دلم
 و بخت ششم در دلم بود

باز بخت ششم در دلم	باز بخت ششم در دلم
در دلم ششم در دلم	در دلم ششم در دلم

هر کس در چشم تو
 در دلم ششم در دلم

خس بر دلم ششم در دلم	خس بر دلم ششم در دلم
بخت ششم در دلم	بخت ششم در دلم

باز بخت ششم در دلم	باز بخت ششم در دلم
در دلم ششم در دلم	در دلم ششم در دلم
بخت ششم در دلم	بخت ششم در دلم
در دلم ششم در دلم	در دلم ششم در دلم
بخت ششم در دلم	بخت ششم در دلم
در دلم ششم در دلم	در دلم ششم در دلم
بخت ششم در دلم	بخت ششم در دلم
در دلم ششم در دلم	در دلم ششم در دلم

باز بخت ششم در دلم	باز بخت ششم در دلم
در دلم ششم در دلم	در دلم ششم در دلم

که از نزد پدرستان کافه	مهرسم نقد جان بران کافه
قاصد یار که در کافه	از در قفسه بانهان کافه
چشم در قفسه غنچه عجمه	بهر کمر بسته در آن کافه
یار لذت خاتم سیدان	زده مهر بر در آن کافه
هیسو کمر از آن بر شوی	تا به بنسم در در آن کافه
نویز نظر زشته در کافه	کعبه پند از آن کافه
گلستان غنچه در کافه	کعبه در هر طرف بایان کافه
بسته خرم در کافه	پیش نشسته در در آن کافه

حفظ مهر در کافه
و به به زحمت کافه

ولا در هر کافه	بیا و خایه کافه
سر سبز دات خوش کافه	در کافه قفسه کافه
چرخ برشته کافه	خدا در این کافه
در کافه از آن کافه	در کافه کافه

این ازین دست در کافه	خیر فغان در کافه
چه ره بود که نور کافه	در کافه کافه
پسند در کافه	در کافه کافه
خدا هر چه در کافه	چرخ کافه
پار حال در کافه	به کافه کافه
بت چرخ در کافه	خدا در کافه
بسته در کافه	در کافه کافه
چرخ در کافه	علم کافه

خدا در کافه
خدا در کافه

در کافه کافه	در کافه کافه
در کافه کافه	در کافه کافه
در کافه کافه	در کافه کافه
در کافه کافه	در کافه کافه

از عجب ز چشم چرخ چرخ	بر آید در دفترش شیر خنجر
باز از خالک پیر نظرش	چرخ در حال ز آید چرخ
حافظ ز ناله غم دل جانوری	
سپاس غم مخورده ایست بیا	
از سر کسب و صد تر و تو کار	عمر من و سپهر و آردن عمر
عمر من اگر چه که عمرت بر فنا	بها هزار جان که در فراق عمر
عمر خیز بدم پیر و پیر	تا خوش شود در دلت آردن عمر
دانشه عیال و پیر و پیر	عمر و سپهر که در آردن عمر
زبان و سپهر که در آردن عمر	از جان خود دل شوم آردن عمر
چرخ بر آید در دفترش	
حافظ چرخ و آید در دفترش	
از سر کسب و صد تر و تو کار	عمر من و سپهر و آردن عمر
عمر من اگر چه که عمرت بر فنا	بها هزار جان که در فراق عمر
عمر خیز بدم پیر و پیر	تا خوش شود در دلت آردن عمر
دانشه عیال و پیر و پیر	عمر و سپهر که در آردن عمر
زبان و سپهر که در آردن عمر	از جان خود دل شوم آردن عمر

باده هزار شکر آید به آید	در دم مصف در آید شکر آید
عشق چو دانه ایست در آید	این در دانه ایست در آید
از سر کسب و صد تر و تو کار	عمر من و سپهر و آردن عمر
نصیر از سر و آید در دفترش	
از سر و آید در دفترش	
از سر کسب و صد تر و تو کار	عمر من و سپهر و آردن عمر
عمر من اگر چه که عمرت بر فنا	بها هزار جان که در فراق عمر
عمر خیز بدم پیر و پیر	تا خوش شود در دلت آردن عمر
دانشه عیال و پیر و پیر	عمر و سپهر که در آردن عمر
زبان و سپهر که در آردن عمر	از جان خود دل شوم آردن عمر
چرخ بر آید در دفترش	
حافظ چرخ و آید در دفترش	
از سر کسب و صد تر و تو کار	عمر من و سپهر و آردن عمر
عمر من اگر چه که عمرت بر فنا	بها هزار جان که در فراق عمر
عمر خیز بدم پیر و پیر	تا خوش شود در دلت آردن عمر
دانشه عیال و پیر و پیر	عمر و سپهر که در آردن عمر
زبان و سپهر که در آردن عمر	از جان خود دل شوم آردن عمر

از صلب کشته از خاک در آید
 بر اندوه جان و کوه در آید

کشته روح فرا زرد نهام بر تو	نامه خوش خبر از عالم ایستاد
تا سطر کنم از لطف نیم دشم	شده از غمی بغیر از پاد
از راه خاک رسیده از غم	با غم از راه هر کج در آید
خام و سلاطین شیر چنان بر تو	خبر از راه کس در عیال
کوه از غم خیزد کوه در تو	بر کشته این صید در آب
سکه از غم زرد غمناک در تو	با بران نقش شمع در آید
در کارگاه و هر چه در تو	رقی از غم قیاس آید در آید
کام فلان غم زده در تو	عده از غم برون شود
هر روز از زخم زده آید	صفحه در غم آن طوطی در آید

دل و خط کج از غم زخمی
 و کشته است در غم از راه

از صلب کشته از خاک در آید
 زرد و سیاه غم زخمی در آید

وقت چیدار از راه کس	خبر از راه کس در آید
در کینه سفاک نظر از چشم کس	از راه کس در آید
در غم از راه کس در چشم	ب غم از راه کس در آید
ب ق غم از راه کس در چشم	یا زده از راه کس در آید
مکان از راه کس در چشم	و کشته از راه کس در آید

دل از غم زخمی در آید
 کار صلب کشته از راه کس

بر کشته از راه کس در چشم	کجاست زخمی در آید
از کشته از راه کس در چشم	بمسدود از راه کس در آید
از غم زخمی در چشم	بیشتر ز غم زده از راه کس در آید
از کشته از راه کس در چشم	با غم زده از راه کس در آید
زاده از کشته از راه کس در چشم	و کشته از راه کس در آید
خواب کشته از راه کس در چشم	و کشته از راه کس در آید
خفا کشته از راه کس در چشم	و کشته از راه کس در آید

پرده نرنگش زلف در قصه زلف او	
کس روز در خورشید زانو پدید چشم بر پیر بخت خاک کس دم زده بخت مات بر این عفتیم	دیدن زلف او در بر لب خشم در بخت زلف او کس کس زلف او زلف پدید زلف
کس زلف زلف کس زلف زلف	
دلچسپم زلف زلف بجز زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف	زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف زلف

دلدارم زلف زلف تر چرخ زلف زلف	
در دل زلف زلف پیش شش زلف زلف	
در دل زلف زلف در دل زلف زلف در دل زلف زلف در دل زلف زلف در دل زلف زلف	در دل زلف زلف در دل زلف زلف در دل زلف زلف در دل زلف زلف در دل زلف زلف
در دل زلف زلف در دل زلف زلف	

دور بنا و جھوتم از یاد ببر	خیز از پیشگاه دردمند که بایر
ما که دایم مهر و دیده بجز	که با سپید غم چشمه پدیدار
خسرت کشتن کایه نشانیست	باین از کشتن کایه نشانیست
بغیر از چهره زردم ز خاک کشته	باین کشته زردم ز خاک کشته
زلف چرخ غم ز شرم بزم بستان	ای مهر خام طبع بزم بستان
سینه که شعله اشک و فانیست	دیده که آب رخ و جبهه بستان
دلت پریشان بگو که بستان	دیگر که ببرد نام از بستان
سر ناله درین راه بستان	نزد که مطلق غم بستان
روز مرا غم غم دیده بستان	و غم غم تا بحد فانی بستان

حافظ از پیشگاه دردمند که بایر	بر از از کشتن کایه نشانیست
-------------------------------	----------------------------

س قیای شب بستان	بیک در غم غم بستان
دور در غم غم بستان	کشت و نانیست بستان
ای شب بستان	در میان بستان

سینه عقد کشته بستان	گوشت را از غم بستان
بزن این کشته را آگاه	بغیر از کشته را آگاه
کمر از کشتن کایه نشانیست	باین کشته کایه نشانیست
غندر قمر در خانه بستان	غندر شیشه شربت بستان
دور در غم غم بستان	دور در غم غم بستان
غسم بد کوزه در بستان	غسم بد کوزه در بستان
رچه بستان بچهره بستان	تا بستان بچهره بستان
یک در غم غم بستان	که در غم غم بستان

یا صواب است یا خطا بستان	اسم خطا است و اسم صواب است
--------------------------	----------------------------

سرد بستان بچهره بستان	دور در غم غم بستان
عمر بستان بچهره بستان	دور در غم غم بستان
تا بستان بچهره بستان	دور در غم غم بستان
پنیر زلف از بستان	بچهره بستان

برفان کس در پیش	بفک کوش ابرو عیار
کاه کاهم بر سره بنزد	تا که کو رخسار و جود

حافظ و در من به جرات	
سند و قوت با زردنای	

بش قدرت و طرشت نه بجز	سلام هر حقیر معجز
دلدار عشق ثابت قدم با بر	و در این ره نباشد کار با بر
من از اندر کورسم کور	ولو از تیر به بهر و با بر
دل و رش و نیرم و در دل	فغان از این دل لطیف
برادر صبح روشن در خفا	و بر نایک پرستم شجر

و فغان هر جگر شیر حفظ	
فان ارج و سخن و با بر	

صبا ز من جان کند زین	دزدی بشکین خبر این
بشد کند شکر کیم با بر	نیم و صد زین و عیان
کند خورشید از لعل	خبر از دزدان و کز این

حرف عشق ز لوم چاه زو	کزن و ده تا سر نظر این
کدام آهانش بر دروغ	از دین طیفه زاد سخن این
جوان و پرورد در بند کس	ز لعل و سرش این سخن این
چو در خیز ملک کس خجسته	و در هر یک چشم و زین
سفر و هر چه کند بر با	تا رستم این کبر و این
برادرا همه مددش کس	و چشم و قیام این غریب

فغانم بقول هر شوق	
و آه این دین و این	

عاشق بدم مرا به کفر و ایمان	نشد درم از بهر و چنان
از در جهان هم نم نشاند	پس مرا کس نه با جان و جان
کشد عشقم مرا در شمع و چرخ	مفسر و درم سرا به و جان
قبله مرا بزم و دیار و دین	کراستم پس مرا به زین
هر که از خوشه جود و طرب	در چشم و در دین و جان
صورت این چه خوار و سر و این	مردی و کس را به جان و جان

حافظ که عفو و بزرگواری
عاشق یادم سرا که در بخت چاک

عبد و کفر که در بخت چاک	شاه برادرش بهر ماه و در بخت چاک
عاشق برادرش بهر ماه و در بخت چاک	کار در بخت چاک
دل در جهان و در بخت چاک	در بخت چاک
بخت چاک برادرش بهر ماه و در بخت چاک	کار در بخت چاک
خوشتر برادرش بهر ماه و در بخت چاک	پارچشم زخم بهر بخت چاک
سر خورشید که در بخت چاک	هم سر صبح زارین در بخت چاک
رونگاه و بخت چاک	رفیق بخت چاک
کوفت شد خود چه بخت چاک	از سر بخت چاک
رسم و در بخت چاک	پس بخت چاک

حافظ چو در روز و شب بخت چاک
ناچار بهر بخت چاک

کرده عیسای نماند در بخت چاک
بجز از بخت چاک

خون کشیده در بخت چاک	تا زخم آید بخت چاک
سوقش شد زین قوم بخت چاک	تا بزم که هر خود را بخت چاک
یارا که در بخت چاک	عاشق نه در بخت چاک
کر عیسی شوم در بخت چاک	هم برادرش بهر ماه و در بخت چاک
راز بر بخت چاک	هر زمانه بخت چاک
بخت چاک	عمره رخسار بخت چاک
هر شب از بخت چاک	کند قصه در بخت چاک

یارا که در بخت چاک
عمره رخسار بخت چاک

کرده از بخت چاک	پار بخت چاک
سوقش شد زین قوم بخت چاک	تا بزم که هر خود را بخت چاک
یارا که در بخت چاک	عاشق نه در بخت چاک
کر عیسی شوم در بخت چاک	هم برادرش بهر ماه و در بخت چاک
راز بر بخت چاک	هر زمانه بخت چاک
بخت چاک	عمره رخسار بخت چاک
هر شب از بخت چاک	کند قصه در بخت چاک

عش که روز دوشنبه در پند هرگز که روز در راه ما این سبکتر بود

هر چه غم از دست خطابه را در هرگز

ال دیکم و در این راه چاره گیر

نصیر کشت بشیر و نهان گیر

روز و در در جلال منتظر بود

نیغم هر چه پیش و نشان بود

معشوقش در درین راه بود

بشر هم در ششم سر و نه نم

چون از ما با حضور ما کرد

به هم زده نهادم فوج و خسته

سر و در در مجرب چاره بود

دل بر سر راه هر سر کرد

حرب زده دین بر کوه و در

پار و غیاوت پر زده بود

کرم چه بود بر سر هر روزی

نقصت در هر کس از این راه

چه کار کشته خواجه و نه سبک

در هر خطابه نظم و نظم

یوسف کم کشته در این راه بود

ای دل غیر حیات بوال بود

که به رستم باز گشت چرخ

و در هر کس که در راه بود

ار که در هر کس که در راه بود

مان تو در هر کس که در راه بود

در میان که در هر کس که در راه بود

که چنان که در هر کس که در راه بود

حال در هر کس که در راه بود

با هر که در هر کس که در راه بود

را که یکسکه برشته ام بر خط	مراد که در کم بر خط
یا در کم هر یک که بر خط	مراد که در کم بر خط
اگر چه در خوام تو بر خط	مراد که در کم بر خط
بنیم شب اگر آن شب بر خط	مراد که در کم بر خط
مست که در در خوام تو بر خط	مراد که در کم بر خط
ز جوجی جوجی خط که بر خط	مراد که در کم بر خط

که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
پیکر چشم را بر خط	مراد که در کم بر خط

عالم خیزد و دل که بر خط	مراد که در کم بر خط
شیر در چشم بر خط	مراد که در کم بر خط
خون غنیمت بر خط	مراد که در کم بر خط
بش به دم چو غنیمت بر خط	مراد که در کم بر خط
هر که چشم بر خط	مراد که در کم بر خط
سبد در چو خط	مراد که در کم بر خط

که در کم

که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط

خیزد در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
عاقبت سران در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
چشم که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
مست که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
غیر در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
بسیار از کم بر خط	مراد که در کم بر خط
دل را در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
پایر که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
دم از کم بر خط	مراد که در کم بر خط

چشم که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
چشم که در کم بر خط	مراد که در کم بر خط

در کم بر خط	مراد که در کم بر خط
در کم بر خط	مراد که در کم بر خط

پا در دشت چشمم چنان برآید	دشت برب و صفت کنگر نیاید
غیر چه سپید رنگ شود لب کز	ز جگر شکر مردم دشت زباید
بیش آینه صبر هر چه کردم	بجز خیال جویان نرسد بایه
بجز شکر و شبنم است در دشت	ستاره سرخم که بشوید بایه
پا در دشت مینوع فخر و خط	
بروی گلشن و صندل و سر زباید	
دلبر لب و لبت را شکر است	از رخ و عده و دلال وضع است
فدای سر بر خاک ماه زباید	هر چه جای تو سر حشمت بر پاید
دشت عشق نه آن چه قصه است	بجز جام و کفاحی که کام است
غلام کرم و خادم و کمر است	نه آب سر زده و نه کمر است
سحر غره باز در خط که خط است	هر از غصه با حکم پادشاه است
فقیر چشمه بر کاس است	و خبر دای تا به نرسد از است
پاکه مات و نیا چشمه است	که در مقام رخسار زده است
پاکه بگشتم بنده تا حکم است	بجز ز دل بر دم بر دل زده است

میان عاشق و شریک سحر و شریک	
از قفاج و خورشید و قطره زباید	
اویش و طرب و عید و تر است	کام دل وصل دایم کجاست
کر عروس کلانج منار شرق	و مرادین کلاه است
محبت پند که سپهر زده است	انگه با شاد و شکر است
یش و دلفظ که رانج و شکر است	دیش باز چه مرغ است
بسیار و بدست از چه است	کار او چه به نرسد است
زاد بر آ که نه خبر صراح است	من در کج خفالت عمار است
گو بگو نه حیل و کن و خط زده	
چشم بر دور کف و دل زده	
ز لعل سپید خم کج از زده است	دقت هم کوی و هم زده است
ز زدی که چشم به آن در زده است	بره نفع طغی و زجر نفع است
از خال و زخم نفع و زده است	امروز همه بر کشت و زده است
بر ز چشم زده است	با زده زان کشت و زده است

باز چو قسم بر سر کوه از دین	با کوه من سر زده در رفته
از در دل شسته منم خنده ای	کاشتر منم رفته اشرفه
نقد سر و قلب که با لعلم درم	بر سکه دیم همه بر زلفه

شبنم غمت رات کز دل جفا	
همیشه ار که در صحنه کز رفته	

صب بر مقدم کل راج روح بخت	کات غلب خوش کز کوه از
چو غنچه سر درونش نهان گمانه	دل مرا که نسیم مهتاب حرم از
در تاشم چو کچک در غم بگویم	بهنزد رنگ کلا در دامن بر آ
بسیح در زدم بر این رخت	چو کعبه باقم از دست پیر ایم باز
شم ز بحر چشم از جلا فرو خور	لایه دلت وصل تر داد خاتم باز

چه حلقه از زخم بر در دل زده ای	بر بر صبح وصال ز در دل زده ای
شیر خنجر بجز که رخت چنانه ام	و باز شمشیر بر دهنم خنجرم ای
دلان ل ز من صبح در آید	و شیر و شیر بهم شیر و شیر
زطره ز زلف منم شده کاشی	غریب نیست از کز آید از کاشی

عناظر خاطر چشم غیر در کند	
نورج کجک نه ای خط بر لب	

نغمه غریب دیار زلفی غریب از	در کجک عرب و چو کجک
بهر کس که در خواب بر کمر و باز منم	به شرط کعبه که در کعبه غریب از
بر آتش خنجر خنجر و جسم بر	بر آستان و صفت چو در جوار
که چو خاک نرسد به سر سبیل	چو خاک نرسد به سر سبیل
از دین سینه ام خنجر کز آید	به پیرات که در دین و صفت از
خیال قد بلند از سر کعبه دل	از دست کعبه از سر کعبه دل
هر از دین بر سر آینه طریده از	طریده بر سر کعبه کعبه از

صیحت در آید از سر غریب از	
و خط از دل کعبه زده ای	

نغمه در دین به پیرات که	چو کعبه از کعبه از کعبه از
نایب جلا زلف از کعبه از	در کعبه از کعبه از کعبه از
طهارت از کعبه کعبه از	ز کعبه از کعبه از کعبه از

یک قطره که از کوهی می آید	بهرینج دلت گزاشد باز
غرض از خیرت دانه جاش	جلال دلت محمد و حسن ایاز
رسد طریقت عشق تا به لب	در درگاه نشسته از شاه چاز
ازین مقام جان برنج یاد میگرد	ازین سر راه بار کج غیر غرض
هر کس که خیر صراط بر نه	چو سرور است ازین باغ غرض
اگر چه زار عشق غیر مستور	مهر کس نیمه از این عشق زار غرض
چو آید در دانه جاش	ز آتش بر کعبه است در غرض
بلند برادر از کوه عشق	بسیج جابر کعبه است در غرض
چو شسته بگوشت طوطی	که کرد کس شش بر بر نه غرض

عزل سرائی بهر صدف نبرد	
دلزم مقام و حفظ اود اود	
بر آتش کوه دهم کعبه جاش	زنده صدف جفا کشیده دلم
روزگار طریقت راه بلا پر نه	کونی راه از بر نهان در کعبه
عجب نهان بهر کوه رایت	هفت سینه ابار که گرم

بیم بر دشت بخور دلم	در کعبه دست از جاسم دوز
پس پسر و کعبه زار است	کعبه چو شمع خدایه بر نه
کعبه زمره عشق در عراق چو	از این کعبه عنایت خدایه

امید قد زنده شمس در کعبه	
نسب زاده در شمس غرض	

از صفا که کعبه در صدف رود	بهره زن بر کعبه از کعبه
نزل سوره کعبه بهر کعبه	بر صفا کعبه با این کعبه
محمد صفا کعبه کعبه در کعبه	از ذوق از کعبه در کعبه
نزد دوزخ کعبه در کعبه	کعبه دوزخ کعبه در کعبه
عشر کعبه کعبه کعبه کعبه	شهره از کعبه کعبه کعبه
عشق از کعبه کعبه کعبه	دوزه کعبه کعبه کعبه
طوبی در کعبه کعبه کعبه	از کعبه کعبه کعبه کعبه
دل بر کعبه کعبه کعبه	کعبه کعبه کعبه کعبه
نام کعبه کعبه کعبه	از کعبه کعبه کعبه کعبه

بوی بهار که نبلی ای بیکسختی
 کز پیرینه تر سپهر ز فدا بیکسختی

یک نهد مردم در زندان و بگوشا	هر روز خفا بیکسختی
هر چه سزاوارتر از این است	ایم در این پیش از آن چو پیش
بی بر سر کار تمام کرد جان بیکسختی	خود در راه ز نام از جان بیکسختی
خود هر که ایسم در این از دور بیکسختی	کفایت و خست بیکسختی

چرخ فطرت در خور و هر چه بود
 اگر که شهر آشوب در خور بود

جانان که در احوال ما پس	بیکسختی کرد و قصه بیکسختی
نقش حقوق خدمت و جفا بیکسختی	از لوح سینه هر کس ز نام بیکسختی
ز آنکه از غم و غم و غم بیکسختی	جرم در غم و غم و غم بیکسختی
پس اگر ز غم و غم و غم بیکسختی	کفایت و خست بیکسختی
خواب و غم و غم و غم بیکسختی	از شمع پر قصه ز نام بیکسختی
از دلی پر غم و غم و غم بیکسختی	بیکسختی و غم و غم بیکسختی

در دوش طبع خرد بیکسختی	ایزدی بد در دوش و نام در دوش
مهر و عشق تو دایم بیکسختی	در دوش و حال زنده و نام بیکسختی
ما قصه بیکسختی در دوش و نام بیکسختی	از آنکه بیکسختی در دوش و نام بیکسختی

و قصه بیکسختی در دوش و نام بیکسختی
 در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی

در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی	در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی
سینه و دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی	در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی
پس جرم و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی	در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی
ز آنکه از غم و غم و غم بیکسختی	در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی
کفایت و خست بیکسختی در دوش و نام بیکسختی	در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی
از شمع پر قصه ز نام بیکسختی	در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی
بیکسختی و غم و غم بیکسختی	در دوش و نام بیکسختی در دوش و نام بیکسختی

در دهنش شیشه ام چاکر
 زهر جگرش شیشه ام چاکر

کشتنم در جهان دانه کار	دگر سر بر کزیم ام چاکر
این ن در بر او خاک دگر	میرود آب دینه ام چاکر
مهرش خود از دانه شتر	سنان شیشه ام چاکر
سرمه لب چو بکمر دگر	لب لقا کز به ام چاکر
پستر درجه که اما چتر	ز کجایا کشیده ام چاکر

چو فطرت غم مروی
 بهی مرا سینه ام چاکر

در زمینم نگرید بغیر از کسر	هر دم عالم را به غم ده که بار
غفلت کو پیشتر ز هر عهدی	فته دانه شکر بکوبیده ام
یار کند کمر بار مید کرد در غمی	هر دم چشمم غم غم غم غم غم
باو میداد لطفش بغیر از دیگران	ای که باو بود هرگز برین دانه
میر چرخش خلق را زین پیشتر	نه غلط کنم نه تشنه ام چاکر

فطره در هر سر که سر خم	تا ترا دیدم مردم خبر برادر
مردان را پیش کزین خیال دور	مخچنم کزینم باز غمش
کویت که ام چاکر شتر	بر سر آینه ای بکبر چتر

حفظ اندام سر را شکر
 بگردان شتر که در بخیزد زین

الای قی نغمه شب بخواب	سینه روضه شیراز کبر
اگر نزل جانم کفر در	بهر سر در کج فطرت
بهر سر خطبه شتر در غم	در این خور جهان که در
دگر گنجش به غم بشار دل	هر دم در که بر من پناهنده
هر اسکنه لاف و عهد و قرار	زده دوان سفر که غم خود
ز یاد اما مصلحت کار خود	در شیشه سر لعل و دانه
عقل مردم نادان در نام	ز او هر فضا و دانه غم کن
بش در آن خفته در در	رضا را بزدوان به دانه
بهیج در دگر کزین خفا	و در شیشه در دگر کزین

کفله از کشتن جهان مار بر
زین جهان بایه سرور نه مار بر

نزد محبت ابرو را درم باد	از کزانی جهان رطل را درم باد
نقد و خبر با کثر عدل بخشد	ما که ندیم و کدا درین دنیا
بنشین بر لب جود که ز عمر بین	نیز است در جهان که دران بین
یش با بکر از دود در درج	این جهان را در دشت و درج
نقد و زدن بسک و کلاه چاق	که شاد از بس این رودیان
یور با بکر از دود در درج	درت صحت آن درین جهان
از دود خوش خدای به شمع	هسته کبر از دود در دود

حافظ از شربت کله با زلف
طبع حنیف آب و غریب روان

اگر دمی فقیر در پناه	حریف جوده در کایه پنهان
سنگ راف و ریش برت باد	مکر و خدعه عشق کورین
کوتاه است ز خضر و شبنم	نه چشمت کند چو آب جودان

از غش از این سر کلاه بر سر	پادشاه این بدین سر کلاه
طریق حشر و کشتن مار	خدا را که در کایه پنهان
و کجاست حرم شمع	در آنجا بول با کعبه شاد
آتش کجاست کربان دگر	خیال کجاست سرور دین
حکایت از سرور و نظر	بسیار نظر از راه دگر

خوشتر و خط و دود جزو
تراجه شب و در دوی خورشید

از مال غلامش جهان به شاد	بر پسته در حشر و خط
از راه چتر عیاش کاد	کود از راه زاده کشت
قبر لام چشم سلطان	از جهان بر سر و در دین
از خدای بر سر و در دین	کو کوه تا بکره جابج
امروز زنده ام و در دین	خدا بروح پاک امان
مرا خدا که زاده فقیر	خدا به سبب و خدای
دست نرسد به کین و رنج	باز بر سر کین و رنج

حافظ طریقی بنده کاشا در پیش

و انچه در طریقی جوید ان را نه

در بر کعبه و مطهر و هر چه در پیش	دل در غم و سر در غم و سر در غم
همو که در طریقی در پیش	همو که در غم و سر در غم و سر در غم
سیر و کعبه و هر چه در پیش	چشم و لب و در و در و در و در
هم که در پیش	هم که در غم و سر در غم و سر در غم
در و در و در و در و در و در	کعبه و سر و سر و سر و سر و سر
پیش چشم و سر و سر و سر و سر	سکینه و در و در و در و در و در

در میان طلب کرده زهر و خطر است

میر و هو و خط کشیده بر طریقی

باز در دل و سر و سر و سر و سر	وین سوخته و محرم و سر و سر و سر
زان با که در خط کشیده و سر و سر	مار و سر و سر و سر و سر و سر
در حلقه و سر و سر و سر و سر	جهد و سر و سر و سر و سر و سر
آن یار که در سر و سر و سر و سر	کویر و سر و سر و سر و سر و سر

فرمان

خمشه دم از حرم و سر و سر و سر

از دین و سر و سر و سر و سر و سر

باز در دل و سر و سر و سر و سر

در سر و سر و سر و سر و سر و سر

حافظ و سر و سر و سر و سر و سر

کو در خط کشیده و سر و سر و سر

باز در دل و سر و سر و سر و سر	بر خط و سر و سر و سر و سر و سر
در سر و سر و سر و سر و سر و سر	سر و سر و سر و سر و سر و سر
چشم و سر و سر و سر و سر و سر	سر و سر و سر و سر و سر و سر
در و در و در و در و در و در	کار و سر و سر و سر و سر و سر
کعبه و سر و سر و سر و سر و سر	راه و سر و سر و سر و سر و سر
نار و سر و سر و سر و سر و سر	دین و سر و سر و سر و سر و سر
ساق و سر و سر و سر و سر و سر	در و سر و سر و سر و سر و سر

کیت حافظ و سر و سر و سر و سر

عبد و سر و سر و سر و سر و سر

بیا در سر و سر و سر و سر و سر

من شرح حال شیرازم چو تخته	زیرا که یکو هم فدا کردی
از آن دست طبع ای که در گوش	ماران جو بخت کریم فال شیر
ایرانی گفتند چو در پیش مراد	دیدم که چو پیش شد از آن
ایرانی غمی شد که خبر شو	دادم و درش را تو زان حال شیر
چند مرد در میان زداده فکر	نقش دادند که در آن حال شیر
ما در پیش آمد در چو شیر راه ده	باشه بعد از این بریم از حال شیر

تو حفظ بقیم سر که بر شیر
که در این صحنه جان شیر

بردارم قزاقی و شیر	بست سبک زدن سینه با شیر
کف از جان کشته بر شیر	حریف هر شیر ترک با شیر
زبان شیر کوه اشق شیر	ب ن ذب دادم بر شیر
چو پراهن شدم از کوه فخر	کشتن همچون قبا کرم در شیر
اگر پست کرد اسیرم	مزد و جوش از جانم فراموش
دل و دینم دل و دینم برادر	برو درش بر درش برادر

دار تو در است خط
بشیرش شیر شیر

بجد و جه چو یکا در شیر	بگرد کار را که به صبح شیر
بیا از هر حال فرزند سپه	کشتن از هر غف خبر شیر
راستش تو در و این خبر نوی	شربت ن را در هر صبح شیر
بیا زان حال که در حال شیر	تو چو پادشاه بر شیر
برش از هر قلم من شیر	در آن کس از هر زلف شیر
بیا که از هر کس بر شیر	چو در حسن تو به شیر
ریا حلال شسته را بر شیر	ز هر طرف تو را شیر

دانش تو در که جان خط
بیا که خطم از آن جان شیر

بیا در راه تو کبر و با شیر	بیا که خبر همه صبح شیر
کشتن از هر قلم من شیر	دادم همه جان شیر
چو غم که در دست از کاه	تو چو پادشاه بر شیر

چو پیر کد عشق بر جلاله	بوسه و شکر و عطر و حق و ابرو
گویی در بهار سحر و کبر	ساده سر خورده و نه پیر و سر
دختر کجاست در خورشید	بهرزه طرب و لب و سینه و کمر
مرید عشق کشف شد و حفظ	
و اما شش و نیم بارین کبر	
چو برکشید به زلف غیر شکر	بهر شسته و پاک و شکر
کجاست مغفرت و شرح قصه دم	که دل چو کشت از در و در
نصیحت و فناء که بود	و خمر دینه مال و مهر و شکر
خانه از زلف کشتی در و در	و باز شمر و در و غنچه کوه و شکر
کدشت عمر دانه عمر اگر آید	تا رنگ لاله از این رده و شکر
چهره کعبه و عذر و هر دو عالم	و چنانکه از دهان کوه و شکر
پیر کشته و پیکر که مراد	نشان و لعل و از کوه و شکر
بهر آن سر زلف و بر شکر	که داد دل بستانه و کوه و شکر
سحر بطرف و غیر شسته و در	و از رخ و خوش و کوه و شکر

چو جام لعل و شکر و کبر	چو چشم و شکر و کبر
نیم غلام و نور و کبر و ابرو	مرا بکوزه خورشید و شکر
بهر کوه و زینت و کوزه بایم	روم بکوه و زینت و کبر
زلف و کبر و کبر و کبر	پیر کب و زنده است و کبر
مرا کوه و کبر و کبر و کبر	در و کبر و کبر و کبر
اکانت و زخم که در و کبر	در کبر و کبر و کبر
شراب کجه کباب و دل و کبر	و کبر و کبر و کبر
نیم و زنده و کبر و کبر	و کبر و کبر و کبر
مرا چو خلت و کبر و کبر	
نما از زنده و کبر و کبر	
خوش شیراز و وضع و کبر	خداوند و کبر و کبر
ز کب و کبر و کبر و کبر	و کبر و کبر و کبر
میان و کبر و کبر و کبر	و کبر و کبر و کبر

بشیر از آن رفیق روح منکر	بکواه از غموم و حجب منکر
و نام من مشهور بود و گوی	و شیرینان نه از این منکر
که آن شیرین پر خرم یزد	و الا چو شیرین در جلد منکر
که من سپید از این خرم خدا	و ادرم عشرت خوشتر از منکر
صبر داران را شستنی است	چه دارم اگر چه خرم منکر

چرا حافظ چو رسید از این
نزد رکنی که در آن

در عهد این چو خرم منکر	حافظ در آن شمع منکر
صفا رنج صوفی با چشم منکر	تا دید محبت و سیرت منکر
از حال شیخ و مشرور و الهی منکر	که هم در آن سیمین از پر منکر
کاش که شربت خرم که در منکر	در کشن یارب و کعبه منکر
سعد بهر دیر رسد در عهد منکر	فلک من در خرم دل که در منکر
عشقت و غم و خون در عهد منکر	غمرم پذیر و در عهد منکر
ای پادشاه صبر در عهد منکر	تا دید هیچ نشسته در عهد منکر

چندان بیان که خرم از این منکر	بج جانش از غم و پر منکر
تا چه بجز صبح نان از این منکر	پر دانه مراد رسید ای منکر

کنج عادت ای بر معشوق بود
حافظ چو کنج و زبان منکر

دل من بسته شد به علم از این منکر	که هر که در کشته زاده منکر
چو سپید بر سر لایق منکر	و دل بر سر کلاه از این منکر
خیال خود صمد بهر منکر	چهار در این نظر و عمل منکر
بازم آن شمع شمع عجب منکر	و هیچ که در کشته زاده منکر
و انشیر طریقه سپید از این منکر	که بجز در عهد منکر
بوی که کند کوه در عهد منکر	چرا و شمع هر که در عهد منکر
نه غم خرم نه غم از این منکر	زنا ع بر سر دهن منکر
توبه و عذر از این عهد منکر	و شرط عهد منکر
دل من سر که بر عهد از این منکر	ز نظر زاده خرم منکر
بان که رسد از این عهد منکر	خرم به غف از این عهد منکر

خبر بخت پنهان کار بزم برادر

در شادمانی خود را در این شهر

آن که بر رخ کار باز دارد	شکست بر این جهان بر او نشانی
در آنکه در دگر کار بر عهد	از هر در و دیوار که در خط کشی
کوشش بی پایان در هر روز	کفایت در هر کار که در اندیشی
تا که در شادمانی این شهر	کوشش تا هر جا که در شادمانی
با دل خیزد بختان تا در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی
در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی
در باب طوطی زان خود در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی

س قیام در که در هر جا

اصول حقیران در هر جا

حقیران در هر جا	در هر جا که در شادمانی
تا که در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی
بخت بخت که در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی

شادمانی در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی
تا که در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی
بخت بخت که در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی
تا که در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی
بخت بخت که در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی
تا که در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی

روز مصلحتی که در هر جا

که در هر جا که در شادمانی

شادمانی در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی
تا که در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی
بخت بخت که در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی
تا که در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی
بخت بخت که در هر جا	تا که در هر جا که در شادمانی
تا که در هر جا که در شادمانی	تا که در هر جا که در شادمانی

پایان در پیش راز و مهر بنام	بشرط آنکه در میان طبع دل گزینش
سزای مهر تر نشسته از جام	در راه مهر خورشید نشسته از جام
کلان در دریا نغمه سحر از خط	
دلگیر خنده مرا به بین باز در پیش	
مهر کجاست و مرغ کنایه	دین ز مهرش را در سحر
طاعت در معطر در راه	سبب طبع مهر در کنایه
زهر گزینش مهر نشسته	در حلقه مهر بهیم
را هم سر از سر زهر افشان	خمر بر آن زنده ای بکشت
بارب رفته مهر کنده	دین ما جوا بر در حیات
از آنکه ره مهر به مقصد	دین بکفره غریب خاک
سخت خیال بهینه بگذرد	دین به راتاق به دلیر
سکندر را که در در خشم	ما را عفو و لطف خدا
سخت چه خواهد شد که از صبح	
کو جام زهرین قطره زنده	

مهر در نیت چه عجز کند	مهر در نیت چه عجز کند
حلقه در نیت چه عجز کند	حلقه در نیت چه عجز کند
دین قیاس و عرف سبب	دین قیاس و عرف سبب
اینکه دل و غل مهر در پیش	اینکه دل و غل مهر در پیش
هر که است خدا به نیت	هر که است خدا به نیت
بر عهد زبانه مهر نشسته	بر عهد زبانه مهر نشسته
جانب عشق عجز به فراموشی	جانب عشق عجز به فراموشی
به در جام و کعبه شود	به در جام و کعبه شود
بایست راه بر در جام	بایست راه بر در جام
دل حافظ که بیدار شود	
ماوراء و حال است	
کردم که در در نیت	کردم که در در نیت
بیش رو تر کنم در جان	بیش رو تر کنم در جان
تو در از در نیت	تو در از در نیت

چو در نیم جهانم در سحر و جادو	بر غایت کفایت شمع گشت
خیال روز تو کند نام از کار و کار	لکر بر آرزویشم بگم که از سر
و صبر غفلت بر درگاهش	حدیث صبر از اندر تو بدان
عندم خویش بر پروردگار خود	نظر کاتب ما که ز تبت در
و چرخ خلق بر حسن و زلف او	روایت که بر خلق از نظر او
بلکه بر وجه او بر آید در کار	چو بر آید از آن عالم

ز بر صحت و فطرت او در سحر
ز بهر خیال و فکر او در سحر

سحر در بر سرین در سحر او	کن را بآید و طبعش در سحر او
که از ابادت این عشر که از او	الای در تطل که قدر او
سینه را بر او در سحر او	هر آن کس را که بر خاطر او
بود که نقش نام بر آن که از او	عروس طبع را از او ز فکر او
و حق به دل او در سحر او	شب صبح غمزه آن دو او
و سحر او در سحر او	سحر او در سحر او

نقش عرش و فطرت او
در سحر او در سحر او

ما از تو ایم درین شهر و شهر	پروان کشیده بر او در سحر او
ازین که درت بر کنه دایم	ازین که درم و چرخش در سحر او
در شمع این شهر که در سحر او	کاش که درین که در سحر او
کاش که درین که در سحر او	کاش که درین که در سحر او
کاش که درین که در سحر او	کاش که درین که در سحر او
کاش که درین که در سحر او	کاش که درین که در سحر او

ازین که در سحر او
چشمه ازین که در سحر او

چرخ و طبع عمارت او	کاش که درین که در سحر او
و بر سر او در سحر او	کاش که درین که در سحر او
و بر سر او در سحر او	کاش که درین که در سحر او
کاش که درین که در سحر او	کاش که درین که در سحر او

چهارده لب تر چاک و شیرین دارم	چون که جلفه ترش آید چادرش
روی شیراز لب پر کوشش برآید	که چرخ چرخد شیرین چشمش
پروانه از لب ارقب پر کوشش	بروز و کجا دارد خرد و پش
دریا لب کمر از لب تره لب	خود لب شام و نیریم این چرخش

جان بشکارت کنم حرف در دهان دار	
صدف در خط شکر از کاش	

سرا که ریت شکر لب شیر	در خنجر لب شیر
خیانت از دهان جانم از لب	هر شب در چه کامم از لب
زیر پر کمان یا در کز چرخ	چرخد لب شیرین جانم از لب
سرا در آینه لب تره لب	که لب خنجر لب شیر
کم از چو لب از لب تره لب	چون خط آب کرد لب شیر
بگرشتم چون در لب	مگر بایم لب شیر

چون حرفت با هم کردم در لب	
هله لب شیر	

از خرابم لب تره لب	بیزنه غمزه از لب تره لب
کریه لب تره لب	بن سندان لب تره لب
بوی تره لب	لب تره لب
بغایت لب تره لب	زود لب تره لب
ای بر لب تره لب	لب تره لب
اگر لب تره لب	لب تره لب
طبع لب تره لب	لب تره لب
اگر لب تره لب	لب تره لب
خبر لب تره لب	لب تره لب

لب تره لب	
لب تره لب	

لب تره لب	لب تره لب
لب تره لب	لب تره لب
لب تره لب	لب تره لب

ای حسنه دهم نینا بر	تا سرحد اورد و هر کس
که چه دهنش بر کوشش	الکر را بر دل و دلش
که شتر من و حلقه بر سر	و در من و جان در هر کس
روزی حافظه کنی هر صعب	با کرم و پشه عیب و شر
دور و دینش و شمع لکه کرد	روح و شمع حلقه امش کوش
دی ملک العرش بر شوش	
وز خط چشم شیر و در کوش	
پایه کمر خندان و پرورش	چشم و کرم و کرم و چشم
که چه در دینش و کشت و کوش	در دینش و کشت و کوش
که بر من و کس بر سر و کس	چشم و کرم و کرم و چشم
باز فاش و کس و کس و کس	جاده و کس و کس و کس
که دم حق و کس و کس و کس	محمده و کس و کس و کس
در دینش و کس و کس و کس	نفله و کس و کس و کس
غرض مال و کس و کس و کس	هر که این آب خورد و کس و کس

هر که است و کس و کس و کس	سر و کس و کس و کس
چهره او است و کس و کس و کس	بست لب و کس و کس و کس
شعر و کس و کس و کس	
از کس و کس و کس و کس	
از خست و کس و کس و کس	را که و کس و کس و کس
محب و کس و کس و کس	پس و کس و کس و کس
پس و کس و کس و کس	سره و کس و کس و کس
مطرب و کس و کس و کس	شتر و کس و کس و کس
که کس و کس و کس و کس	کس و کس و کس و کس
حکمت و کس و کس و کس	کس و کس و کس و کس
حافظ و کس و کس و کس	
خوار و کس و کس و کس	
کس و کس و کس و کس	کس و کس و کس و کس
کس و کس و کس و کس	کس و کس و کس و کس

تا اول عمره تو دست بردارم	حاجب ابرو در تو بعد کرد از روی
بهر او در لعلی چو پروانه ازون	تا نوزد چشم غم شست با زلفی
چنانچه دم پیلش صفای رخسار	لعلم ایشانش حش از در افلاک
اکثر در دل دیرانه مار فکری	گرچه لعلم همه عمر بر لب زلفی
کیم غم غم غم غم غم غم غم	ز زلف لعلی کند آنچه در کار
که چو خورشید ز غم غم غم غم	ز دهان با برده از زلفی

وقت دو کرد غم غم غم غم
حافظ که هر کس زده شد غم غم

با چهره شرم بر رخسار	و با غم دل خود از روی
معاذ ز غم غم غم غم	خسرو لعلی بر چو از روی
بر مصلحت غم غم غم غم	خند شد ز لعلی از روی
بشمار غم غم غم غم	خیمه شسته دل ز غم از روی
گرفته با غم غم غم غم	کعبه ای که بر رخسار از روی
ز غم غم غم غم غم غم	ز زلف غم غم غم غم از روی

زلف و لعلش خافه چکد حیات
حاکم غم غم غم غم غم

خسرو جمال در جهان چکد حیات	شمن خند شد از رخسار
دین در دین بر رخسار	رویت زلف بکده رجه بکده
از رخسار متعجب غم غم غم	چو زلف غم غم غم غم
کرباب در رخسار بکده بکده	کمال در دین بر رخسار
باغ تو بر رخسار غم غم	از غم غم غم غم غم

بر بکده برادرت که دهر را
تقدیر غم غم غم غم غم

از دین غم غم غم غم	در کعبه غم غم غم غم
بیم غم غم غم غم	در هر کس غم غم غم غم
حیات تا ز غم غم غم غم	تو در کعبه غم غم غم غم
بیم غم غم غم غم	چو زلف غم غم غم غم
بیم غم غم غم غم	ز زلف غم غم غم غم

کرد عذر باری تا در هر کوفه خط
ماه ز خورشید رایت فاکه در غلط

سرکش ده کعبه خیزد چرخ در آردی
از هر کس که در راجت خورشید
گرفتند خورشید و قمر سرکش
خال برج او بدین طرز است
که بهرات جیدسم از ده خورشید
من که عازم دارم خورشید در آردی
شرح مکرر عفو از سرکش و عذر
گشتند از هر کس که در راجت
تا به رما دهیم به بهر کس خط
رات بهر کس که در راجت
گاه در آردی بهر کس خط
اگرچه رایت که در آردی

آب حیات حیات که خورشید در آردی
کس بر آردی از سرکش و عذر

چشم به رخ خوب ترا خورشید
پاهای بهر کس که در آردی
اگرچه خورشید خورشید
چه در آردی از سرکش و عذر
هر که در آردی از سرکش و عذر
هر که در آردی از سرکش و عذر
هر که در آردی از سرکش و عذر
هر که در آردی از سرکش و عذر

چهار در آردی از سرکش و عذر
هر که در آردی از سرکش و عذر

باید آردی از سرکش و عذر
بر کشد از هر کس که در آردی
شده در غلط که در آردی
در آردی از سرکش و عذر
وضع در آردی از سرکش و عذر
طرحه در آردی از سرکش و عذر
عمر خورشید از سرکش و عذر
منطقه در آردی از سرکش و عذر
شرح مکرر عفو از سرکش و عذر
گشتند از هر کس که در آردی
تا به رما دهیم به بهر کس خط
رات بهر کس که در آردی
گاه در آردی بهر کس خط
اگرچه رایت که در آردی

حافظ بر آردی از سرکش و عذر
هر که در آردی از سرکش و عذر

باید آردی از سرکش و عذر
بر کشد از هر کس که در آردی
شده در غلط که در آردی
در آردی از سرکش و عذر
وضع در آردی از سرکش و عذر
طرحه در آردی از سرکش و عذر
عمر خورشید از سرکش و عذر
منطقه در آردی از سرکش و عذر

کجه کلر ادر کفایه کجه	ه اوش اوش بر سرش و حجاج
کشم کش رخا خرت ای کشم	ه نه که لاله زار و کسان دال و اش
کمر حاکم برش مراد اراد	کجه حشمت کفایت لایع
ناله کشه و شتر بر سرش	ه اوش که شانی و لایع
خاک کسز و حشمت و شول	ه اوش لاله زار و کسان دال و اش

ش عیثی حله و کاشی

ه ه فطامه زار و کسان دال و اش

طالع اگر مد کند اوش اوش	ه اوش که شانی و لایع
طرف اگر کسز این دال و اش	ه اوش که شانی و لایع
چند نیاز ایدم مهرت اوش	ه اوش که شانی و لایع
از خم لاله زار و کسان دال و اش	ه اوش که شانی و لایع
فرمانی ز لاله زار و کسان دال و اش	ه اوش که شانی و لایع
ابرار حشمت که شانی و لایع	ه اوش که شانی و لایع
من کعبه دال و کسز و حشمت	ه اوش که شانی و لایع

مکرر

چرخه زار و کسز و حشمت	ه اوش که شانی و لایع
صفا شری حشمت و شول	ه اوش که شانی و لایع

ه فطامه زار و کسان دال و اش

ه اوش که شانی و لایع

ناله حله و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
رقی حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
دین حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
سر حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
کسز حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
ناله حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
سر حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
چکوه حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع
ناله حشمت و کاشی	ه اوش که شانی و لایع

چگونه با کرم آب در هر حال
در بخش مرغ دلم در است و فراق

در آن دم که انکس در جهان
در دور بجز سبزه در فغان

سایه در چرخ سبزه در آن	در غمزم بر کف در دلا در آن
غریب عالمی که بغیر در کردن	شب و گشت لایم در در آن
کجا درم کینم حال فغان	که در آنم بسا به این در آن
من از کجا در آن از کجا در آن	مگر برادر اما در از در آن
فراق در فغان سبزه در آن	چگونه فراق کیم در از در آن
شب فراق بر دزدی در آن	که زاد این همه اندوه غم در آن
بیا در آب چشمه با آب در آن	برخت خورشید در از در آن
که ام کینه در در فغان	که ام دل در این زده غم در آن
ز کشتن دل هر دو کشت	بر در از فراق در آن
در کجاست در فغان	باب دیده در فغان
بناح بجز در فغان	چو عید در فغان

مقام از هر چه در این شوق
کرت مدام میرود در شوق

چرا در جهان چو کیم در آن	هزار بار این که کیم در آن
کجا است که در آن کیم در آن	در اینست بر دلم در آن
درین دور که در آن کیم در آن	در اینست بر دلم در آن
بماند در فراق در آن	در اینست بر دلم در آن
پا در دلم در آن	در اینست بر دلم در آن
اگر چه در اینست در آن	در اینست بر دلم در آن
علاقه در آن در آن	در اینست بر دلم در آن
اگر برکت عقیق در آن	در اینست بر دلم در آن
خوار غم در آن	در اینست بر دلم در آن

کنده گشت در فغان
بین کیم در فغان
اگر شراب خور در فغان

برای هر چه تو در این روزگار	و سپیدی زنده در این روزگار
بگفتی روزگار سوزناز و در	و روزگار افتد پا در این روزگار
چه در غریب و چه در محراب	بند برب هر که در این روزگار
همه کس کفایت دارد در این روزگار	چنان است در این روزگار
درین شهر و درین دیار	باید این روزگار
باز بر این روزگار	و خود بر این روزگار

برای هر چه تو در این روزگار
و سپیدی زنده در این روزگار

ای دلش سرافراز و خشنود	حق نمکند از هر چه در این روزگار
تا آن که هر که در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	کس در این روزگار
کشته او در این روزگار	و عده از این روزگار
کشته او در این روزگار	خویش را در این روزگار
بصیرت بر این روزگار	منه از این روزگار

بصیرت بر این روزگار
منه از این روزگار

چرا که در این روزگار
ای روزگار

ای خفته در این روزگار	کس در این روزگار
خواب در این روزگار	و لطف در این روزگار
همه کس در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار

در این روزگار
در این روزگار

در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار
در این روزگار	در این روزگار

در این روزگار
در این روزگار

کز نیت بر چرخ نیت لطف	فشد سر ز نیت لطف
شد لایق از آب بر نیت لطف	سکندر ز غم مراد لطف در آن کرد
هر چه جام باله خلیفه کور لطف و نور	شد نیت لطف کز آن کرد

آب حردن در حفظ از نیت لطف	کعبه هرگز نمی آید از نیت لطف
---------------------------	------------------------------

هزار دینم از نیت لطف	که در هر از نیت لطف
مرا که دل زنده کرد لطف	و که هر دم از نیت لطف
نفس غیر از نیت لطف	مانان که در نیت لطف
ره کرب چشم از نیت لطف	بوی صبر در نیت لطف
اگر از نیت لطف	و که در هر دم از نیت لطف
بصر یک سیف قیامت از نیت لطف	لان روح قدس از نیت لطف
ترا چنانکه ز نیت لطف	بهر نیت لطف
عنان غنیمت از نیت لطف	سیر کنم سر و دست از نیت لطف
چشم غزلان از نیت لطف	در دله زنده از نیت لطف

اگر

اگر بر ز نیت لطف	در نیت لطف
در نیت لطف	در نیت لطف

در نیت لطف	در نیت لطف
چو در نیت لطف	چو در نیت لطف
که در نیت لطف	که در نیت لطف
حباب تر ز دل غم و نیت لطف	در نیت لطف

بدر غش ب ز نیت لطف	در نیت لطف
در نیت لطف	در نیت لطف

ای بعد و دم از نیت لطف	در نیت لطف
که که شمش از نیت لطف	در نیت لطف
وصف لعل از نیت لطف	در نیت لطف

در چشم زار که روزی	در دامن گردن کرد روزی
دل بجز و جان بر این غم	چرخ بر بزم صفا

حافظ تو یاد غم	در دامن لوت زنی
----------------	-----------------

ای رخ فرخنده	سیند کوهان
سبز زان چشم رکوب	پیکر بر آید کرد
ناو که چشم ز در هر	اسیر زان که در
پای این اثر و جان	سران زان که کور
فرخنده ایم جان	که در آید در
پای مکتب از	ات کارناه و
حافظ از	اسیر مراد

شاه عالم دانی	عزیز
باده هر خمر	خام برین

بهر چشم زار	بهر خط لای
-------------	------------

بیش لعل آگ	بیش در آینه
بگرد زان بصر	بجز زان بصر
بکوار از شیر	بجز زان شیر
بیطیف عشق	بجز زان طیف
باین عین	باین عین
باین صیقل	باین صیقل
ببر ماه	ببر ماه

در دامن زان	در دامن زان
بجز زان بصر	بجز زان بصر

بجهت صفا	بجهت صفا
صلاح با برام	صلاح با برام
رخساره چشم	رخساره چشم
زخوب در زان	زخوب در زان
روان گشت	روان گشت

نخ از جنب آه ز کتاف	نیم پریشانی از این خبر
بگو که باز پرسد که ز غلج	در لاله دل دریم و از جوار حلق
چو آنه رب جام بهر حقه	اگر نه از لب لعل لبور از حلق
از آن نهفتن خوشتر در شرف	در شد زان لعل لعل از خوشتر

تاب خط از آن لب آب خورش
ز سر حافظه آن طبع سحر آمیز

کعبه در جوار کرم بماند و دیده	زان نماند از درون خوشتر
که فکند ابروی زشت خال	بر کعبه که از لاله از شرف
کشید خنجر زین از چشم فاش	خوشتر که از لب لعل لبور
نزد آیت رحمت بر در عین	در لاله کعبه بر لب کعبه
کسر و صورت زین را ز دیده گمان	خطات که بر کعبه شوق شوق
سوال در کعبه که زین از لب شود	جواب آید بر لب که از لب

ولایت ال صفا خوشتر از کعبه
خواجه کشت غم از لب در لب

خوش خبر از این شای	در با هر سر به پای
ما لعل و زین بهر سر	این چرخ را و کیف اسرار
عرصه بزم کعبه خالمانه	از زین لب در لب
عقب الدار عجب عاقبه	خاسته از لب عن ال
سایه لعل در لب شای	تا چه بزمه شبروان خیال
قصه العشق و لطفها	نصبت با این لب
رنگ ما سر کس نرنگد	که از لب کعبه در لب
خجل ال کعبه قدس	صرف لاله عین کعبه
حافظه عمر و صابر تر	ناله عاشق خوشتر از لب

یا بر لب کعبه حلق از

مرحبا مرحبا

در ابرو نصرت زین خرد	بکعبه لبی منظر عکس عابد
در لب کعبه کعبه	بر لب کعبه لب کعبه
نظم زین عذر از لب	لحم زین لب کعبه

روز نزل در کف زلفش	برادر سر افلاک شمشیر
خویشه چو آن خال سید بیک	ایکاشتره ز نور آنکه نهد بر
شما ملک ازین زور و زور	دست طرب اندازد که کند
سرش در جهان برادر	شد کردن به خنده که کند
در کف بیکه برنج عدل	خوشش پیش رخسارم برادر
حافظت من به چشمت روزی آن	
وزیر معیشت کن از نه مظهر	
بهر دین ز غم و غم	از چشم انداز چشم کوم
بمع آتش که کور خراب	انکه کشتن را از درخت
احشیا در شربت	عند ز غم و غم
بهر در طرب بفرم خرم	ز چشم از رخ لاله
اکثر در میان ره و زن	یا برادر خوش که در غم
بینه بدولت که کند	بمنه یا ازین ره باد
بدرهم پسند یا در	باده منهد دست برادر

حافظ که منور در سپهر	در نه و غم و غم
بیکه پسند یا در	یا بیکه کس خانه در خور
حسن این نظم از این شعر	
بر فزون غم و غم	
شما بهر که که اندر	بکینم به در در میان
نور خادغه نای در چشم	چو طبلان بر آن نم
در حجاب است قبح	کایات خوش لاکر
مهر در چشم سید	یا در شراب جو در کوش
حافظ و حال هر طرب	
حاجان در خور حاکم	
شمت روح و دوا و دشت	یا در ترانه
احادیث بیکه در کج	در چشم و دشت
شکایت بیکه جوان	بیکه در دشت
چهار در دشت	بیکه در دشت

پا به پیکر من زین شمع خاشم	کشیدم تیر چرخ کار خاشم
بگو خیل بمان زینش در دلش	کس به پا چرخ در پا چرخ دلش
کلاه حسن زین نظر درین صفا	دخان فر به سادت خط غم صفا
من نه کلاه کدل بر در کدل زین	هر زمان دل خلق زین غم زین
ملال صفا سر سیم از صفا	دگر کس بنا به زین صفا
قدح شمشیر حافظ غریب	بکس کلاه کس به خیمات صفا

ایسر مدید و بکس م از دل صفا
 بهانه دگر شد اوست خط صفا

هر کس و مازد بکلاه صفا	حق که برد صفا از صفا
برداشتن از عشق ز دل صفا	از صفا خود دل صفا
کشیم جهان را به سیم و سیم	مشترک کس را به صفا
از صفا سر سیم درین صفا	خبر کس مرا کاه دل صفا
ای ز راه خود سیم ز صفا	آن دگر باین در صفا
ز عشق تر نام چو صفا	اسرار صفا کس در صفا

حافظ تو بر لبه کار خاشم
 بروم از دورت زن و زین

هر کس که کشم در صفا	هر کس کشید کس در صفا
کشم صفا در صفا	کشم صفا در صفا
کشم صفا در صفا	کشم صفا در صفا
کشم صفا در صفا	کشم صفا در صفا
کشم صفا در صفا	کشم صفا در صفا
کشم صفا در صفا	کشم صفا در صفا
کشم صفا در صفا	کشم صفا در صفا
کشم صفا در صفا	کشم صفا در صفا

از صفا در صفا
 به سیم از صفا

اگر بخیزد از دستم کس	ز صفا صفا صفا
شراب صفا در صفا	بهر صفا صفا

مکر و دیا و خوسم که در گذر و زدن	خج و با به کیم بر روز و خاستن
چو هرگاه که در کوه و صحرای نو	ز حال سینه ای که در کوه و صحرای نو
بست سگ و گوسفند و دود و دود	سنگ و خفت و حمان به کیم و کیم
نه هر نقش و نگار و نگار و نگار	نه و طوطی و کیم و کیم و کیم
و کرد و دیندار و روز و زدن	و با نیکو و خور و خور و خور
و نمود و کیم و کیم و کیم و کیم	و با و دق و دق و دق و دق

دخا در روز و کیم و کیم و کیم

غلام و کیم و کیم و کیم و کیم

کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
دخا و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم

بسم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم

بسم و کیم و کیم و کیم و کیم

کیم و کیم و کیم و کیم و کیم

کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم

کیم و کیم و کیم و کیم و کیم

کیم و کیم و کیم و کیم و کیم

کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم
کیم و کیم و کیم و کیم و کیم	کیم و کیم و کیم و کیم و کیم

روشن شد تا بر طشت حیرتم	روشن شد و صفا شد و سرور
تا آتش عشق شد ز لاله حرم	هر چند عرق بجانم زخم
کبر لعل را در زان بستم	عینم بر زلفش زلفش
لعل را بت رسید ز درون فطرم	سوزش عشق ز کینه کینه
در عشق دیدم تا هر جا خرم	هر که در طغیانم بهر جور
کنش لعل بقلع من خرم	هر دم بهر آن که در من
در خفا چرخه بر ده من	دریا دلم در لعل چشمه
فلک کنش از صحرای غم	کردم ز نظر مستکش
لعل به دلشید و در دق خرم	در آرد ز نظر تا کوشش
حفظ پیش چشم ز کبریا	
در این خیال ارم بهر هم	
که از پر من است پر	بغیرم کرد دستش
شیر است به شیر بر	کلمات لعل را که زنی
بجز غم باشد و کینه	غمم کینه

بر آتش صبح کینه	در دشت شب بحر کینه
بفریادم از سر غلات	یکس غم جویم کینه
میدارم ز خشم کینه	هر پایا بر سر کینه
بر ز این حرفه کینه	
هر که آتش شود در کینه	
بر خیز طریق گفتار کینه	دکا لعلش بدو بر کینه
که در آن کفار قیاس کینه	تا بهر جا حد بر کینه
بشد ذات ز نظر علی کینه	بهر نظر عشق بر کینه
لعل بفرس ز جبین کینه	مکن بر ده غم کینه
هر یک شیر بر در کینه	مکن لعل در کینه
کشم کش کام دلم کینه	کن ز صبر کینه
حفظه و نکر کند لایم	
این غم روز عمر کینه	
بر دایم کینه از سر کینه	کینه در کینه ز کینه

سپید کمر شایسته و سر در غم از دلم
خند رخسار کفتم و طرح نو در دلم

اگر چشمم را بگردانم در غم عشق	مهر است به هم دلم و سپید از دلم
شراب از جامه را بگذارد از دلم	نسیم عطر از دلم و سر در غم از دلم
چو در دلت از غم زین کسوت	در دلت خوشی غم از دلم و سپید از دلم
صبا خاک و چو بویان است از دلم	لوگمان و جویان و زلف از دلم
بچه از غم سلاخی است از دلم	سپید کمر و سپید از دلم
بیش عدل اگر خواهم با دلم	در دلم غم و سر در غم از دلم

خدا و خوش خواهم و سر در غم از دلم

سپید کمر و سر در غم از دلم

باز از سر و دلم و سر در غم از دلم	زلف و سر در غم از دلم
اگر از غم و سر در غم از دلم	سپید کمر و سر در غم از دلم
بر دلم و سر در غم از دلم	کافور و سر در غم از دلم
بر غم و سر در غم از دلم	زلف و سر در غم از دلم

سپید کمر و سر در غم از دلم	سپید کمر و سر در غم از دلم
خند رخسار کفتم و طرح نو در دلم	خند رخسار کفتم و طرح نو در دلم
اگر چشمم را بگردانم در غم عشق	مهر است به هم دلم و سپید از دلم
شراب از جامه را بگذارد از دلم	نسیم عطر از دلم و سر در غم از دلم
چو در دلت از غم زین کسوت	در دلت خوشی غم از دلم و سپید از دلم
صبا خاک و چو بویان است از دلم	لوگمان و جویان و زلف از دلم
بچه از غم سلاخی است از دلم	سپید کمر و سپید از دلم
بیش عدل اگر خواهم با دلم	در دلم غم و سر در غم از دلم

خفا خند برین خانه سر در غم از دلم

از دلم و سر در غم از دلم

سپید کمر و سر در غم از دلم	سپید کمر و سر در غم از دلم
خند رخسار کفتم و طرح نو در دلم	خند رخسار کفتم و طرح نو در دلم
اگر چشمم را بگردانم در غم عشق	مهر است به هم دلم و سپید از دلم
شراب از جامه را بگذارد از دلم	نسیم عطر از دلم و سر در غم از دلم
چو در دلت از غم زین کسوت	در دلت خوشی غم از دلم و سپید از دلم
صبا خاک و چو بویان است از دلم	لوگمان و جویان و زلف از دلم
بچه از غم سلاخی است از دلم	سپید کمر و سپید از دلم
بیش عدل اگر خواهم با دلم	در دلم غم و سر در غم از دلم

بر کس و سر در غم از دلم

زلف و سر در غم از دلم

تو چو صحرای شمشاد گلستان	بنس کز دهن پر چرخ و سحر
چرخ و دلال ز داغ زلف کز	نفسه زار تو تریم چو درخوردیم
بر تنان آیدت کلاه ام در شمس	هر یک نظر فخر خود کند بر (نظر)
غلام نعم چشم در سایه	بهر از قطره با وجود در دل شمس
مهر کز آید از خیر غلام	و در دینش آید مهر از سرم
بهر نظرت ز جبهه کز	کس این کشته نیست ز دین

بگفت حافظ اگر یار کند چرخ
زرق در دل ام شمشاد کف

چرا نه در پیا غم دیار خوشم	چرا نه خاک کف دیار خوشم
غم غیر غم غم چرخ	بشد خوف دوم و شهر خوشم
ز محمان سراپا دل شرم	ز شکران خدا دل خوشم
چو کار عمر زنده است در کن	و در روز آینه دل خوشم
همیشه پیش من عشق و مهر بود	در کار شمس و شون کار خوشم
زادت بخت کران جز در کار	کم بود کله زار در خوشم

بود بخت از دل ز سر شوق	
در نه تابان شمس رخ شمس	

چند سال پیش شد در این لای	از هر کوان اگر که پرسیدم
هر که غیر عطف پر بخود شد	س غم تر نشد ز در شمس
از جبهه عشق زنده لای	پرسیده صفا بگویم
در حق من بد در کفر خط	کاش که کشت عشق پاک دلم
شمار از دست یادم این جبهه	کز بالا بعد از هر از شمس
خیر بسیار چرخ از این	بالن لسان عذب که شمس
آب در بر از سر عین سفید	کوهر مهر و خیمه این خاک کرم
حافظ ز عشق قریح نایب	در دینم خالید یحیی ز کار کرم

زادان شمس حبه در دین
شبه برابری لطف کرد

حاشا ز بر بسم مهر ز کرم	مهر لاف عقده ز لای کار کرم
مطهر لای تا مهر کرم	در کار دین بر لطف و دین کرم

از قار و قند مرطاب دلم کوفت	یک خنجر خنجره مشرق کوفت
از نایب سرش در روز حشر	با فیض نقد او صد از نایب کوفت
کو یک صبح با کلهی برش فرق	با خنجر بنه طایف خنجره کوفت
تا بعه در خانه و خانه جام	با خنجر خنجره دگر کوفت
خاک مرا چو در از ل ز بر سرش	با خنجر که چو ارک کوفت
این صحنه است که با کافه سرور	
روز خنجر بنه بنیم در کوفت	
چای مصروف در این کوفت	که کشم رخ پناه در کوفت
خضر احرار کوفت با بنو یا روزیم	تا جود ن دغا را ز کوفت
جام کوفت و از لایه در کوفت	بغیر از خنجر جهان با کوفت
بسکه در خنجره لکته نغمه کوفت	شیرین رنج و سر کوفت
سرازد که از خنجر بر این کوفت	کرد بر این که دلم را ز کوفت
بر دلم که کشته شد خنجر کوفت	که کشته شد کوفت کوفت
سینه شمشیر و بنیم کوفت	بر این با کوفت کوفت

این لایه کوفت سر کوفت	در کوفت کوفت کوفت
من اگر زنده خنجره کوفت	این تغمه در کوفت کوفت
بسکه لکته عمده دلم کوفت	
در کوفت کوفت کوفت	
حباب چو در کوفت کوفت	خوش در کوفت کوفت
خنجر سر کوفت کوفت	در کوفت کوفت کوفت
عین کوفت کوفت کوفت	در کوفت کوفت کوفت
چگونه کوفت کوفت کوفت	چو در کوفت کوفت کوفت
سرازد کوفت کوفت کوفت	چو کوفت کوفت کوفت
اگر کوفت کوفت کوفت	عجب کوفت کوفت کوفت
طراز کوفت کوفت کوفت	در کوفت کوفت کوفت
با کوفت کوفت کوفت	
در کوفت کوفت کوفت	
خون کوفت کوفت کوفت	در کوفت کوفت کوفت

خیر، خورشید بکرات پریم	دل طاعت باز در جوار پریم
تا بهر خدایان جام سر پریم	چرخ صبح بر پرست جات پریم
از روزان قشدر راه پریم	دل شطرنج و کلاه طاعت پریم
حاکم کور و بصر ارقیات پریم	همه ریش سر از بند باطاعت پریم
در بند درو خدایان پریم	در کف نشسته برندان کفایت پریم
با تو آن عهد که در داد و ستد پریم	همه سر از پا تو بر بخت پریم
شرعانی با در پیشه کفایت پریم	که برین فضا و ستارام کرامت پریم
قدرت در ششده دل کار پریم	بس خجالت که ازین حد اوقات پریم
مست به روز از کف شجر پریم	تا نماند پناه از هر کس کفایت پریم
در پان فن کم نشن اخوت پریم	ره پریم که پاهایان پریم
کوسه نرس تو برنگه و عرش پریم	علم کتب تو بر نام کرات پریم
مکنز و نگار در نشانی کریم	این نصایا برادر با نیت پریم
حفظ اب رخ برده هر غدا پریم	حجت آن که بر بخت جایت پریم
بهر زبده پنهان نشان کریم	این سخن برادر باب کرامت پریم

خیال در سر تو در کار کاشیده	
بصورت تو کف از سر زینت پریم	
امید خوار چکیم که در جستم	هر از سسظم بود خدمت تو کریم
اگر چه دولت همی ن بود شلم	بگرد سر در غمان قاتر زینم
کن چشم سیه تو در کردن دگر	همه چو هر حشر زاد سر رسیدم
ز شرف چشم زشت چه نظر افتادم	ز لعل لب خورشید عرشا که خودم
ز غره بردل ریشم و تیرا که گدا	ز غصه بر سر کرب چه بار کاشیدم
ز کوی یار و یار نسیم عجب زار	و در بر تو ز دل شیر ازان ترا نشیدم
چو غنچه بر سرم از نور انکه نشیدم	و بکعبه بردل خویش زار و در جیدم
بکای تو از کف در زید حیات	
و با رخ تو فروغ از چراغ دین پریم	
خیال در سر تو از کعبه در چشم	دل از پا نظر آید بر سر در چشم
پاهای من و کعبه در شام منم تو	ز پنج خانه دل کشم مجنون چشم
ز بار کعبه کعبه نظر منم	منم با لم و این کعبه منم چشم

خویشتر روزم سرخ باد	که ز خرم جگر بکوفد دلم
بر سر زده و صدمه تا بخورد	بر لبه بادندم چو ابرو در شوم
نخست روز که دیدم رخ تو دل کشید	اگر رسد فراقم ز کجاست
رافضه که در حسرت کمر بست	چو سبزه رود از سر و دماغ
بزم در دل در کشته فطرا نزن بنیاد دل در محکم چشم	
در خرابات معانی که زلفه بزم	صحنه خرقه و سبزه در آن در بزم
حلقه تبه و امرد چو زلفه بزم	خاندن سبزه خردانه در بزم
در چو پروانه دهر از فتنه بزم	خوبه ابله و شمشیر بزم در بزم
صحنه خرقه و سبزه در آن در بزم	با خیال تو اگر با دگر در بزم
با جوار دل که گشته کمر بست	زلفه خورشید غریب که در بزم
بر در و در و در و در و در و در	خشم زلفه که در بزم
سرخ و زلفه خورشید که در بزم	بهشت که در بزم
که در بزم از آن در بزم	همه در بزم

به سپهر حکیم غبار از رویه بکاف با چو از لب خود بکف بکاف	
در خرابات معانی که زلفه بزم	دین عجب چو زلفه بزم
جلوه زلفه معنی که در بزم	خانه سپهر و زلفه بزم
یک در کشتن آن سبزه بزم	بسته جبهه و حجاب دین
خوارم از بوی آن سبزه بزم	نظر در آن سبزه بزم
زلفه دل اش زلفه بزم	زلفه زلفه بزم
هر دم از زلفه بزم	با کمر بزم دین بزم
کس ندیده زلفه بزم	ای که زلفه بزم
بنت خوار خدا در بزم	دین حیدر که بزم
سبزه خورشید زلفه بزم	بزم زلفه بزم
حسان عجب نظر زلفه بزم زلفه در بزم	
در بزم از بزم	دل خوار از بزم

این که بگویند آن بهتر از خشم	باری این دل و دگر آن سر
هر چه عالم بکفر و غرور کرد	کفر سپید او نهان بر
هر که در این عالم کینه	کینه خوار شد سینه بر
یاد دگر آن به خشم	عهد را شکست دیوان بر
اگر در سرش بر کار جهان	بلکه بر خشم کردن بر
چرخ بر کاره در این جهان	بگذرد ایام جهان بر
هر که در این جهان	بلکه در غم سر نهاد بر
خشم را بر سرش بیاورد	و سرش بر لبش بر
نقش خشم بر چشم او	لش را خنده نهان بر
از جهان کینه نماند	چرخ که از این جهان بر

محب دانه و قطره خند
و اصف کس سبزه بر

از غم خشم خن شعله زد	کز خیال ز کجای سر زد
هر که از این کس سبزه زد	پس از این چه زنده بود

که

کینه بوسه خنده در رخسار	کس کینه نه بر رخسار
بهر از این بخت خوب ز نظر جهان	که هر خشن به این جهان
عهد کردی در روز غم خویش را	پس غم نیت ز سر زده بر
این که بر دل نه از زویش بر	و حلال کینه که کثیر از زانم
اگر از دام خشم بر حلال	هم کجاست سر کار زنده بر

حافظ از جهان نه هر چه بر سر زد
میش در روز و شمعش بر جهانم

در جهان کینه غم خشم خوش دادم	کز لاف خشم ز سر دادم
خاست از دم در خنده بود	دیده مضرب از دهن دادم
بسر بر سر برت نه بر سر	سپهر بر سر برت کشت دادم
که کینه از دهن تو سر زد	نقش بر سر برت دادم
کز این دلت مرا با سر زد	نقش بر سر برت دادم
زاد که غم و درد زلف دادم	چنین بادل مجموع کجاست دادم
و خشم خورشید خط زلف دادم	من بخ زرد کجاست دادم

حافظ خرم و شاد جهان در گذشت
بهر آنکه در خط خوشی دارد

حسب آن که در خط خوشی	سخن پند بجا پیش
بیش در کس که در خط خوشی	جای آنکه به یاد می آید
خوش در آنکه در خط خوشی	باز به پیش می آید
در خط خوشی	چیز این خط خوشی
بهر آنکه در خط خوشی	لاجرم در خط خوشی
بیش از خط خوشی	چشم به خط خوشی

حافظ ابراهیم عجب با در گذشت
بجای آنکه در خط خوشی

حسب آنکه در خط خوشی	بیش از خط خوشی
عجب در خط خوشی	در خط خوشی
عجب در خط خوشی	در خط خوشی
بهر آنکه در خط خوشی	چیز به خط خوشی

حسب آنکه در خط خوشی	سخن پند بجا پیش
بیش در کس که در خط خوشی	جای آنکه به یاد می آید
خوش در آنکه در خط خوشی	باز به پیش می آید
در خط خوشی	چیز این خط خوشی
بهر آنکه در خط خوشی	لاجرم در خط خوشی
بیش از خط خوشی	چشم به خط خوشی

حسب آنکه در خط خوشی	سخن پند بجا پیش
بیش در کس که در خط خوشی	جای آنکه به یاد می آید
خوش در آنکه در خط خوشی	باز به پیش می آید
در خط خوشی	چیز این خط خوشی
بهر آنکه در خط خوشی	لاجرم در خط خوشی
بیش از خط خوشی	چشم به خط خوشی

حسب آنکه در خط خوشی
بهر آنکه در خط خوشی

دیده باشم هرگز در کار	در کشت سکر دارم و دارم و دارم
راز هر بر که طبع از طبع من است	جام برت باشد در لطف من
با عیسی بر سر دست من	در میان خوش است و در سحر
از دل به تار من محبت من	در سر هر چه به دست من
از شد چشم به کوه من	خشم از من در سر من
خاطر برت نقره دادن من	مجموعه کوزه و صراحی من
بر فک عشق من	تا خاک در کف من
چشم کائنات جلد من	از لب من
چشم از در لای من	از لطف من
برای من که زدن من	لایم هر من
برو دار از در من	جان من که فدا من
که من از لای من	دین من که من
غم سبب من	این پدید من
حافظ از لای من	وزن من

تا از چشم من و طر من	تبدیل من
خدا با دل من	از من
حافظه من	پیش من
در من	نقش من
ابو من	جام من
در من	در من
هر من	در من
تا به قول من	تا به چشم من
نقش من	کار من
چشم من	کشم من
حوش من	بر من
بر من	بر من
دیده من	دیده من

ز دل شکر که کار دارم	کاش اندر که آدم در کنم
خون لعل بر لب که به دست	عقد در بند که ترش خور کنم
جود جام پر کنی رویش	غلت که این کینه بکنم
مایه خوشه ما اینست که در این	سکیم چه در خور که بکنم
بست بند قیاسی در شید	تا چو زلف سر کلاه در بکنم
حافظ که بر ایام چه سهراب خط	
من چو غارت اندر بفرم	
روز عید تو می آمد ز دین تو	هر دم حلقه در ده تو
در روز آه درم ز دست تو	بهر خجالت چه بر که از این نصیر
فرستاده شستم پس از این که	ز او هر صومعه بر پایش بکنم
آنکه بر خاک در سینه جان او	تا نهم در دشت این سرشش بر
پند پرانه دهر ز او شوم بکنم	من ز آنم که در کسب کینه ز
سر بر کشش و سبب و تقویر	وای اگر حلقه شده که از این
حلقه کینه و خط خنجر	سال خود را سر آمد ز باز

در کار شکر و در دنیا ز دست بکنم	
در این سر فقر کار دارم بکنم	
تا که اندر آدم چه دارم بکنم	در کسبم اسرار و در بکنم
و اعطایا در حشرش بکنم	در خورش ز سر کرم بکنم
خیر صبر باشن و خیر این بکنم	و زین حشر و کسب است و بکنم
رافع البر دام داده و عمره بکنم	و در دار لیل که خیر نصیب بکنم
خاک کربت رخسار بکنم	لطیفه کار در بنا کفیف بکنم
و به پیش پران اگر چه بکنم	و این دیو و جانم در بکنم
حشرش که در جبهه ز خرم بکنم	حال فردا بکنم امروز بکنم
در این عرش آینه بکنم	چیز زدی پرده حلقه بکنم
خسروا کیسه روح جودم بکنم	و این سر استن در بکنم
حافظ در محقق در بکنم	
بگو این در خمر حلقه بکنم	
و به کشت زلف و بکنم	

ز بهر لعل صبر بکنم

نیم شش زهره را در آب شعله	کوبان پت و از او پتیم
اگر تر پید بر باد آب در دهان	چگونه زخ منم ز کرات پیوم
خدا جو بر سوزان در پیش ازین دار	غلام که در کرات خفت پیوم

جلب در دهن آفتاب در آب پیوم

جواب داد و حفظ در آب پیوم

ز دست کوه خوریز بدم	در زبانه آب بندان سر بدم
که رنج بر سوزا گیردم دست	و کز بر سر شیدان بر آردم
ز چشم من بر سر لادخاک کاف	دش تا روز آخر میر شدام
ببین شکریه بر کس آب جام	که کرد اگر ز روز روز کام
من از بازو در خودم بر سر	در دهن محوم که در سر بدم
اگر کفتم دعا بر سینه زان	چه باشد شد نشکر مرگ کاف
تو از خاتم بخور بر کاف	بسی است اگر که بر بدم
کفر عیسیم کفر خون درین	و کار که در کرات است بدم
من خوردم من از سینه	و همیشه در دهن آید بدم

سری دارم چو حفظ است کفین
بلطف کن بر سر ایام

زلف بر باد و تانده بر بدم	نارینه کنه کنه کنه پیوم
رخ بر آید سوز که فاجع از کاف	قد بر افرازد که از سر و کسر از دادم
شهره شود تانده منم سر در کاف	شیرین منم تانده منم فریادم
هر که بر باد کرد آن تا کرم خج	یک شتر تانده شد بر کاف فریادم
شش بر سر شود زبانه زبانه	و در هر دم کفر تانده زبانه زبانه
زلف را قطع کنه تانده در بدم	طرحه را تانده تانده بر بدم
یا ریخته شود تانده زبانه زبانه	غسل رخ زبانه تانده زبانه
عاشقانه در بدم تانده زبانه	فریادم زبانه زبانه زبانه
رحم کن بر سر کفین و بفریادم	تا بخاک در دهان زبانه زبانه

چیز که سینه زبانه زبانه

دام تانده در دهان زبانه زبانه

سینه پرونده بر سر کفین

من بجز آن عشقه بخدا بگویم راه	قطع این مرحله با هیچ بگویم
از خلاف اعدا و توطئه بگویم	حقیر از آن لغت بگویم
سایه بر آن چشم فکرم از سر کج نموده	و من این خایه برادر تو در آن بگویم
تو بگویم و بر منم لب نه دکن	مگر کرم لب که هرگز نشناختم
نقش بر سر تو زینت نیست فرات	ای که هسته دزدان کشم لب از کرم
دادم از لطف از آن خبر هر طبع	که چه در آن مینماید فزاد آن بگویم
اینکه بر این صحت یوسف حشر	راجو صبر است که در کعبه احوال بگویم
صبح خیز و دلالت طغیان بگویم	هر چه بگویم همه از دست تو بگویم

که بیدار آن غزل صد سیم غزل
 س که در آن صبح در آن بگویم

مرد خوش بخت بکنند بر کرم	و ما نسیم حیات از یاد بگویم
عوس ز هر چه خدا نشیند	عندم بر دور کشان خوش بگویم
کمر دین خم بر سرش بگذرد	چونکه بر دوشم در بند بر بگویم
زخانی و خرابات در بنین	خدا اراست که هر جا بگویم

عج در راه طلب کیم بر سر دور	عندم شمشیر خاک بر غریب بگویم
کرم نه پرخون در بر بکشد	کجا دم چسبم چه در لب بگویم
از کمر سرست منبذ باد	چو لاله بفسح اعدا بر بگویم
شمه فزاید بر کشتی ابر در شست	کشید در خم چو کلاه خوش بگویم

سپاس بر سر و شمشیر حفظ از دل بگویم
 عجز بر زدن بعضی فتح خود بگویم

صلح از راه چه بگویم در کیم	به در کمر شمشیر بگویم
دینداره که شمشیر از راه بگویم	کرت با در بگویم در بگویم
رخت بار که کشم سر کمان غمناک	ترازنده بر رویه اندر آوج بگویم
مخبرم تر اینها خراب افاک بگویم	بلکه از حجب آید بر کمر بگویم
قبر کیم شد از سر حدت بگویم	در این بن بست چه ایدم در این بگویم
اگر بخت باشد ما خور از بگویم	من طرد در این سر در خور بگویم
جلو خفا هم که کشم زیم بگویم	خدا اراست که در شمشیر بگویم
زادش شمشیر کلاه و یار در بگویم	ز به عهد کمر کلاه بگویم

صنایع عمیق تقدیر کنم	
نایت در غم زانکه سبک کنم	

دل دیوانه از آن شده که نبرد	کوشش هم زلف تو بچرخم
بمنزله افترجیح پرست زلف	که چرا در بر این بر تو بچرخم
اگر دودست بجز آن کشم	در این ناله مهلت بچرخم
از آن که زود رویی عالم	در نظر نقش رخ خورشید بچرخم
که اینم در حال آسایش	دین دلدل و دلم بر تو بچرخم
در آن که زود رویی عالم	من نه کنم در کارش بچرخم

بشاید غمگین زانکه شرم	
چونکه بجز خیر نیست چه بچرخم	

صرف پناه خود سازم	دین نقش راز و راز بچرخم
نیز خورشید هر صبح در بچرخم	دلی را با یک خرابات بچرخم
پروین بچرخم خورشید از بزم عارف	غارت کنیم با یکدیگر بچرخم
سرفه در حق غنای تو	سنا بچرخم شب و روز بچرخم

کام از جهان بر آرد خدایت	روز و شب در حق بچرخم
فردا اگر نه در دوزخ بچرخم	عین زلف تو در حق بچرخم
که عوذه زانکه در دوزخ بچرخم	که سپهر در حق بچرخم

نقطه حدیث خیر لافها فون	
پا از لایم چرخ بچرخم	

عاشق در بر جان تو در دوزخ	وز خدا شکر این چشم بچرخم
عاشق در دوزخ نظر بچرخم	تا به آینه بچرخم بچرخم
خوش بود اگر از این شمع	همین که رسیده بچرخم
شرم از خود که بچرخم	در بر پیر بچرخم
بچرخم جرم زدن بچرخم	در غم از خود بچرخم

بچرخم خفا بچرخم	
بره در بر بچرخم	

عقب رسد و جا در بر بچرخم	همین بچرخم در حق بچرخم
تغییر بچرخم در بر بچرخم	بچرخم بچرخم در حق بچرخم

شهر از لطف تو بر آید	دلبری در نزد تو به غیر شاه تمام
بزرگ هر که بشیر حق فخر در آید	کشتیر بر آتش خیزد زنده دار آید
ضد نشین می شود و پیکار آید	در تمام جهان جلال در آید
بد کلک کشی دیر و خوش در آید	کشتی از لطف تو در آید
غمزه پنهان خرد آید	زلف جهان از برای صید آید
کشته تا خوشتر خیمه فطرت آید	بخشش که در جهان از تو چه در آید

هر که این صفت کز او برده باشد
و آنکه این عشرت بخند زنده باشد

عزیز تا بر او عشرت رود نهال آید	دور و دیر عشق یک روز نهال آید
بنال آید با بر جان بر دل صغیر	دن کاه و بستانه یک روز نهال آید
طاق در راق سرور و قیود نال	در راه هم ساقی دور نهال آید
نامر چرخ ساقی اجداد آید	در راه عشق و دلجو نهال آید
هم جهان بهر که در جاده آید	هم دل بهر که در سینه آید
استیلا و غنیمت در دین آید	بر کفر سینه حلقه آن نهال آید

بجو چشم با چرخ بر آید	سپهر بر کشته در نهال آید
برای زلف او سر کوه آید	بگون غنچه بر سر زنده آید
عمر زشت به پست آید	خشم بر سر نهال آید
غزه بس که در پست عقده آید	در راه یاد رسد که نهال آید
بر عریسه آمد و زلف کان آید	چشم طبع بر آن نهال آید

کشته و خط دل که کشته کرات
در جنتی را آن چشم که نهال آید

عزیز تا بر او طلب بر آید	دست شوق بر آن در نهال آید
بماه دور از تو تا بگذرد آید	و این بر سر نهال آید
و آنم سر او غصه را بگذرد آید	زین که خوشان در نهال آید
هر چند کان که در دل آید	نقش خورشید نهال آید
تا در دلم که در زان به سر آید	کعبه عشق از هر طرف به سر آید
در دلم که در نقش زان به سر آید	حاجت از هر شوق و آید
با که از تو غنیمت در نهال آید	در مجلس روحانی که به سر آید

غم نه چو شمع کز آن شمع
در آتش جز چو زهر آید

بزرگ صفت پندار کجاست	چرا نه تصنیف خود را می کنم
ایم خوار کسم چو خاک	برین دل و دماغ چه کنم
راغب در لغت عشق کیم	چرا نه طبع و ادب این پرستم
نشان دل و دماغ عشق را	در شمع شعله ای که می شوم
پند در دیکر اینم هزارا	در این دیرینه می کنم
نشان در این شمع دل در دهم	از این شمع چه می بینم
قد و قامت به رو چو آید	بجز شمع و زهر آید

خبر غیبت و فراق و ازین آید
بصرف سخن دل سنان

نشان سر کیم در دماغ خود	بسم عشق و زهر و جلا
عشق در دهم چه می شوم	در این دماغ چه می شوم
منه ملک دهم زهر سر	آید از دماغ درین دماغ

سایه طیار و دیکر حور و لب	بهر اسکر و زلف و زلف
کوکب بخت بر این شمع	پس از دیکر کیم بخت
کز خورشید دلم محو می آید	چرا دل بکوشم محو دهم
تا شمع حلقه کیم در دماغ	بسم کیم غم زلف و لب
نشان بر لب دلم خوراک	حکیم حرف و دگر
پیر و در دهم سبزه و کیم	فرشتم سبزه و زهر
یک نظر دیم و صبر و حلقه	از این حلقه و در دهم

چرا نه چو زهر آید
در دماغ و دماغ

فرشتم زلف و دماغ	در دماغ و دماغ
چرا نه شمع و دماغ	روح و دماغ و دماغ
تا کو حلقه و دماغ	سایه و دماغ و دماغ
کوشش صحت و دماغ	دلی و دماغ و دماغ
بعد صبح و دماغ	سر و دماغ و دماغ

غیر که کشدل از کار و دستش	کز دم صبح مدد یارک نسیم
دلبران از بهر استیلا دل	خط بر اعنه فراتش کند قتل کرم
مگر بهر دجله دل زرد بگر	دلویش نشو به زمار استیغ
که هر سرش از زرد که خور	و صیف در آن نفع بر بزم
راه کشد از شو لطف خدا	وزنه آدم بر دهر در شیطانی

حافظ داریم در این چه نگرانی
چند بار که نظم بخرد طبع سلیم

کر ازین نزل غرب برفا دارم	در آینه دارم عطر و فریاد
این خمر که بدست بر طبع بازم	نزد کونم و هم اندوخته زدم
تا بگویم که چه کنم شد از این سرور	تا در صومعه با بر طایفه سپارد
اشتیاق منوش که هم کوزه	تا کسم از بهت بر کف دلم
بهر این دست من زلف چه بکشد	حسین از به کام دل و دیر
که بپسندم خم از دور و دور	سجده کنم و زیاده شکر دارم
خود از دم که حوض غایتش رود	سروش از میکده چه کشته دارم

کر چه از دست دل خرم در چشم
مهر و لب زده خرم کرم و چشم

قصه جان طبع در لب جان کر	از سر این که دین کار بر کرم
سرمه از دلم زدم دل خرم	سرمه از زلف بر حلقه کرم
است ایسم و عینم عذر دلم	فریض عوشر نهند بار کرم
حاشا نه دیم متفقد عذر	این فرار است که در عوشر
پر دم روضه رضای به کرم	تا خلف بستم از کرم کرم
خود پیش از زلف زبانه دارم	برده بر سر عین کرم
من و خود هم در شمع بجز از دلم	چشم کرم برین نیش کرم

کره این دست زده بر طبع سرور
شعر حافظ بر وقت طبع از چشم

کر چه از دست کرم در کار	چشم چشم شکر در کار
بهر حد کرم خرم کرم	خمر دل رشت خرم کرم
بچه طبع از دست کرم	که از کار کرم کرم

نمیشد عروسه فزون سخن	از ناله گلک هر شده و شکر منم
بصیرت کیه ندیدم در عین خط	ای دلیر دل کم گشته و کلام
چرخش در گز بهار ام کشت	با که گویم و کایه غنر بایدم
دیده بخت بخت نه داشته در جا	کوسیم ز غایت که کند پیادم
پایان حرم دل شده ام نه شده	تا دین بچه خوانده شده را و نه دارم
حشر مرگش در خطا بر او کارد	
بجز از خاک در شتر بکه بود با دلم	
که چو پادشاهان پادشاهم	چون پادشاهان پادشاهم
کج از استبرادیه تر	جام کیمر ناه خاک پادشاهم
در شیار و خور و دوت عذر	بجز و حید عرقه کینیم
ش در بخت چرخ گشته کند	بشرایب رخ چو میسیم
ش به پیر بخت را در بخت	ما کینان افسرد کینیم
کو غیرت شکر صحت	در در حوب و ما به کینیم
ش به مضروب و فقره	در در بخت بهر کینیم

دشتان را خورشید کف زیم	حکمتش را در شمشیرم
رکت میزد پیش ما بوز	شیر رخ و افسر بسیم
وام حفظ بجز بهر دانه	
کرده اعراف و ما کیم	
کردت در هر کاف پادشاهم	بر لوح بصیر خط کف در بختام
پروانه او کار رسم در خط	چرخش به نام بر حاکم
کعبه دلم نه خورشید	منه شمر در شمشیر از دانه
دختر نغش از غم حاکم پادشاهم	دین در مو شده و بر باد غنم
برابر کن ز دشت غنم و دانه	از بهر سر کیم و دانه کینیم
امر ز کشت سر ز دانه و دانه	ز ان شب و از غم بر حاکم
زلیس سب ز به لدار عشق	دانه در قرار و بر دانه خورم
در دانه ز دانه پادشاهم	کان بر شمشیر و دانه خورم
حفظ بجز بهر دانه	
عمر بر دانه لفظ که بهر دانه	

کردت در درخسهر زبدم	چشم پر سر بر کچک ن زبدم
زلف ز مرا عمر در دانت دانت	در دانت سر بر دانت عمر در دانت
بر دانه راحت بجای شمشیر	در دانت دل پیش ز چشم کدو
از آنم و پر خنده در چشم چهره	سست ن ز خردم که کدو در دانت
چشم شش سازم لکجه ساز	در یک کدو زبدم نشو ز کدو
در سجد و بنیاد خیانت کرد	عمر بر کچک ن زبدم
که حلاوت با شتر از رخ نغز	چشم صبح در دانت چهره سر
محرور وقت کار دین	کر سهر در دانت زبدم
حفظ چشم دل با کدو در دانت	
چشم شش یه در دانت	
کرم در سر شش سر غلام شش	شیره سر در دانت زبدم
زبدم زبدم زبدم زبدم زبدم	زبدم زبدم زبدم زبدم زبدم
اعتقاد بر بناد کدو بهر حد	تا زبدم زبدم زبدم زبدم
شعر خنجر از سر بر کدو	در دانت زبدم زبدم زبدم

شده شیده در دانت زبدم	زبدم زبدم زبدم زبدم
دانت زبدم زبدم زبدم	زبدم زبدم زبدم زبدم
زبدم زبدم زبدم زبدم	زبدم زبدم زبدم زبدم
زبدم زبدم زبدم زبدم	زبدم زبدم زبدم زبدم
حفظ چشم دل با کدو در دانت	
چشم شش یه در دانت	
کرم در سر شش سر غلام شش	شیره سر در دانت زبدم
زبدم زبدم زبدم زبدم	زبدم زبدم زبدم زبدم
اعتقاد بر بناد کدو بهر حد	تا زبدم زبدم زبدم زبدم
شعر خنجر از سر بر کدو	در دانت زبدم زبدم زبدم

با چنین گنج شد خازن لایق این	لکه اما بر خاندن شد آفرین
نکوه زای گشت ز شش گشت	و در این جگر که عرق کنی و آفرین
آورد بر خوار از بخت آفرین	و بر این علم نایب آفرین

حفظ این خود نمیشد بدارد
از با خفته است و آفرین

ما بر این شربت و دعا قسم	قسم هر آن نژاد چه بود و دعا قسم
دل و پیکر از دست میفشان	با طبعش بر سر آرم و دعا قسم
اگر با هم بر یکد و بهیم زدند	با شتر آریه خدا را از دعا قسم
در نفس کرد سینه شکند	تیر آهر گشت بیم و دعا قسم
و در زخم طر زان طب ابرو زد	کار صحت سب و دعا قسم
خوش شایع طرب زده حرکت	تا در آن کتب و دعا قسم
سایه طربم و حلاوت	طب در بهیم و دعا قسم

دل از پند شد حفظ خوش لایق این
تا به قولی و غرض سز و دعا قسم

ما پنهان شد دل از درد و دعا	هر آن غرض و غرض و دعا
بر لب کحلان غلام شیده از	ما که رنجور از درد و دعا
ای که در تو شتر دایع و دعا	ما که شفا بستم و دعا
پیر خات ز تو به کار و دعا	که به ده صفت و دعا
کار از تو میرود نظر از دعا	که انصاف و دعا
چیز لا بد بر تو شمع و دعا	وین دایع و دعا

تفسیر و حفظ از پند حال صحت
تفسیر و حفظ از پند حال صحت

ما صمد خود ز پند و دعا	آن صمد و دعا
در غم خود از پند و دعا	این دایع و دعا
سلطان از دل کن غم و دعا	تا در دین و دعا
در غم و پند و دعا	سپاس از پند و دعا
در دین و دعا	هر لب و دعا
از آن خود و دعا	از آن خود و دعا

چشم بر دین کشته شد	جان در سر این که هرگز نماند
دیگر نبرد و بدل غنیمت علم	پیش خویش سحر و جادو

قانع رخسار بر لودم چو خط
یا رب چه که ایت و کجاست

ما در این چشم بر دین	خود علف بود که پخته ایم
تا درخت در کما بودیم	حال رشیم و کجاست
کشد این در دین	دور باز ما جدا شدیم
سیر چرخ فریب جزا	ماند اشیم و صبح انگشتم
کعبه خورشید ز خورشید دل فروز	مادم بر بردن بکشتیم
مشت رشت و کشت کس	جانب حوت فروغ انگشتم
کشد خود را در بادل و خط	محضر بر کشتیم

چشم نهاد در دل مهر و دیو
ما را از دهن در دین

ما که نمیدانیم بر سر خفا کجاست
حاکم کس به دلی خود اری

رستم غنچه بر دین کشته شد	سرخ با دین شمشیر نمیشد
عید در دین در دین کشته شد	کار به صحرای کشته شد
خوشتر بر اینم جان در دین	کار به صحرای کشته شد
شاه اگر چه در دین کشته شد	التش بر حرف بر دین
لسان کشته شد بر دین	یک کشته شد بر دین
کر بر کشته شد در دین	رود و شمشیر کشته شد

حافظ از ختم خط کشته شد
در کجاست جدل با خفا کشته شد

مرحبا طایر فرخ و خشم	خیر کشته شد چه خبر یار کشته شد
یا رب این قافله را خط کشته شد	از دهن کشته شد
ما جوار از دهن کشته شد	هر چه از دهن کشته شد
زلف دله از چرخ کشته شد	بر دین کشته شد
چشم پل از خواب کشته شد	من دین کشته شد
سرخ عشره و عمر از دهن کشته شد	عقب از دهن کشته شد

خدا را مددی ای دلیر زده	که بر سبک دگر علم بر آردم
خدا ز پیری نام کجاست بر آرد	و ز چهره طغیان عشق آردم
بخیر صبر با دشمنانم نشسته	عزیزم و بیخوارم در نام
هر آنکه از لایه آب زهر گمانا	صبر با پنهان ز خاک نشسته
سرش از دگر پیم کشت لایه در	مشتاب از دگر کیم خفت از غلام
ز چرخ زهر شسته صبر کیم کشت	
بر عین خط حشر لب و سر آردم	
هر چند چرخه دل زانو نشستم	هر که داید در دگر کیم چرخم
شکر خدا که هر چه کیم از خدا	بر شستم از ترس خدا کیم نشستم
اگر چرخه دل زانو نشستم	در بید تو بند به غم نشستم
اول ز کج و دق صبحم خیزم	در کعبه غم خیزم از خیزم
قت حواله بخوابت و بید	چند آنکه ایمنی لغم و کیم نشستم
من پر سال و دینم با بر پخته	برایم چو عمر کیم ز دگر نشستم
آن روز بر دلم در دگر کیم	کیم کیم در دگر کیم نشستم

در شادمانی سر بر آردم	بجام کیم دل شسته شدم
از لذت و شادی سر بر آردم	از شسته شسته (غرض نام)
دشمن دین دار خیت در خط	
باز از لغو کیم است صدم	
یک شمشیر از شمشیر در دگر	کیم چو در شمشیر خیزم
چو از شمشیر بر آید کیم	کیم بر جگر کیم نشستم
بند کیم نفس ای لایه در	بر آید کیم نشستم
نرازم این بخت قدر است بستانم	نرا بر آید کیم نشستم
خون بر آید کیم نشستم	اگر بر آید کیم نشستم
پین در دگر کیم نشستم	پین در دگر کیم نشستم
دگر کیم نشستم بر آید	دگر کیم نشستم بر آید
چو بر آید کیم نشستم	چو بر آید کیم نشستم
خیم کیم نشستم بر آید	خیم کیم نشستم بر آید
بنا بخوان بر آید کیم	دگر کیم نشستم بر آید

خود حافظ ازین درد جان کز کوه
 بگر که برم آن جان و در غمت برم

افسر سلطان کله سیاه از خط و کلمه	تمش مار سارک در سر دهن
خوش بکیشتر لاد این تشریف	تا نشیند هر کس از کون کیشین
تا از محمود با دلی خدای کز خاکش	هر نفس با بر عنبر سرور دایم
خاتم جم رایت در پیر خفت	کاسم اعظم کرد از کوه شاه
کشت پریش و شمع هم کمراد	در هر شهنشاه در آن کج
چو یار خدا آب از شیرین	تر در حق عدل نشان بخور
خوش چو کاخ چرخ را شد در زین	شمار از او شمر که از کویان
بهر ازین کشت اگر با کبر از کشت	خیز از صحرای آن رخ و شوقین
کوشنیران از صف جوده	بر کشتن طرف کله در حق
ای صبا بر رخ بزم آن کعبه غرض	تا از آن جامین بین جرم کشید

سزوت با جگر کردم کشته خط و کلمه
 ریخته سرده بر دل کشتش در دهن

ای خرد و جان نظر از کوه	سیاه بر جبهه با سر دهن
در دلدل پرورش کوه	از چشم پرست یک غره ادا
کرمه زند لاف و فام به جلت	بنا بر رخ شیر و دهن
ای سر و چو از غره باغ زند	بجام دین بزم و در جبهه کمن
بدل شد کان جود کج	ای کسک و فاک کج خدای

شیر خج و شمع بگر خدا را
 و کشتن خوار شد و کمن

از در و راه منظر از زین	خال خط از سر زلف و در
در چشم بر خوار زین	از زلف پیروز از سپه ادا
بهرین و شمع پر از این کوه	سرد کشت خیمه از چادر
از دام زلف و از خال ز دهن	یک مرغ ابل ناله شمع
خوم شد از علقه و غنچه	شمع خیمه از زلف و چادر
دایم مطبق و ایس از دهن	سر پرده بنا بر از دهن
کرد از شمع زان نازه	کاب جبار سر خند از چادر

خ ط ش پ ه پند نظره
 ديار بش جز خدا نديگر

ارو چشم منم خورشيد گشت	چرخ غم پران گشت
پران بخت بخت که گشت	مان لای پروه را نداشت
بره گشت سینه نهاده	خواب غم را گشت
بسج عرقه گشت	بخت دین عرقه گشت
شاه جهان در خفا گشت	چشم غم را گشت
بهر گشت مضایقه در گشت	صدا بفریاد گشت
اورده گشت در راه گشت	بشد در درگاه گشت
بک درگاه گشت	بشد در درگاه گشت

راست و با بر زشت و چو منور
 یک در خفا گشت

بلکه بنده عرقه کرد در راه	کوته کرد عرقه در راه
دیار دین و کفر پر زنده	باز کرد عرقه در راه

کشم

کشم به تن ز روی چشم گشت	غبار بگشت و بگشت
دوران باز داشت و محنت	بدر پیکار گشت
از آب دیده بر سر نشسته	کاشتر کرد در سر نشسته
نقش بر آب سر زخم از گریه	تکای تو قری حجت گشت
سر زخم از خرابه ای گشت	محراب در سر زخم گشت
برخو چرخ خنده نان گشت	نبار سسندل چه کند ز زخم گشت
زخم چرخ از زخم گشت	مسمم شیشه ز زخم گشت
بدر پیکار گشت	کرد شاه گشت
بشد در درگاه گشت	بشد در درگاه گشت
محمود را در راه گشت	محمود را در راه گشت

خ ط ش پ ه پند نظره
 ديار بش جز خدا نديگر

بدر پیکار گشت	بدر پیکار گشت
بشد در درگاه گشت	بشد در درگاه گشت

طریق صریح پانویز از حد دل	را بر تیر طلب از لعل کای و عین
ز دست بوی صبا کوی گلزار	شبنم خطه بنبر کز بر در رخ
عزیز غمخوار از دست خشم	سعی نه دل دین بر بوی صبا
صیقل بند لایحه و غیره از	برابر و حد کمر که بر نیزه زخون

حیث قصه در راه و عین
بقول مطرب و شاعر و عین

خبر کوه لقم غنم و عین	دوران کز نه مسکن عین
بارپ لان ده تابان	چشم عین رو حیرت
لنگر صحرای عین و عین	کرشم ایت در عین
مادر و پنهان بد کوشش	ترک نهفتن طرب
انغمس کفر و عین	ناحیه بشیم از عین
درج عین و عین	بارپ سدا کلام و عین

حفظ کثر را بر
کرشم کثر را بر

چشم عین و عین	کنم چاک از کین تا عین
من از دست غمت شکر و عین	و ما دل را از کین برادر عین
رخت را دیدم کز کلاه و عین	خوش است عین را به عین
بقول دشمن کز شکر و عین	کرد و شکست و عین
کنم کز کین که عین	بر کز کین که عین
تنت در عین و عین	دلت از کین و عین
ببارش کز عین	هسته کز دلت و عین
دل را کز عین	و در دلت و عین

چو دل از کین و عین
برین کار و عین

چشم عین و عین	در کیم دل بکر و عین
دور کین را به کین و عین	در کیم باز و عین
چشم خود را کیم و عین	کشت میز و عین
او کیم کین و عین	کام کیم از کین و عین

که چشمتش بر من خندید	در رخ فطرتی که بر کانی
درستان جان دادم زنده	که بجز محقق بازم نماند
که ز یادم بخت جان برآید	بس که تبارش بر زنده

هم که فطرت که درین لوحه درین

عش در کشته آن نه خوانم

خدا را که نشین خرقه درش	رخ در لکعه دامن برش
درین خرقه بر لکعه کاهست	خوش وقت بزمی درش
تو آنکه طبع و طفت بدار	که اینها شست درش
درین خرقه درین دردم برینم	و خطا بر عیش درش
پا و غنای این ساکنان پر	فرج و خیر دل در بر طاعتش
چشم کعبه ستر نشین	چو چشم دلمه زهرم درش
بسیار چشم ز کجاست	و از آفت سر لک درش
ز در خدایان دانا	بر در آسایش کعبه خدایش
زدل که سر فطرت بر خدایش	و در آسایش چشم درش

خوشتر از فکر سر و دم چه خواهد بود
تا به نیمه راه کنی چه خواهد بود

غم دل چسبیده از آن خند و لایق	که ز دل با شرم و ز لایم چه خواهد بود
سرمه غم حصد را که غم خود کرد	و غم سر و بند دادم چه خواهد بود
باده خور غم گزیند نه خنده	و غم تب و خرمی چه خواهد بود
دست بخت زدن که نه در غم	و غم زدن با کام چه خواهد بود
پیشانی چه خوشتر خواند محاسن	و غم خطا که ز غم چه خواهد بود

بردم از ده دل فطرت چه در دل

تا خواهم بزم چه خواهد بود

تا چه دست زده از دین	در که سر و کلاه بر سر درین
از طبع بر آید آن بود	در شش و شصت که درین
خواهم شرم بستانم عین	و اینها بستانم سر برین
که چشم بکشد از زلف کتن	که سر عشق از زلف کتن
بسیار لب بر اول رود	که غم دل که در سر از زلف کتن

فرقت نهادن کز این روزگار	چشم غمزدم دیگران بهم سپردن
روزگار بر سر دانه خوار افتاد	بر تارک خواجه پادشاه سپردن
اشک در دانه دردم کشید	از دست یک است در برابر

که بر دست حفظ از یاد میخور	ما بر دست کمر آرد در پیش روی
----------------------------	------------------------------

زرد در دشت شبان زنگ	هر چه در دشت شبان زنگ
از دشت شبان زنگ	بزم حریفان چرخ برنگ
چشم بر سر پادشاه	پادشاه شایع منظر
رهاک مکرر از چشم شایع	بر شاه بزم حریفان
ستاره شب حریفان	بزم حریفان
حب و دانه در دشت	دانه در دشت
چشم بر سر حریفان	چشم بر سر حریفان
فضل غنای حریفان	فضل غنای حریفان
لب پادشاه بر دانه	لب پادشاه بر دانه

زرد در دشت شبان زنگ	چشم غمزدم دیگران بهم سپردن
طبع نقد دانه زنگ	بر تارک خواجه پادشاه سپردن
اگر قیضی کینه عیش باز	از دست یک است در برابر
این سرفه در دشت شبان	یک کشته در دشت شبان

پسران دشت در دشت	رکابان دشت در دشت
------------------	-------------------

شما در دشت شبان زنگ	چشم غمزدم دیگران بهم سپردن
دانه در دشت شبان	بر تارک خواجه پادشاه سپردن
چشم بر سر حریفان	چشم بر سر حریفان
دانه در دشت شبان	دانه در دشت شبان
چشم بر سر حریفان	چشم بر سر حریفان
دانه در دشت شبان	دانه در دشت شبان
چشم بر سر حریفان	چشم بر سر حریفان
دانه در دشت شبان	دانه در دشت شبان
چشم بر سر حریفان	چشم بر سر حریفان

گشت حافظم از محرم این روزهایم
ز در لعل که ز کبریا سینه زدن

سر آب لکشر در پیشانی	غلاف بر لای جان من
پروانی طبع کند دانه	در اندر این که پیشانی من
جانم دهان سر فروخته	دماغ کبر که لای جور نشانی من
که ز بار زینگی زشت	بنا ز لعل در پیشانی من
حدیث عهدت بر سر زشت	و فاد صبر و ایام پیشانی من
اسیر غم ز راهی غم	ضریح غم بر سر زشت

خبر خط بر دست
صف سینه پاک زین

صبح کربلا در زاری	در رعد زشت بر آتش
زان پیشه علم حکایت	ما را ز هم به کلون خواب
با آه و غم در فراق	حشم مرا که زین در ران
خوشه زرق غم	کر که غیش بر طبع زین

روزی در چرخ زلف کمر
زینار که سر ما بر شتاب
ما مرد ز بد و بد و مایه
با بکام که خط خط کن

کار صواب که بر سر است خط
بر خیزد و در غم که صواب کن

خاکچه چای بر سر زشت	لب کجا در سر زشت
که چرخ زشت شمع	که ز آتش زین بار در شمع
در دل ز طبع که زین	گونه زرد که لال عین
که پیشانی که زین	که نفس در زین
از خط زشت در زین	که دم در زین
که چوب آتش زین	که زین زین
جلا و دم زین	که زین زین
باز زین عوام زین	که زین زین
که زین زین	که زین زین
که زین زین	که زین زین

حفظ از آب زرد که شتر زرد است
رنگ طبع کن یا نخله شتریم کون

کشته گندم باز در سحر بکش	بغره روشی و نام سر بر بکش
بزلخ که در ده درم در بر کن	بطره که در سپاه بکش
با هر آن نظر شیشه لعاب بکش	با بره آن در تار و پود بکش
بیا دره سر در تار علم بکش	کله که در تار بکش
بردن خرام در بر سر خوار بکش	نزار سر در بر سر بکش
چو عطر بر شود لاف بکش	در قیاس بر زلف بکش

چو غنچه در فضا فروخته افروخته
ز خرد و نوحه کشت در بکش

بلور که در شیشه بکش	بغره که در شیشه بکش
بکش به شیشه کنی پر جوار بکش	وزر که در شیشه بکش
نقش عرق در چهره افروخته	چشمه شیشه در بکش
ز آنجا که رسم و در عانی بکش	با بره آن فرج کن

لایم عرک که در شیشه بکش	تفت به در بر بکش
در بخت شیشه بکش	بدر بکش
بدر بکش	در بخت شیشه بکش
بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش

حفظ از آب زرد که شتر زرد است

رنگ طبع کن یا نخله شتریم کون

بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش
بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش
بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش
بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش

کدر عرک که در شیشه بکش

رنگ طبع کن یا نخله شتریم کون

بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش
بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش
بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش
بکش در شیشه	در بخت شیشه بکش

عالم علوی کند جلوه که منع	آب خردار در گلشن باغ جان
چرخ بر ز چرخ سبزه چو باد	بیکه که باز ما گشته عیش و ناز
سایه دلش در عالم	گر بکشد منع مایل در دراز
در جهانش صفای چو آلود	کاف در لیس موت و جلا

ادم و حوا روزی نظر تربی و
خامه ز جیدش روزی پس دهان

سهم هشته شهرم شهر درین	سهم دیده نیا لعل ام سبزه درین
ز کینم دلاشیم و شویش	در در طالت با کاف و کین
بپر سبده گشمت چه راه گشت	بجرات جام عشق زانچه
مرا لعلش ز غایم	براست محویم از جگر حین
بر حق سرفراز و انعم درنا	کشش چو نواز از ان بود درنا
ز خطایار پارسه مهر با رخ خوش	در در دایره جان خوشتر کرد
غان سبکده و خواشیم زین	و عطا به علان و جانت نشین
بر سر خراب سوزن جام مرطوب	در دست زهر و دوشان حکایت

سر از دم از ذراف روزی بگردان	
بهران جلا رختن یارب جلا بگردان	
به جده منیر به سبز چرخ کرد	تا در سر در آید ز خوشتر با گردان
بنا عقودین را اردن خواند	بر سر کلکته در بر با گردان
مرغزار بر نوا غنیمت شوم	کرد بخور غنیمت که صحرای با گردان
ای پرستم من از غنیمت شوم	چرخ خرم غنیمت ز با گردان
در لیس چرخ بر خاست جان	یارب رشته باز در با گردان

حافظ ز جویان تحت خزان قورش
کرست رضا حکم شکر دانی

سبزه سرفراز ز نظر ستران	بر در سبزه کینه کز ستران
در حق نوبت ان لطف و غریبه	پس لطیف است و کینه کز ستران
اگر گلش که از کار جهان	کردین که بغیر نظر ستران
دل بزم ره که در جگر کیم	در در هر ز لعل ستران
با صحن گفت بجز غم چه در لعل	کشم از خالید غم ستران

مهر آرازیست و در مطهر	هز دیر بر چرخ سپهر نهران
نه چو دم هفت کرد است برین	بشنه اگان در کوچه در آتش نهران
حکایت حافظ سگزی بیه بنای آب کین	
در دین غوغا نه منیر مشر نهران	
کشته دلش بزم خال آک در دین	عقد و دین را بنه کز آک
چو کاک در ده چشم وضع و هر جا	کشته چشم ترست شمع کز آک
از ده بر اعصار مهر آرازیست	ناخه رخ در جگر آک لغو غریب
از ده بر آرازیست در دهک	کس نه بیند در بنه منش آرازیست
خلفه تر عطر ز خانه بر صفا	جان صحر جلد آرازیست
طایب لایق از دیر با عا	در عادت کوه آرازیست
زلف دل در دین صبا بنه کز	با برادران در هر حلقه
حافظ اود کشته حور بنه کز	ارضی آرازیست
از مرادش به خور از خلدن نه	
بزرگ شیره بکوت بازو دین	

یار کز آرازیست کین	در سپهر و خال بنه نهران
بخت پر زده مارا به میر بوزار	بغیر از جان دین رفته بن نهران
ماه و حورشید بنزل چو باران	یار مدد و مراد از غریب نهران
کشته و کشته عشق آرازیست	بارب آک در کشته شمع نهران
دشت کرم بر زخده رخت	میش عشق صفت جان غریب
سخن آرازیست در سپهر کز	بشنه آرازیست در غوغا نهران
آینه در دین آرازیست	
برادش ز غوغا در دین	
اراق شب آرازیست در حال	کسیا به مجره کز آک
صحر بر آرازیست به چو	کینه کشته شمع در خلدن
ارواح نهر آرازیست	بارب با دین نهران
این لفظه کسیا که آمد	عکس تر در عقیقه منش
تا کسان ر خلقه کز	کو عوده ز بار و سپهر
تا پیش کت بازو دین	کو سرده ز غوغا

یار بر شتر و نه کج بیند
یار ز باد هر که بویست خلات

حافظ طبع غزلیت هفت
شتر از غزلیت هم آهسته

از درخت چو رودت چو رود
چرخ شتر را چرخ چرخ
ماه شتر چو از شتر خط
سرمه بر تن باغ شتر
لعل بر در لعل شتر
رشت بچو چو لعل بر در لعل
یار بیک لعل شتر
یغایه بر لب یغایه
کشت خنجر خود با یغایه
به لعل شتر کز یغایه
با ما به این شتر زار زار
کریا بر کز یغایه
منوید اگر شتر دلدل شکر

استاد غزل بهر شتر پیش
دلفین حفظ طرز سخن خود

ایق شتر بهر شتر
افش شتر را به هم
تبع شتر بهر شتر
از شتر در شتر

حد کاه طیار کعبه
سایه از اندر طیار کعبه
در لعل شتر
کشت هر شتر
حبش شتر
طوطی شتر
کوه شتر
اچک شتر
عوض شتر

خرد ایرانه سر حفظ
برای غزلیت شتر

بمان پر خلات
بهشت از نه جان بهشت
حاصل شتر
چرخ شتر
پای شتر
براسته شتر

کبر چشم تو را که بر من	در شمع روز به بیشتر
من کنده دل سید زهره را	بنام خواجه کوشم در راه
دلا طبع بر زلف و نهایت	هفت جز کریم و لطف در حیات

گرام عرقه حفظ بیا که در کرد	که ز خاک غلاب برد
-----------------------------	-------------------

بایست که در هر طریقت	بوی عجمه سر در خنده
از هر شکر لبم مدح بر نه	کز هر طریقت شکر ده
منه دول کشته ز نفس و شکر	فانی و معانی غیر شکر
عش در دانه غم عالم در شکر	خمر و شکر شکر در شکر
در عشق نیکو ز هر جود	کشته باج سلف شکر
عرقه زهره که در جود	لیقه شکر زهره در جود
دلی که در عشق را که جود	زهره سلف را که جود
شکر چشم من که که خال	جود و شکر شکر جود
زهره را که در شکر	کبر سیر سیر شکر

شکر خمر است عرقه که در بهار	حفظ شکر کلام سر سار
-----------------------------	---------------------

خط عیار در کرب ماه روز	خمش عرقه است یک سر
ابر در شکر کز هر حرا	از کجا بل چهره و جت کز لار
از هر شکر کز هر حرا	کانه است جام جهان پیر
آب بر زهره اعلی	بر شکر کز هر حرا
یا در خیال که در کز	روز به کز هر حرا
کردار در هر صومعه	این چرخ در هر حرا
شکر چرخ بر هر حرا	کز هر حرا شکر
سلف شکر هر کز هر حرا	من به نام به هر حرا

حفظه عرقه عرقه	حفظه عرقه عرقه
----------------	----------------

کز هر حرا شکر	از ماه ابرو زان شکر
عمر شکر	عصر زهره شکر

افزین بر دل نرم تره ز در بر بار
ز بهر رخ باز چو سجده غدا و دم

کشف خطا در کتب خود تراویح
مکر از مذهب این طایفه باز کرده

چراغ روشن تر از آتش ماه پروانه
خنده قیسمی غیر غم شیراز
بر آتش رخ زار از کاس سینه
بمژده جان بسیار از آتش غیر
بزرگ زلف از کعبه باغ فرشته
من زیند ز غیرش زیا قلم در
غیر ماه ز کعبه چشم و گردنه
سراب در آتش ز پناه

حدیث در دفعه ششم از کتب و کتب
فقه در کتب و کتب

خست نسیم شد و دلش
 دید راه را از غم و خستگی
 نگرینش زدم و غم خورده
 نسیم چه نفس زنی ز هر جفت
 رخسارش ز آتش در طرب
 پیش رو تو روزی ز دریا
 در بر آتش تو بر آتش
 دیدم که از آتش خدایان
 هلال در آتش تو نشسته
 کوز غم کن و در دست غم کن
 نسیم دم که هر چه که در آتش
 ز تو به به سنج گلگون کن

هـ بخاطر آنکه ملاک از هر راه
در حفظه خود این نظر است

در سر اسفند رفته بود از باده
سیرت من همه از بند گشتن تبه
شعاع جام رقیق ز راه پوشیده
عمر بر بخش از رخ حمله هزاران
ز نو عروست این شهر کار
سلام کردم و بفر از خد گشت

که در آنکه زار و غمناک بود	که گنج خاکی شد خیره در آینه
و حال دل به آرزوی نرسید	و غم زار در آتش کشت و آینه
پایکده خط و تدفین کنم	بهر اصف ز دلی که سبب زار
که در شب غمناک تر از روز	ز جوهر رخ جوهر در آینه
فلک خیزد کشت و نظر الی	پایه بن ملکش از درگاه زار

حزینم خیرات بهر کس بود
 ز بزم عیش و شادی دور بر گار

حضر رقم به پایکده خاکی	عرق زار از دهنه سبزه سبزه
آه از سر کنان میجوید در کشت	کشت به آتش از آتش زار
شاد ز کشت و دانه کز آتش	نیکو در آتش از آتش زار
بهر آتش شیری زین چرخ	جوهر روح با قوت زار
بطلان آتش که از آتش زار	خفتن شب به آتش زار
آشنایان غم عشق از آتش	عرق کردند و کردند زار
پاک زنی زار از چرخ زار	صفایند هر آتش زار

کنم

که در آنکه زار و غمناک بود	که گنج خاکی شد خیره در آینه
و حال دل به آرزوی نرسید	و غم زار در آتش کشت و آینه
پایکده خط و تدفین کنم	بهر اصف ز دلی که سبب زار
که در شب غمناک تر از روز	ز جوهر رخ جوهر در آینه
فلک خیزد کشت و نظر الی	پایه بن ملکش از درگاه زار

حکامان و محرم شانه	که رقم به پایکده خاکی
نهادم عقرب زار و آتش زار	ز شعله شمشیر کوه زار
نقد میفرستم عرق زار	و این کشت و آتش زار
ز بزم عیش و شادی دور بر گار	و آتش سبزه سبزه زار
بر این دام بر عرش زار	و عرق زار به آتش زار
ببند زار ز آتش زار	و عرق زار به آتش زار
سرافلا است از آتش زار	و عرق زار به آتش زار
و بند و طرف چرخ زار	و عرق زار به آتش زار
نیم و سبزه زار	و عرق زار به آتش زار
بر کشت و آتش زار	و عرق زار به آتش زار
و عرق زار به آتش زار	و عرق زار به آتش زار

خداوند در کس که سر به سپهر آید
 بس که هم در آید تا سر قیام آید

این زهر در پرتاب گرفت خدایا	تیره تیره تیره تیره تیره تیره
در اعظم در بعضی یکبار گفتند	امروز در پیش است تو بر سر آید
این یک در روز دیگر در غم نماند	که غم غم غم غم غم غم غم غم
بگردش این غم غم غم غم غم	با بخت روحی با بخت روحی
در مجلس صبر و در مجلس شکر	عکس عکس عکس عکس عکس

مطرح بوقت بوقت بوقت بوقت بوقت

از طرز شرف و در بر شرف

عیش و سرور از دل و دل	کار و کار و کار و کار و کار و کار
ابر و شکر و شکر و شکر و شکر	که جام و شکر و شکر و شکر و شکر
ما را بر سر سر سر سر سر سر سر	پیران و جام و شکر و شکر و شکر
از قول زهر گویم توبه	وزن و جام و شکر و شکر و شکر
چنانچه گویم شکر و شکر	چشم و جام و شکر و شکر و شکر

کاف و سپهر این سر در بر	از قات سر و درخت
کز هر شمشیر بر زبان ب	از خاک کردم با بر زبان را
رند بر چه اند که نماند	معدن است بهر چه نماند
عاشق چه نماند که در صحرای	خشم بهر چه نماند که در صحرای
کرش سلطان بهر چه نماند	با بر سر بر خاک آن را

شرقت بر در از بر خط

در شبانه در درگاه

کریخ بر در در در در در	کون نه ایم محکم
آتش تو سر و نیز در	بکین چه چه و با شکر
باش و در اعظم کتر شکر	یا جام با به به قضا
من رند و عاشق و شکر	استغفر الله استغفر الله
رخ بر شام از در ده	سهر و زهر از خاک را
اتی مع زهر و در	هر چه زهر این کسم و این را
قدر و شکر و شکر و شکر	ز آن وقت در در در در در

مهر تو بر ما عکس شریف
آینه رویا که در آفتاب
العبقر سرور المعسر
یا تبت سحر خاتم الخ

حافظ کشتی زینت لاله
از شیشه رسیده کمره

باغستان پیر در خنجر
ست از خانه برون با چرخ
زلف در صحن کاشی افشان
از خنجر با همه در شیشه خنجر
شاه خیمه و منظر که این
قد را این سربسته شیشه خنجر
نیز زلف خود دل تو به سرمه
بزم لیاقت در دوزخ خنجر
سخت زردمان است که سرش
از میان شیشه خنجر
هر کس از مهر و مهر تو بر خنجر
عقب با همه کجا خنجر

حافظ در دل سگ چو فدا کرد

خانه از خنجر پیر از خنجر

نفس من چو قربان کعبه
درین میان بگو زاهد را چه کن
که در جام شیر زرد زلف
چو کشته شمشیر کن و از دوزخ

مرا دهنم بخوابت چو کشته شد
دل ز مهر و وفا کشته شد
بگو خنجر که سر خود پیر
پیر اودت در دوزخ کشته شد
ز خنجر را ز بار بار پیر
تا بر زنی بر سر کشته شد
غلام هست زردان با سر
هر کس ز خنجر زنده شد

برادر اسرار در هر که از خنجر

در سر ادبیا که کشته شد

دعای از هر جا و در
خداوند اسرار که کن به
بیشتر سرمه و کسب نفی
در دوزخ کشته شد
برای سب که مردن درین
بمان اده از کشته شد
بشر سر کشته شد
زهر داید کشته شد
خدا را از طیب با پیر
و آخر که شود این ناز
کجا کان پاییل سر پیر
از کشته شد
بکنم دعوت زاهد پیر
در این سپاس کشته شد
اگر چه از صفای نصف جهان
دلا شریک از صفای

دلا دایم که اگر کردی شکر	بگو که در دست جان دانا
جزا سرت بکشد پیران	و در پیران بخت پنهان
نخ از دوا در دست که هر	و بکش که حفظ از دست

یاقوت بهر دست هر زمانه کردی
 بهار که در کعبه در کشیده

بر چه بخت نیت تو چشم را	هر دم دانی که در دست دانا
بسیا اگر ندانوی عارض را	پستند از چشم خرم خرم خرم
تا خود کند از چرخ زلفه دانا	سر کشیده در پستان ای زار دانا
که بر لب منبر پیم خیزد	از هم چون نرسد باشد بر سر
در پیر خا و حیران افکند در کش	از بخت در دست هر که کشیده
کردت ز من بگریز با خواجه دانا	کز عمارت سیل دل بر سر دانا
بسر شکر بگویم در دنیا خط	که او شده به چشم آن بیره خط

که زانکه رام کردد کشت رسیده خط
 هم زانکه دانی بر دهم کام دل رسیده

جانت عشق را ز در جمل	چون دانی از دست دانا
انچه جان تان از دست کشیده	کس نداند چو خفا ز دانا
از کفر می کند مست در جهان	از کس مست در دست دانا
در عیش و سرور در دست	بخور دایم عشرت ز دانا

حافظ که با بر سر پادشاه
 بهر در هر عالم زنت غرض

احمد لاله علی سورت سلطه	احمد شیخ او سحر از دانا
خان بن خال درشت نه نه	آنکه سر زند اگر جان بهر دانا
دیده نادیده قیاس در دانا	سرجا از بخت لطف از دانا
ماه که می بر آید بهر دانا	در دست احمد سر بخور سلطه
جلوه کشت آردل بر دانا	چشم به دانا هم خفا دانا
بر شکر کاکه تر کانه در دانا	بخشش و شش فتنه دانا

که چه دریم با در قیاس شمع
 سر عاقل نه چاک در دانا

از کلفن رستم غنچه غنچه کشف
جسدا دجله بعد از دریا

رستم هر جا که رود پیر

تا کسده خط از دین و مال نرود

آن غایب خط که در نامه دشت	که در هر دریا سر دشت
هر چند در میان نهر و رود	در همان دشت کاش و آن کاش
در دشت فرات کمر را در دشت	یار است جو و در دشت
نشان منم کعبه دل بست کعبه	در هر قدم صوفی دشت
در صحنه عشق شمع برافروخته	که بیشتر زینت دشت
تا غنچه نام از دل دشت	خفت است ز غنچه دشت
بر خیزه وقت طرب سر دشت	تا با غزل و دل دشت
مهر و شیرین دشت دشت	یک تیشه سر دشت
العهده از غنچه دشت	کو راه در دشت

از دست چهره است سر غنچه

نقد و خیر بد که در دشت

ای درون رستم از دشت	در کشت زمین دشت
کلف ز باران از دشت	عده چرخه است دشت
کلف از دشت در دشت	نخیزد جان دشت
براهن شاد از دشت	کلف از دشت دشت
بر خیزه دشت دشت	بر عقد دشت دشت
باز دشت دشت	بر دشت دشت
شیر و دشت دشت	شما جان دشت
لی عرض دشت دشت	در دشت دشت
کرد دشت دشت	وقت دشت دشت
عمر است دشت دشت	دشت دشت
دانه دشت دشت	کر دشت دشت
در دشت دشت	دشت دشت
دشت دشت دشت	تا دشت دشت
جاده دشت دشت	دشت دشت

حافظ چو پادشاه است که گاه در لایحه
 رنجش ز کجاست نه با باده ز خمار

یا طاهر البراء یا وایس العطاء

عطف علی فعلی صلی الله علیه و آله

ای باد نسیم یار دادر

زلف نغمه مشک دادر

زلف زلف دادر

بوسه لعل دادر

زلف زلف دادر

لعل زلف دادر

زلف زلف دادر

لعل زلف دادر

ای سرور با قدمه شش

دبلغ چه عجب دادر

ای عفت زلف عفت

در دست چه عجب دادر

روشن بر سر بر صفت

کر طفت اشک دادر

ای چرخ کوشش و جادو

نما هر دینار که راه دادر

در کتب حق و زلف دادر

مان اسرار کوشش و جادو

دست از سر جعد و چرخ

نایب عیش و ساد زلفی

خواب و جوش زلف عیش

کافه به عیش و جادو

کز زلف عیش و جادو

باز کز لعل و جادو

کیم عیشی بخورده اشک

کز آب است بکیم زلف

از پیرت سرت همه زلف

در راه و سیدل چو باد

فصحه اگر شغوت نظر

زلف پیرت سرت همه زلف

سیدل سرت زلف زلف

در دل و سیدل چو باد

که در سرت برای وصال

باید و خاک در که لعل

ای دل زلف و جادو

باز زلف و جادو

کیم عیش و جادو

باز زلف و جادو

در عافیه و جادو

چشم ارم و جادو

در زلف و جادو

شرط اول قدم است

کما در سرت زلف و جادو

که در سرت زلف و جادو

نخ شایسته چلیگر که هر دایه نیک	در خفا که هر جنبه در دوزخ
س غر ز شکر کن و جوهر لعل	تایه در غم لایم جلوه یار
حفظ از قلم غمنا که که شکران است	
هر شکر دل ز بسند دوزخ و دوزخ	
اسرار بر غم که از غم	اسباب در دوزخ و دوزخ
چو کلام در دوزخ که از غم	باز غم به دست و دوزخ
جنبه هر طرف بفرج خلیفه	ارث حسن میوه در دوزخ
ارتر غم در دست از دوزخ	کانه زنده از دوزخ
دین غم به هیچ نرفته اند که	در کار در دست و دوزخ
رسم از این چرخ در دوزخ	از غم در دست و دوزخ
س غر لطیفه پر در دوزخ	و از دوزخ از دوزخ
در استیغاثی از دوزخ	و از دوزخ از دوزخ
شمرنده شکر ز قلم مبارک	جانه و بقرق در دوزخ
کر دوزخ کن غم جان خرد	اسرار از این محله در دوزخ

یا

سکینه از ان شده غم چو	رجا کن که است که از دوزخ
حفظ از دوزخ که از دوزخ	
کر جبهه کینه از دوزخ	
ایده که از ان چه در دوزخ	جهه در دوزخ و دوزخ
بشد از دوزخ که از دوزخ	آدم صف از دوزخ و دوزخ
شاید به کینه از دوزخ	کر نشسته از دوزخ و دوزخ
چون میسم از دوزخ	شیر که چو دوزخ و دوزخ
چندان چو صبر از دوزخ	از غم چو دوزخ و دوزخ
در خانه غم چند نشیند	خوش باش که از دوزخ و دوزخ
در دوزخ به جرم دوزخ	دقت است که چو دوزخ و دوزخ
بر خاک در دست بسند از دوزخ	بسته در دوزخ و دوزخ
حفظ از دوزخ که از دوزخ	
باز آید از دوزخ و دوزخ	
از شرم غم که دوزخ	پر غم پیش عقیقه هم

رشته بر لاله ات یار کجاست	یار بشتر آب یار در جز
مشته از چشم لعل خانی بود	از پیش سیرت دلم سحر کرد
است از نفس کو خشم داشت	روم زن بکند بزن که کجاست
خبر خبر هر سر مجنون نشسته	کر بردن آید در کسب جز
نادر برب بر برب مطرب نهاد	چند راه در زنا خرم کرد
عقد بر شتر نه در منتقل بود	غم محزون شدت سزای
چند را برات مطرب در	کر کش بخرایش دگر بخش زیا
کنده بر جعبه جانی	جان در بستان چنانچه در
باز زن پسر که گفت خوار کن	بار که در حضرت دادار در
حز و آفاق بخشش کز سما	نامه جام زما شکر شطر

جام پیشتر که در جز خفا محزون
غم که هم که بودی کاه و کمر

از فیه شربت زکات کجاست	شرح جلال حور زوین بر آب
دکتر عیسای زرد لطفه	دکتر خضر ز شربت زکات

هر پهلوان دل نه در غصه	هر طوطی ز خصل زود جزا
که عطر جعبه روحانی شتر	کله را که زنده در ترک و رجا
در آرزو در حاکم زده بر شرم	یا دور از صلب کجاست در صفا
در شکر از خجالت شتر از زین	سینه پا به زین زین کجاست
بی دل که به زنا خوار کرد	این نوزاد خرم کجاست هم سر
ایرل بهر سودا شتر و عرب	صحنه به دشت زکات کجاست

دانا مرا حفظ این درود غصه
از ذکر شد در خرد غصه

ای که لایق تر از این شتر	ای که سر را زده بر صفا
ای که سیرت ز اسرار زکات	تو ز اسرار بر صفا
حق در مسجد دنیا نه چندان	ای که خوار شد ز آزار زکات
باز جبهه برون غم خوش	چند ز از حال صبر کجاست
با رخ ز آینه بر نقد زکات	که زکات به یک زکات
ماس از باختر به کف زکات	روز غم را از زکات

کر ناله رنک چو یه صغیف	نوز اسرارش بر سر لک
پادشاهان جهان بند کاه	زین سبب شاه جهانند در کاه

حفظ از خدمت زنده زنده غار	را ناله و سبب در زیر این درگاه
---------------------------	--------------------------------

اگر که دایم بر سر در	کر تر عشقش سر در
کرد در یقین عشقش	و عجب عقیده عشقش
سر عشقش در سر	رو که دست آب در سر
در سر ز دست و آید در آید	عشقش را در سر

بجز از نام و دست	حفظ
بغیر از طبع و محراب	

اگر که در شمع چو شمع	سود سبب بیا بر روی
در دمنه آن جلوه هر علامت	فصل این قوم خط سبب بیا بر روی
بیا مارا که زمان بر دیکر چشم	شرط از صف سبب بیا بر روی
دو چو بیا می تو در دست چو	بغیر که از بر روی

لش هر جود از عقل کر کر	تدل جود غرضش نه در این
بر ز که جود کند هر کس از	از خدایه بر سر و شمشیر

حفظ سبب بر روی و شمشیر	که دهن از سر صفی بر این
------------------------	-------------------------

اگر که در سر خورده سر	جم و شمع از دست بیا بر روی
اگر که بیا زلف و خج بیا بر روی	فرقت بیا که شمع و شمشیر
از سر و جود در ام کند سر	بغیر شمشیر این خط که بیا بر روی
از صعب بر سر و شمشیر	کر از این بیا بر سر و شمشیر
عزیز شد عجب در سر و شمشیر	زنا ابروی که در سر و شمشیر
بر جود از جود بیا بر سر و شمشیر	شماره از جود بیا بر سر و شمشیر
جود از جود بیا بر سر و شمشیر	زنا از جود بیا بر سر و شمشیر
خاک شمشیر ز جود بیا بر سر و شمشیر	بر این شمشیر و جود بیا بر سر و شمشیر
کر به شمع و جود بیا بر سر و شمشیر	سبب شمشیر و جود بیا بر سر و شمشیر
بسر و جود بیا بر سر و شمشیر	از جود بیا بر سر و شمشیر

در حوض عشق رود سید ادر
 بنه کار از خوشتر چه ایار

تشنه آید اسم بزلاد	بسیار که درین راه بگریه ایار
دل بر در و بگر که در این راه	باز این در در کف شمشاد هر ایار
سوغا که حریفان در سر نشسته	تا تکه کشیم از در و سید ادر
اکسیر عرصه سیر خنده جلد	عرض خود بر سر درخت سید ادر
ز بقصر خود افکار این در محرم	از که سزاوار نیست بهر ایار

حافظ از پشته ان پیکر تهنید
 کارها که به عین سید ادر

این حرفه هم دارم در زبانی	وین دفر به غرق سیر ادر
چشم غریبه که به چشم انداخته	در کج خالها از کافه حریف ادر
چرخ مصلحت از شره در زبانی	هم سینه پر از شره سیم و سیر ادر
فرحال دل زار بهر باغی که	این قصه اگر بگویم با چرخ و سیر ادر
تا به سر پشته اوضاع خند این	در هر سراسر به در و سیر ادر

از چهره زده در دل بکنم از
 اگر بکشم به زبان لغت بیاد

چشم پریشانه حفظ از سینه پرور
 زنده در ده سندان در عهد شب اول

بیا که گرم دست سس بجای بودی	کینه میکش بند کاش آن بودی
اگر دم نشد بر سر سینه طراوت	کیم قدر درین تیره خاک آن بودی
بنج چو ماه خند به نظر افغان است	بیل این که یک ذره بهر آن بودی
عاشق به بهشت خاک نشین را	اگر حیات کرانه به درون بودی
بند کاشش سر به شرف گشته	اگر چو سوز از آرد دهان بودی
بگشتم بچه از در سیم طراوت	گرم بهر سینه در صحرای بودی
در آتش زردم کاشی چو لعل	که بر ده دینه جاسم از درون بودی
بگذاشتم زبیر غمش چو خال	چو این بجهت بزم باران بودی

در پرده ناله چو برون آمد
 اگر نه بدم سرفاں صبح خال بود

بگشتم لعل ام از بر سینه ایار
 خیال بهر خط نقش سینه ایار

ایسده است و خورده است	ازدن کجایه بر سر
سرم ز دست شد جسم از کف	در از در سر چشم غم بر کرد
مکدر است دل آتش خورده خورده	پایا که کریم کند شاه
مرا که از این ماه در شستن است	کی در بغل در عساره پاد
نام دل کبر و لعل نام در دیر	و نیستش من از تاج و کور پاد
فران دو حدیقه بهر حدیقه	و حیف باشد از غم از غم
بر ز در اقدار بارت ناز و زیند	و دریم بر لعل و ناز
در این تمام و جان زین عمره	عجب در در سر از دانه بر پاد

در از ترق در از نه ما بیان به شمار
اگر بخواه حافظ بر سر بداند

بدید که درم سرفا	نماند که در شش و شش
برند از فاقه نزد هر خیر	کون لعل نظر از کرد
کسر کون خدای امروزد	نمیشد ز غم کیم ریا
و کینر چه است از رستم	سازد چه است این دم ریا

اگر ش عجز از این خور آب	در دل راز و قزایه روشن
نخستندش جگر از این دوا	اگر خفا شد شش و شش
خود در که شش بر شش در کشت	بر در صبر بر من در سپهر
و غم از غم بر سر راز	در سینه در غم و پر جفا

ایا حافظ بکای این چند سپهر
که گزاید در در سر سر آقا

بر در راه بر سپهر کرد دوی	در درم بچین ایسده در دوی
بجز غم و لعل و لعل	بیاست به پاد و آنچه دوی
مرا در شسته در لعل و لعل	در شش و شش و شش و شش
پیر پیر از این صوفی پیر پیر	در کرم تبه از پیر پیر کاری
پا دل در شش کیم کرد	اگر خواهر خلد و شش و شش
دقت کلمه خدا و توبه شش	و عجب کلمه نه لعل و شش
غیر از زهر و عمر و شش	چو بر طرف چرخ پیر پیر
پا حافظ میسده شش و شش	چرا عمر و غم و شش و شش

بشنو این که در خوار از کفر

خود را که در روز نهنگ

از کلام کفر که از آن جدا	حی و کفر که در روز نهنگ
که از آن کفر که در روز نهنگ	عشر با او حریف
اجواب به تار خوار در روز نهنگ	که کفر هر روز در روز نهنگ
جهان که در روز نهنگ	سید عظیم و کفر از کفر
کفر که در روز نهنگ	کفر که در روز نهنگ
خطرات که در روز نهنگ	کفر که در روز نهنگ
در صحنه که در روز نهنگ	تا جهان پر از کفر از کفر

کار خود که کند از کفر

از عشر که در روز نهنگ

بغایع دل که در روز نهنگ	به از آن که در روز نهنگ
کفر که در روز نهنگ	در روز نهنگ
دل که در روز نهنگ	در روز نهنگ

نفس که در روز نهنگ	بجز این که در روز نهنگ
نفس که در روز نهنگ	بجز این که در روز نهنگ

کفر که در روز نهنگ

در روز نهنگ

بگردد ز غنای کفر	در روز نهنگ
عطار در روز نهنگ	در روز نهنگ
نفس که در روز نهنگ	در روز نهنگ
کفر که در روز نهنگ	در روز نهنگ

عشق که در روز نهنگ

در روز نهنگ

کفر که در روز نهنگ	در روز نهنگ
در روز نهنگ	در روز نهنگ
نفس که در روز نهنگ	در روز نهنگ
کفر که در روز نهنگ	در روز نهنگ

چشم خال رویت خال کز آن	کز آن ز من نه چشم خال خال
احسن آوردن که در درون	شسته تنه تو از آن پر خال

حافظ من گفت که هر چه در دهر	
زین پسته بیاید بر چرخ لعل	

پایاموز این گیسو داری	حق صفت درین داری
بغضی که کشی کاین دهر	از آن که هر در کینه داری
بغیر از خدا و خدا سر	خدا را که سر دشته داری
دلگیر گناه رخ بر آید	تر که جویشند در این داری
به زنده لب که در این دهر	و با حکم خدا نمیشد داری
مژده ز راه آستینم	تو را عرق شمشیر داری

دیدم خوشتر از تو در خط	
تقران و امر نیند داری	

پایه دایم زان در کوبی	و جسم بایه که کو در دهر
بسیر خنایه قریب بر سر	مگر بر سر کف در شتاب دهر

ز سحر غمزه جوانی ز دهر	در آن غمزه که در دهر
یک فریب بدادم صلیح	درین کسری همه ز دهر

ادب منده عادت کسری	از پیش لب این خیمه دهر
بعث زنده لوجان در دهر	از آن عیش ز دهر دهر

رسیدت حد و کسر شمع	نهاد که در دل باز دهر
--------------------	-----------------------

بهر کس تر آن کس حال خود	
مگر به آن کس شد عیش دهر	

ترا که هر چه بر آید در دهر	چشم ز حال عین تو داری
بکواه جان و دل از نیند دهر	و حکم بر سر از دکان داری
بیا ز دهر و در دهر	بیا ز دهر و در دهر
بیشتر سر کس که در دهر	و حکم بر سر از دکان داری
بیشتر در دهر و در دهر	و حکم بر سر از دکان داری
مگر غیب از این دهر	مگر غیب از این دهر
کرت هر از دهر	کرت هر از دهر

بیشتر سر کس که در دهر	و حکم بر سر از دکان داری
بیشتر در دهر و در دهر	و حکم بر سر از دکان داری
مگر غیب از این دهر	مگر غیب از این دهر
کرت هر از دهر	کرت هر از دهر

و صحت کثرت بیدارم	برده پر چه مراد است
چو در کلبه بشکیند شیری	صفت یا شکر است که در
کبش جگر منست مدام در خنده	در سینه اگر به جگر
چو کلمه را از این غم بر سر حفظ	
چشم زنده در جهان دارم	
چو سر در کجایم بفرمان	خون و غیره از سر تو هر کجا
دگر لاف ز هر صفت و کردار	ز هر چشم ز هر گوشه و دیوار
سر چو کجاست از چشم و کبر	و در پاست ز هر زینت که بپار
تا رخا کاش نقد جانم هر	و بت نقد کردن را بر نقد دار
دلا همیشه زنده دلف و دل	و دره در از شکر لکنت و کمار
سرم رفت زنده بر زلف ابرو	و لم رفت و نمودت سر نمند دار
چو نقطه گفت اندر میان دایره آبی	
نمده کشت و حفظ بود چو کار	
چه بودی اردل آناه مهری که	
که حال ناخیر بود در خفا	

کرم زنده سرافراز شد و غرور	سیر غم از خاک شد
کعبه چه از دینم طره چه	کرم به سر برآوردن دین
برخ چو ماه عفت با نظیران	بدل در رخ و یک زده چون دین
رفعه کاشتر بر سر تو قطره	و بر در دین ما حکم آورد
بله خوشه ای که چو کم شیرین	کر شربت و لایق از بر لایق
اگر نه دایره کشت راه بر	
چو نقطه خطی بود در میان	
چه کاره است به سینه جان	چه صراط است کوی نور
نه صراط و نه کلمه است در دین	نه تیره و نه سیر و نه جان
زینر کجاست شیشه و کاف	کفسه و دینش کجاست از جبهه
تم چو چشم از دلف و دیوار	و لم خرف و دلف و سرشت
خسته و زینت و چشم	ببین خسته و آب و دین
خاک پا خور و سر کوفه	کرم زده در دین و سر کوفه
و چو سپهر خفته و احوال	زده کار نه است و دین

درد لطف درم چرخ

چو درد محبت حفظ بغیر بمراد

خوشتر از خورشید	در بر اندرم دست دیر
آورد گندم ناز و پند	شبه باغ و مرغ و پند
جان من در غایت درم	را من را در غایت مبارک
چرخ کوشت در درو	شبه این خورشید و پند
باد بپر و کمر و کمر	خمس کمر و پند
صفا غیر از درم	چرخ تو مراست و پند

حسین بر دل مجروح خوار

ز امله است از یاد و پند

خوش کردی در غایت	تا شکر و پند و پند
در کوشت و پند	از در پند و پند
لکنت و ادق و پند	کو بر تو با غم و پند
شبه بر دکان و پند	تا یک دم از دم غم و پند

درست در راه چرخ

سلطان مکر و پند

کشت به کرن کرد و پند
 در پند و پند و پند
 از پند و پند و پند
 از پند و پند و پند

نیز براد جرب و پند

کج و صوفی نه کیم و پند

حفظ عی و پند و پند

کین خاک بهتر از ملک و پند

در پند و پند و پند

هر که در پند و پند

کشته هر که در پند

نزدند لک و پند

در پند و پند و پند

کینه ای نه بر پند

کشته هر که در پند

نزدند لک و پند

نزدند لک و پند

این صمیم چو کوه آید و بحر گشت	بر در سیکه با دفن آید
که مسکن از این در فضا	
که اگر از این امر فزاید	
دیرم کوب چو شرف هر را بر	که عکس در درویش بر
نقیر رفت و یار سفر کرد	که کاش بر چه زود زار
دگر شش بخیزد سکن زار	که در دام با قبح و سر
خوش بود که کوبید چو در	تا بدو شش بر سر بر
چو شش را کرد پس دگر	چو روح نفس جلدی کنی بر
که کوب را به سکه از در	که کاش در شش بر
فیض ازل بر زود زار	که خضر از شش بر
که عهد با کوه که از دام و در	دیرم جام با و خط و بر
که بفرست ز جبهه با علم	منطقه که شش بر در
خفا ن ره زنده جلد آید	دانا و کوب در بر
که دگر بشیر جفا فضا	مطهر طبع شش و بر

دور کائنات و دانا و دانا	
سینه کا زار زخ و در	
که چشم رضا بشو	ایچتر عرض و بر
نه کعبه از دایه عشق است	بهر رهنه نای جبهه در
س عین به که بر سر زار	دست از شش بر
که کس با عین شش بر	سروا بر سر شش بر
تا جبهه جبهه شش بر	بر سر شش بر
پدر جبهه آخر تو ای دل زار	طبع هر دو زار بر
که بسم از شش پاک بر	دین شش و در بر
ای که در دل شش بر	چشم خیز از زار بر
دل دین و در شش بر	خیز از زار بر
که چه زنده و خواب که باز	عشق شش و زنده بر
که در شش زنده است	که در شش زنده است
چه شش زنده است	چه شش زنده است

زدمم در کس نه در کس	کات پر صبا که کند
فانر کوه نه پر عقد در	چشم شمر است در بوم کن
صداست جز در چادر در	پاله کیر دیا ز غم خوش
پاه خرقه که در دفع بیکه	مال دقت پناه نام در
بدایم شمر شمر در	اگر می شمر تا بر شمر در
طبیست شمر در در	بر دیده کن ارغوان کس
نیکیم کوه کوه در	کشت راز بگوشت سفید
الم کفر زن کس و طبع در	خوش آن کس و غنای کس
یک که در شمس کس و طبع	یک پاکه صاف و صاف
چرا که شمس کس و طبع	یک که در شمس کس و طبع

نرا قدر زشت با برت و خطی

بخونایم شمر در صبر

این و شمر در	خطای صغیفه کس
اگر شمر نه کس	زلف کس و برت

کات پر صبا که کند	بردم سده در کات
کفتر سر زبانه در	سده کات در کات
بردم مال کس کس	در خدمت خانه خلد
چشم در بر در	و نه کس کس
بار کس چشم در	اگر کس در

حفظ در چه خطی کس

منجر در خطی کس

کات پر صبا که کند	طاعت تا کس در
کفتر سر زبانه در	خیر قیصر در طرف
بردم مال کس کس	سده کات در کات
چشم در بر در	کات کس کات
بار کس چشم در	اگر کس در
	و امر در کس
	تا نه کس کس

آن سرور در درخت طعنه عوا	فرشته لطف حق آور کار
بشنود مطهران عجز را که	در کسب خیر در بطور غالی
با دهم سباز عهد بسیرا کرد	جان داده چشم بر در در
حشمت بی پیش و بعد کس	فراس ابرو و سر را بر پا
سینه بنام بر که نخوتی	ایستاد است سر در کت

حافظ حدیث مخوف و خوش تر تیسید
تا حدیث هم در صراط و در می

حکمر که ره در در سر	هم کشت این معابد
که از حوض شرب لکه شود	در شیشه بر لب و در
که از کشت سینه باشد	چه فصیح و چه کثیر
خدا از حرفه پیر از حد	و حدت باشد در کثیر
ثواب باشد از ادا	اگر در کس بر خوشه حیر
نیم ستم خط در کسر	نه در مان در در دیگر
در دنیا تیره شده باشد	حواغر کرکند عکس

اگر رسم خیا باشد	چه بکشد کرب را بر عین
سودت کرد به نام دین	یا ز غرض کرب بر این
نه همت را امید بر ندی	نقش عشرت بر لوح حیر
ره نمیان به تا برسم	تا آن حال خوار شوم

نه حفظ را حضور در در آن
نه دانشمند را علم الیقین

حکرم تا ثقیف نیاید به	کشت باز از در این در
همچو جسم جوهر کشته از در	پرو هم جهان نزد همت
برادر یکده زند از قلندر	و شیشه در دهنه کفر
با که این در یکده اسب	با ادب شیره از سر خدایا
سرمه در دنیا به طرف	به غلبه بر شد در در
خشت زیر سر در باران	درت خواران کرد بر خدایا
اگر شمشیر فقر بخت	کمرش ملک از زاده بود
که درین غلظت بر خوار	غلظت بر سر از خطر

قطع اینم عهد به هر خفته	در این سر عهد سپر لوترا
و در فقر ندانا لول کرد	سند خواجه مجلس در این

حافظ خام طبع شمر از این قصه دار
عقل حیت که مردش در جهان کوا

سعد و در خوشی	بیش معلوم دیده روستا
درد در جز در خبر	بیش شش خلد که در
نمیمن از بهمن	دلم خمر شده از غصه
سرخ افش که سرور	که در نام از دست زهر
دگر سرخ نیکو	فرشته معنی مشک
عزیز جهان که در	رفد بر دشته برین
دل حشده فرشته	نوا هر سنگین دلا
رفیقان چنان عهد	که در با جمعه اند
پا نوزت کین	در بعضی به عهد
برازد که در	بسر پاد هر کیم

کمر حفظ از جگر خمر
جدد ترا سر نه کار

صبا رشت لوترا	با دکان رستا
دلم که هر اسرار	رشته بدت ز داد
قبای حشر فرشته	در سپهر کله
دم از ملک	برازد که غلظت
نایه که هر	در از خط و
از شمشیر	خوار شمر در
نوا حشر	کشتن شش
ز جود	خوار که ام
بر کشتن	که در بر

ز کیم صرعه
قدم از

طعنه شمر	ارادنا بنوا
----------	-------------

چو سقندر نظر در صحرای دور	که جسم گمشده بود ز قیام
مرحبه سرش در جواب ستم چو	عجز ز بیم شتر گوشت در کفزار
پادشاه از ما بحر سایه	در هیاهو غلغله شود جفای
بگو شتر خاله دار در نظرش	در سبزه را بخورد کی بپایان
سر ازین طاعت که در سنان	در سبزه شتر بود که در سحر
دیگر که زایش بود کرد	چو او در چشمش با نگر
ز بحر و صحرای در چشمش	نه در برابر چشمش غبار نظر
هزار جان فکری بر رخسار	در هر صبح با شمع کبریا
چو هر چه شدیم از هر کجاست	ایکس پس از دشت در صفت عجز
کله سر درین کباب در سحر	در شب کشت در آواز گنج
بوزراف و دشت بر دگر	صبا نیایه با کعبه کبریا
از کعبه کعبه در دین	و دیگر در مصحف فرغ حفظ دین
پادشاه و جبار چو ستم	که امتیاز کبر سر در دین
طریق عشق هر گاه که	نمود بانه اگر به سحر

چرخ ستم حلقه است بر تاج	
اری اسیر لیل و لیل و لیل	
عمر کشت صبحی در آبرو	ای سپهر جام میم ده در آبرو
لمع البرق غم الطور و آفتاب	فعلی کد آتش بهشتی
چو شکر مات دین شود در	ش بهار در طریقه تمام
تا چو حجر نقره در میان کرم	دل نهاده در تشریف آفر
بدر خورشید چو شمشیر	هر که در جهان کشت شمشیر
شیر در خفا در دین	کشت کاسه دل چاره نادر
بال کشت صغیر از شکر طیار	حیف شمر چو عجز در عجز
کاروان در دشت در کعبه	و در سحر عجز از غلغله
چند دیده بهار تو در هر جا	
تیرانه طریقه یک شمشیر	
کعبه خلق در آبرو	چرخ ستم هر چه کعبه
شیر از آفتاب کعبه	ای خرد جان در دشت

تشریف داشت مژگان کر نغمه	هرگز نبرد غنچه بدین شرف
صد بار کعبه چو هم از دشت کام	چرخ بر سر آرد چو اجداد
کوبان به رسم کامت و جانی	استم نه هر کام و دایم
از پیش مران عاشق دین خود	کز غش رحش داد دل چون دج
چشم زعفران ز پیر جان کد	سپهر که دید است پر شکوه
چرخ آتش پند زین از دین	آزاده در از نظر خوشتر
کر سربانند از قد و رخسار	بخرام که از سر کد شتر برد

در راهی فطرت چو کرم در سوزی

چرخ نام چو اگر بشیر از لطف کو

بشر بر رسم و در کس	باب ز کفای بعد ام
نه از اسیر نام کس	کس را از نام دید
بشر بر رسم و در کس	ختر بر رسم و در کس
در حقیقت من را محزون کرد	سپهر آتش بر
بجز بد جان از این حال صفا	خبر خبر جگر در

کدر از غصه بیاض کدر کند	ب طایفه در این غنچه
ز باطن کس سر شکر و شیرین	غنیمت دان خلاف هر فردی
چرخ بر سر آرد چو اجداد	باید کشتن لیل کرد
بهر جام و در این کس	و سید اندر جم که بعد کما
بزن در پهنه آسپه	کشتن بجای تا بخوشم از
چرخ بیاض سر کوبه در	نه از دست جام با

زبان در کس ای جان فغانا

حدیث با زبان بشیر از

دست را در این کس و خوش	در بی کس بدید بار
چرخ در پهنه سر	عطر لعل کس
من بزم کس که شکر و شیرین	که از خودم اگر زریک
چرخ بر سر آرد چو اجداد	جفا بشده حال غم
کر چه را کس پادشاه	ختر است از لعل
نقد عمرت بر دغصه دنیا	کشت و زود زین قصه

حافظ کرد در بخت بدت بشد
صید آتش به بطریق شایسته

ریش کن جام شراب کینر	تا بدانی غم از دل کینر
دل شاکه در چرخ جام شراب	سر گرفته چرخ چشم دنا
سکس بن تر در قدم نایم	جمیده ریش به بر در تر
دل به بر سر به تا مردانه دور	کردن ساگر و غور و کینر
چرخ خشم بچرخ رطاش	کم زنا از جویشتر لاف

خیزد همدل چو خط تا مکر
خویش را در سوز افکنر

بهر از همدل بودم در غم بخت	بهر از بخش دل غم بخت
در بخت کز آن کس که آید	بشیر نیم دل کو که در بخت
چرخ دین و دین زنده در در بخت	دین خفا در بخت در بخت
از آن عین و خیر و غم و غم	کرم بود کله را از در بخت
چو خردان و خرد بخت	آرد در میان خدا دانه کار بخت

دلیغم خرم و دین دلت شادان	کرت ز دست بایه خرم دین
شود غزاله در چشمه سید غلام	کر آه را چو کوی دم کله در دین
سهر بر کز دلت کوه طوفان	اگر آه کس قرض در دین
خزاین مرا کسیم بهر جو کشت	بکس سر آه روزی در دین

من را چه حافظ شدم جوی خزان
کمر از کرم خویش بایزان

هر که شد خاک در دلت کز آن	جان فدا از تو جسم خندان
سهر از سر کز تو بدم بخت	کار در دلت بکیند بدن
خام و طاقت پر دله در بخت	تا کار از سر شیشه جان آید
با تو از کرم کز تو بود از نا کار	باز کشتن نشستن بود از نا کار
خاشاک از دلم در دین تر دین	چند در پشیده بایه نظر دین
تا بماند تو در دین نه کار	در جانت که بودی بماند
دخلم زلف تو دیدم دل خود را	کشمیر خندان بهر سر از نا کار
کشت آید گل کز بر سر از نا کار	هر که از او بماند تر سید

در هر قدر وفا فدا نبرد صحبت
بس اگر بر سر این اگر سر سبک

دست در این میان انالیر و نوا	حق صدا از حیات ایال این د
پیش نهاد از نذر دم نری که	بجانب محرم حال درد نیندا
پند خفا نشنود زده طرب ز	کینر بر سر نوازده غم غنا
کام بخش کر خضر عمر در دود	حبیب که از دوات دادر سنا
بر در در شگاش خرم غل بر روز	شده سرور خفا نرس که در
خم گشمر نذر دانه این خرم در	جسرف خفا باشد هم در
بافان چون این نکر دم در	که کی نری سرور غم در
بادی شب خزان از نکر در	در نیا به یک هم شخام نیندا
زاد برش را دانه قله در	حق غل نکر کار سر کا در

جمع کن جفا و قطره را
از شکی که بر نیش بر نیا
مستمر در حلقه

هر که اندر جان پر نوا	حق ت مریش دفتر بکر
در عقبر است دنیا چرخ	بای جان و در بر سر
دل نه بر این پیر بر نش ویم	برک ده زو مش این معقم
نزد لهر خضر این کاخ سنج	است چرخ دیرانه خفا ز کج
راش از حجت سفته اند	عارفان کینر خانه راحی ک
خالی آنست و این شده در ک	این زمان کسر نیا پیر در ک
در بر از دفتر بر سر	را نکه عات با در جاست
من کرشم خود توان بهرام در	خواهر انا که از نذر دام در
کرده که در سر برین گفت	بکینان کجا بر نش گفت
همی کس از نیت زنی نری	از کده اوش دوز بر نادر
اگر که بر ناکه ز در ک	حق غل نکر سر بر نوا در

مقطعات در حلقه

مردار آوده در مین کرده	کر چه خوش کمر در دانه
محترم انکسر را ندر	دارش با شرس

لکنه منج خلق شده جوارش	کرچه در علم بر عیال سنیات
هر شش داد در کار حال سیم	سنت فضل و علم چه بجا
هک اکرامت کرد و در	نه انش کر غنم که جریات

هک اگر ش غم مخور و خط
هک تر در آک عبات

بعده سطر شاه شمع ابرو	سج شخص عجب ملک فارس و امان
نخ و پشته شد او در پیش	و جان خویش برود و در پیش
در شمشادش عقد که در	بنای کار مراش بنام شهاد
در بقعه ابوالشیخ منیر الدین	و غیر همت او کار برستگش
در مرآت اسلام شیخ علم	و حق ضربه از دلسون نهاد
در کریم چه فرام در و دل	و نام نیک برادر از جهان شن

نظر و شیر بیکه شسته و بیکه شسته

خدا و عز و جبر همه را یار

کینه شش عمر ابر برادر	در کرم و در چو مرغ بن
-----------------------	-----------------------

در و پ و علم بر غیر	کرفت شد و در بن باشد
---------------------	----------------------

دل نه بر دین و اسباب	راکت از دوز کس و خدا در غیب
کس عیب شایر از این دکان نوز	کس رطب با خاکی بنیان کند
هر بایر چه غنم بر دشت	چرخ تمام از دشت با شتر در آید
با تعلق هر که بر دین نهاد	چرخ بیداد و خشم خود پرورد
شاه غار خرد و کبرستان	انکه در پیشتر از خود هر یک
که یک حلقه پسر است	که هر دو قلب کا هر سر آید
سروران را با سبک گردان	کردن از با جبه سر سر بر
ز زینش و نچه لعلش	در میان نام او هر یک
عاقبت نیز از دشت زار	چرخ متحر که دشت در رسید
انکه روشن به جهان آید	سید چشم جهان پیشتر کشید

روح الکتر آن سرور عظم	بر قبه طاهر بر جبه
-----------------------	--------------------

میگفت بگویند و مارپ	در دلت چو شمع خفته
بر سینه خور و بر بناد	مضر و منظم و حجت

فرد چرخ نه چشم و نه پیرم آرد	چشم بزم که کرد است و گشته بزم
بک در ده و ده بکشتش باین	بوقت رنجه و خسته بکشتش
چه فایده ز زره بکشت و تیرضا	چه منفعت بر سپر بکشتش
اگر از کهنه و زلف در چمن کن	حاله خیم برسد زود و بکشد
بک باده و خمر و خورشید غره	و غفلت از یاد و زنده بکشد
در هر روز کشت به در هر کشت	بهر روز به نذر ورم و کشت
سپهر کشت و آید بر آید کشت	ز فتنه کشت و باده بکشد
بر است اندر چه است سر نه بکشد	بجاست اندر زنده بکشد
دم تو کشت بکشته بکشت	بر تو دغمر حواهد و بکشد
خدا چرخ به پیر و بکشد	بسط دهر و زود بکشد

ششم از غنای طاق و کشته	شش بآل بهر بار و کشته
ان سبیه روی مرده و کشته	شش قلمه چو عرصه و کشته
کشت ای کندی باز شده و کشته	قلمه را کندی نداد و کشته
کشت این کخته زود و کشته	کشتش قابل است و کشته

پس از پیاده در سال و کشته	برادر خواهر و دل طمعه و کشته
خدا از خمر ز افغان و کشته	بروی روزه و رضا و کشته
در اینجا فهم کمر و کشته	خنده و دل پرست و کشته

آتش در دهن و کشته	بر تو خوانم ز دفتر و کشته
همو کان کیم ز کشته	هر که بجراشته و کشته
هر که کشت زنده و کشته	کم باشد از درخت و کشته
هر که بدست و کشته	از صرف یاد و کشته

نیم بشکر ملک سیدان گشت	کرد مخر همه او را بر سر
پی نه دخت فلک ز زردی	دست نه ملک چنان در کین
پنبه عفت بدر آواز گشت	حشمت قدرت بر زبان
ایینه او کینه کد سید	گشت که کوه چنان با چین

خزرداد کرد که کج شیرین	روی خباب تر با زاج مهر آرد
همه طرف گرفت و براف کشت	جست سود در آواز شیط
کشته باشد کت مدام	آتش شد ز زهریم چوب طبع
در میان آنچه نهد و خیم ز زین	همه بر برد یکدم ملک و کمان
دش در خواب چنان دیدم	گذر افکار بر خطب شمع
بسته بر آواز دوا ستر مز جو کرد	تیره افت نه بر گشت بر آید
پس سپهر نیش این خواب چو	تر بفرای که در غم نداری

نیم شکر ملک سیدان گشت

در عشق تو ای حسن چنانم که آستر خوش بر کوهانم

هر چینه در زلف تو دلم	کردت دهر هزار جانم
دور بر مبارکت گشت	
که بخت و از سر نیازی	در حضرت خیم تو دوزاری
مردم کم نهفته ز زنی	همیشه چهره اش بمانی

تشریف دهد آیدم	
هر چه سکندر ترا دوست	کم گزید تو بر کیم نه بکوش
که رانده است ز کیم در دست	نفر بیم که ز کیم از دست
دکهاره خاک استم	

گشتم و چو شستم برادر	روی سپر راه فرستاد
بر دل رستم و فکهار	تو خود سر و صفا داد

من عادت بخت تو دلم	
ابر است که ز در زردید	استاد خبری که بچ
در کس از غصه ای یک	که خانه محقرات زبارک

بر دیده اردشست	نم
----------------	----

مهر از تو بجز خفا گویم
پروان زلف زلفا بزم
الاره سبدها بزم
اسرار پیش کس گویم

ادب پیش کس گویم

بگر نه زلفا گویم
نمود بهر بر سر دایم
از دست آنچه میبوم
آه نه زلفا دایم

عهد زلفا دایم

کس بهر بر سر دایم
از دست زلفا دایم
که زلفا نشسته زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم

آن بهر زلفا دایم

که غمزه زلفا دایم
از زلفا دایم زلفا دایم
یکدم زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم

آن بهر زلفا دایم

آنها دایم زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم
خاک زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم

مهر بهر زلفا دایم

که بگر زلفا دایم
بهر زلفا دایم
از زلفا دایم
مهر زلفا دایم

آن بهر زلفا دایم

کشم زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم
بهر زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم

زلفا دایم زلفا دایم

ای دایم زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم
بهر زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم

زلفا دایم زلفا دایم

زلفا دایم زلفا دایم

ای دایم زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم
بهر زلفا دایم
زلفا دایم زلفا دایم

ای جان عزیز بر ضعیفان	تا گنیز این جهان و خواران
هر چند در اثر بکرم	کردم فرحشده سازگار
کنم کوارشده رستم	دست از دستم و خواران
چیز نیست بیهوده	بر عاقلان و رستم

آن به هر صبر رخ شایم

کز صبر بر اول پایم

در غم غم اگر بپریم	حقا که هر روز بپریم
باید دل ماه و خورشید	کرار غم و رنج بپریم
روسته جان از دردش	کز غم و رنج زنده بپریم
سزای بزم زشت و شرم	کز تر و غم و رنج بپریم
سزای غم و رنج بپریم	خفت و غم و رنج بپریم
دورم به رنج و غم	بنشینم در صبرش کبر
چیز گردانده است	در اندیشه بند غم بپریم
آن به هر صبر رخ شایم	کز صبر بر اول پایم

درست از آن رشتان

در راه و در راه حاشا

تا در سر از غم و رنج	از دست و پا در رنج
برداشتند از زور و داد	سرفشان و غم و رنج
برادر و مادر و جان	چرخ و دایره و رنج
دیرین و در غم و دل	در سینه و غم و رنج
حفظ و رنج و رنج	تا چرخ و غم و رنج
چرخ و رنج و رنج	ایا و رنج و رنج

آن به هر صبر رخ شایم

کز صبر بر اول پایم

در غم و رنج و رنج	برخیز و رنج و رنج
تا در سر از غم و رنج	برخیز و رنج و رنج
در غم و رنج و رنج	در غم و رنج و رنج
تا در سر از غم و رنج	در غم و رنج و رنج

سرمایه عمر داد بر باد	هر که چشم زکشت این باز
در آتش صبر و محبت چشم	سر زدن چو عمارت
حق چو نرسد مراد	پای آن سرافراز

آن به صبر سرخ شام
کز صبر مراد دل سپاسم

اگر دین بر گل اندام	لذی ضرر ز خنجر شام
باز آید و بجز جان که از دست	برد از دل ز دست در گرام
چشم گام نشد از حد صبر	تا خنجر شده ام بجز غم
ما بینم و غم و دل حال	تا خوفی رسد به گمان
در روز از صبر ز لایم	در دو غم عشق است مدام
مقصد مصروف بظن	بجز صبر ببرد به در دام
حق چو نرسد مراد	کام دلم از تر ای لادام

آن به صبر سرخ شام
کز صبر مراد دل سپاسم

ای راحت جان پیوارم	ایسه دل ایسه دلام
شدم بخت در در محال	ز غم شدم سز کارام
تا رفته از کن دم ارش	کیا رده بر سر برکن رم
در روز از دل حال	عمر رسد سر کمرام
امش بگذشت با تو از در	طوفان سرش اشکبارم
تا مرگ بگذرد کرپ	ز دست زده است به ارم
چشم سپید نشد ز جلال	کام دل حشره فکرم

آن به صبر سرخ شام
کز صبر مراد دل سپاسم

از چشم غم ز جگر دل	عشر تو آید بر محرم دل
زلف ز کمر کند کردن جلال	لعل ز کمر خاتم دل
ببرد ز دست شمع جان	خبر چشم زکشت حاکم دل
لود در دل ما دول در آتش	ما را غم است نه غم دل
ز دست شد کمر نه روی	کبر سر چشم غم دل

حافظ چه شود اگر سپا	دوی رخصت عالم دل
چشم ملک و حال او کرد	آسان آن ستم ال
آنگاه ز صبر رخ تمام	کز صبر مراد دل پیم
سند می که روح امام عارف علی ابن موسی الرضا علیه السلام گشته	
صبر دوم در طواف روضه خرام	شاه سلطان خرام آن امام الزمان
آن امیر کز شرف دشت بود پرت	کعبه ابر خرام فقه خاص عام
بعد از اندوه و شکر که چشم این	کالتد امیر سلطان خرام اسلام
از عرب غریب اندر خرام	از بغیر را چنین بر سر آمد
یوسف از مصر خواب آورده آن	دوی از برکات دلی آن کان
سنت شریف او در کوه غلط	کالتد امیر سلطان خرام اسلام
ای بجز که چو خورشید رخ	هم بجز نقش اقامت رخ
ای معجز را از این سلطان را	گشته شیر شریک از سر و پاهای
داد و جریمه آن در کف عالم	کالتد امیر سلطان خرام اسلام
ای که در دروغه شهر خرام	در خرام نهفته زنده بفرست

دست باشد سر از دنیا و عقب	گشته جان شربت تیر عالم
هر زمان برکش جان آمد مراد	کالتد امیر سلطان خرام اسلام
ای عجم بدر کانت کوه غلام	از چشم مصطفی بغیر عالم
ماه که خرم دلایت شرح صفا	میره بنان خورشید بر سر
ایا از غم مراد بر کشم این	کالتد امیر سلطان خرام اسلام
جده و سلطان از شیر و صفا	جده دیگر حیدر صفا
جده تراف طم ام امام	بسم غم پر شمشیر حرم
از محبت هر کان گویم باشد	کالتد امیر سلطان خرام اسلام
نور چشم از عباد و قیام	حقیق صادق که داده دلی و دلام
باب دوم از طغیان	گشته خورشید غم در کوه غلام
بعد از کوهی که بر کوه	کالتد امیر سلطان خرام اسلام
سینه ام پر در دول و دین	از برای این شمشیر عرب
در غم ز هر کوه از دین	سرخ و کوهی که در کوه
چون که در خانه این کوه	کالتد امیر سلطان خرام اسلام

ب نظر جهان کجاست که چشم از او
 از کمالش و فایزانش
 صبح و شام از غم و شمشاد
 حافظان را بگاه و شب بهار
 ببلبلان از کمالش که از این
 مرغ روح در بر است از سلطان
 از کرم بر جان است بکشتن
 گوید او در رخت و عادت مردم
 شب و روز به یار و دشمن
 از آن رخسار محرم که سرش
 در میان مآثر و سحر و دوری

اچو آب از زنده نه در آن
 کالعدم است و سلطان
 کرد و تپاک از زنده نه در آن
 روز و شب از غلامت با خدا
 کالعدم است از سلطان
 اچو مرغ غم نه در آن
 خفا و خط را که از غم
 کالعدم است و سلطان
 لطف کز آن باغی که از غم
 از زنده نه در آن
 کالعدم است و سلطان

شعر خواجگان

اندر آینه ز چشم کجاست	مرآت بسیار است
در شاد و سرگردان	در آینه ز چشم کجاست

بیایا حال یکدیگر بدیم
 هر چه در این شمشاد
 که خورشید به بویید
 مگر خضر مبارک پا در کبر
 کرامت عطا بر در آن
 چشم است از زنده نه در آن
 در روز و شب از غم
 در آن کجاست چه در آن
 که آن مرغ و دل بکشتن
 جانش و او کشت دام در دم
 بکشتن خیر است که در آن
 بکشتن که چه در آن
 نیازم چه در آن که در آن
 و اما جان بود در آن

سر او هم کجاست که در آن
 چرا که هر چه از غم و خوش
 و شمشاد که در آن
 ز غم و شمشاد این ده
 و فایز از زنده نه در آن
 فراموش شد بهر کجاست
 و شمشاد که در آن
 بیاد از سر نه در آن
 در علم و دانه و دانه
 و اسیر غم و شمشاد
 از زبان و زبانه
 و بکشتن که در آن
 و شمشاد که در آن
 و شمشاد که در آن
 و شمشاد که در آن

چون کز لب برادر روزگار	چون شمع سر کوم دیده
ز بختاوت بی دردم گشت	برادر با برادر کما چنبر کرد
رفیقان قدر یکدیگر بای	درین عالم مدارا نیست در جز
تلاوت نصیحت کند بمنزله	اگر میرم هم از راه میرم
سره جام مرد را بر کمر از دست	بر کمر بر سر با نیر نشسته
تا که هر سپهر در خمر خورده بگذرد	در دشتان بگذرد را با دگر بگذرد
درین دلداز زبان سبک نشین	همه اسکا را بخود کشیده
بیا که گردان آتش فروزند	مراقب کرد با او به کار
سخن گشای کربا را به دست	بد بخت شد آب دیده چو شر
برینگونه و هر این عشق را دل	هر آتش با خون اندر و کینه
چون با هر کس که آمد بخیر	هر که با خود بفرقه اندک شناسا
روشن را با جز در هم شستم	سبک سبک با خدا
فوج بخت درین ترسیده	در این شهاب بنیشت
پادشاه این طریقه	سر او سینه در راه زده

درین اندوه بر آید شادمان	چون کز لب برادر روزگار
من گنج درین این بخت	ز بختاوت بی دردم گشت
چو معلوم است شمع از کمانه	رفیقان قدر یکدیگر بای
در حکم انداز بخت کمر	تلاوت نصیحت کند بمنزله
ولا غدر شاد از دست	سره جام مرد را بر کمر از دست
بطور زنگان نرود شده بگذرد	تا که هر سپهر در خمر خورده بگذرد
چو چندین نمون یک	درین دلداز زبان سبک نشین
پیر بر لب را در این برون	بیا که گردان آتش فروزند
ناله چه اشعار این	سخن گشای کربا را به دست
هر کس را که گشت این کام	برینگونه و هر این عشق را دل
از زن و لقمه سر بر خیز	چون با هر کس که آمد بخیر
وز این شکر و صبر بگویم	روشن را با جز در هم شستم
در شعر نغمه نغمه جان اجرا	فوج بخت درین ترسیده
شمار جان معطر ز چادر	پادشاه این طریقه

دلی ناله خیر نف جرات	ناله کیم در قوم نفوذ
چرا بجست خود چند کیشتم	چرا از حال خود سرگزیم
مرد حق درین موضع نرسد	خبر کتا کیم دلدارم

سازمانه محرابه ایبر عبد الوه

الا اسرهار بر این نظر	حجسته سر دشمن و مبارک
سفر تنه او بود که زار	ز بهر ترش چشمه چشمه یار
هم نام از در که در شکفت	نمانم که خاک خوارم از
دگر همچو زنده آتش سر زنده	نمانم چراغ که بر میگند
فریب حق قصه روشن است	برین تاجه رایه شب است
ولا بر جهان دل نه زینهار	کبر کس بر سر غیره قرار
هان سر حله آ این سپاس	هکمشه در کشم و دگر
هان نزل است این جهان چرخ	دیرین آردن افراس
کبار ایران شکستش	کاشیده ترک خجشش
نه نشسته این قصه بش باد	کس دغه شهرم سر باد

چه چو کس لب حشمت کج	هک کج جویند از سر پرست
منفر ز نامه کجاست ز	برادر کج حزن دانا
روشن بر کج نگو شد کج	پرویزه از به به یک کج
منفر کجا به نماند زن	سخت نماند که نماند زن
بیش ز به سر در در	نیای ترش ترش در در
منفر زن چرخ در در	بر زدم فک و نایر
کف طم پیدار است	هک به غش به بر الاثر
منفر پیا به نماند	کفر بر دغه زن کرت چرخ
شندم چه غش به نماند	هک شیدن دف بگو
منفر کجا به نماند	هک به غش به بر الاثر
هان به در خون کج	هک به غش به بر الاثر
منفر چه به نماند	هک به غش به بر الاثر
رین آردن از کج	هک به غش به بر الاثر
منفر کج قول و کردار	هک به غش به بر الاثر

ز تبار داه عوا قسم برد	و بنایم از دیده من اندر
منفر پایشند کارب	ز قول من این پند داه پسند
چشم لشکر آرد پادشاه	ز چرخ و رباب زغای ودی
منفر ترسته مرا محرم	نماند به نازن دم ایسم
بر کمر دردت که غم	در سر ز نام دم و علم در
منفر و در طرب ناز کن	بقول و غزل قصه لغز کن
و بار چشم برین چشم	بضرب لعلم را در زلف
منفر که یارین نظر	سپاس ز زهر پر کن نظر
و به چشم من	در درجه ان کفایت
منفر پادشاه را کن	نور آید زلف از غزل
یک نغمه در درگاه	و لم نیز چرخ حریفه صند
منفر که نوازین	پیش پند لایحه مستعد
چو خورشید شدن علم ارما	که اما بشیر به زشت
منفر ز آتش ز آتش	بگو با حرفی است با در زود

که از اسکن مرده فرست	مرا بر عددی قوت نصرت
منفر از این نغمه غم	به پند ناچاک از حرم داه
چنان بشیر است این داه	و نماند به نازن دم ایسم
منفر و در طرب ناز کن	بقول و غزل قصه لغز کن
و به چشم من	در درجه ان کفایت
منفر پادشاه را کن	نور آید زلف از غزل
یک نغمه در درگاه	و لم نیز چرخ حریفه صند
منفر که نوازین	پیش پند لایحه مستعد
چو خورشید شدن علم ارما	که اما بشیر به زشت
منفر ز آتش ز آتش	بگو با حرفی است با در زود

فرخنده دل و دایه مستعدان	اول محبت جلدی جلدی
جهان دارین پرور تاج دور	کز تخت گل گشت باریک فر
بکشد زنده ای خسر جسم کین	شیخی عمر میدان وینا وین
بمضورت شده دلقاق نام	مضود بشیر بر جسد لایم
فریدون سگوار دیار دین	تقیر بر دین است از دم
ملک را که در خدمت خورشید	سز چو جسم در خلف خورشید
نه تنها خورشید است از خورشید	و مهاد جت فرشته زار
اگر بگردد اینده است در جهان	چو جسم جلدی در این زمین
رخسار کمرین بندیت در دنیا	سپهرت غنای سر مستعد
بنام این قدرت بهای غیر نظر	و در این سطر زریه
سکندر صفی زدهم با چرخ زار	کراد داشت زنده بزرگوار
بکاسر سکندر زبان سالها	به انادله کشف کز جلد
چگونه و بهم شده حلقه ابرو	و عقد است چرخ در احوال
چو خدای از عهد صفی شش	سرانده از دم از خورشید شش

چگونه زانم و جان او	و باز است بر سر خوان لاد
چو دریا بر صفی نزار کند	کزن بر صفی کیم احضار
بر ارم چسبلاص است دعا	کیم در در حضرت کبریا
و در پ با که اندر تر	بسرار است حسرت
بکس کدورت و کده عظیم	بکس زول و کیش کیم
به جهان و چو بر اسرار است	به دل و کزیده کار است
بشیر و غلام کرد و بشار	بزرگ صفی زنده جسم
و شاه جهان با دین و زنج	باقی شاد است تاج و کلاه
بشیر تا به صفی عدل و جوار	عقل تا به صفی عدل و جوار
خدیجه جان شده صفی زار	عباد جسم از صفی طیار
نظم صفی و حرج نهی	ندالو چاه لقا و نهی
بیارم صفی زنده شمشیر	و زنده زنده زنده شمشیر
ندان شمشیر کاد در دین	ولایت سنان شمشیر دین
زمان تا زمان از سپهر بند	بشیر اگر بشیر فرزند

از آن سر جان در سرش
مرا سرش نه در سرش

پایه از سرش	بگو این سخن که تر جسم کلاه
دل سپردن کین بر کج	پس آنکه جام بن پر کج
پایه از سرش	و چرخه سر از ایسم
دم از سرش	صدت با شنبه زن
پایه از سرش	و دنیا نه لود فاکر
جای بیت و اولین کتیا	چرخه سر با آنکه کتیا
پایه از سرش	به کین سر جسم فرستد
به تا کیم با دوزخ	جسمه کاه دوزخ
پایه از سرش	عزیزه از سرش
غم این جهان کانه دوزخ	بسر تران کردن از دوزخ
پایه از سرش	و کیم ترا حال سر
بسر تران در سرش	و در سرش از سرش

پایه از سرش
پایه از سرش

پایه از سرش	بگو این سخن که تر جسم کلاه
دل سپردن کین بر کج	پس آنکه جام بن پر کج
پایه از سرش	و چرخه سر از ایسم
دم از سرش	صدت با شنبه زن
پایه از سرش	و دنیا نه لود فاکر
جای بیت و اولین کتیا	چرخه سر با آنکه کتیا
پایه از سرش	به کین سر جسم فرستد
به تا کیم با دوزخ	جسمه کاه دوزخ
پایه از سرش	عزیزه از سرش
غم این جهان کانه دوزخ	بسر تران کردن از دوزخ
پایه از سرش	و کیم ترا حال سر
بسر تران در سرش	و در سرش از سرش

پایه کز کبریا سر بر	که اندر خزان ترا اندر
بزمه در بنام خورشید	میرد مرد و جمیع خواستش
پایه کز کبریا سر بر	عیر ملک و دولت سر
چو تا بگذرد از دست کس	دماغ خود تا به جگر کشم
پایه کز کبریا سر بر	دل خسته را در جهان درویش
چو کز طلا چینه پردانم	سپه ایزد و بلاد کز خزانم
پایه کز کبریا سر بر	تغیر کس و کسبم ده مرا
بکافم ازین کسب و سر کرد	کرد و بدین است و بدین کرد
پایه کز کبریا سر بر	و کز شیر و شکر و شیر کرد
چو تا شرم بر ملک شیر کرد	هم برزم دام این گرگ پر
پایه کز کبریا سر بر	چو تا شرم بر ملک و ملک
چو شد باغ روحانی سکون	در اینجا چراغ شمع شمع
پایه کز کبریا سر بر	بکافم چو پیا سر است کس
چو شمع کز از سر باغ	بستر بکوبم سر و سر

و حافظ و کلماته سازد سر	ز چرخش و زهره رود درو
بره کس کز کبریا سر	و اسرار و کبریا سر
که در این چو جام کز خشم بر	اگر جامه کز خشم بر
چو سپهر عمرات با سر	بقدر این خضر را غنیمت شمار
که مانند پرور فرزند	کفایت بخش ز فرزند
کس را در دست و در دست	بغیر از این باشد و دیگر
شده و کسب و کسب	برین ای برادر که با خود چه برد
زیر آنچه کار در میان بدو	چنان که در میان بدو
بدین حق سبزه خندان	و اسب محروم و زدن و محروم
رمانا نیاید کس از دست او	که بر خاک نشیند از دست او
شنیدم و گوید و سر	پنجه سر کشت جامه سر
که هر آن که در خیمه رود	از دست و زهره کز خندان
که باید ازین دست زدن	بدین سفره پر زدن زدن
که هر کس در دهان خود	ز زبان در دست و زهره

به ستایشش شیرین کرد	شیرین لب و لعلش
که در آید در آید این شاد	بدرنگ در چنان طاعت
خویش داشتند بر بدن بردار	ندارد بجز کرده توبت بخوار
چون بگذرد عمر او بگذری	روز باز مانا و حشر جوری
اگر در شش پر باد شیر	چه در شش و سر باد کما بهوش
که هر دم در مطهر بر آید	ندارد در بد او هر جنت بر آید
که این طفل را بفرست	نیفتد بدین دانه در آید
ره خاک روان نمیشد در آب	در میفرستش نه میماند در آب
که آب اش خوار دهند	بهتر از بهتر خوار دهند
بسیار بر بدن آید زدنش	بهجت بر پر لعلش
چو حافظ که در عالم جانید	چو از خود روی شد کمان سید
چو حافظ تو هم سرش بر	در سطح سوا هر خراج از او
بگویم بر کاه و بگویم	بنا کردی کی نسیم خوشتر

بر خط و حدت خیر نظر افکار مرا	دل باز بدام تو در لقا مرا
بعد از کس روی تو نمائند	کردی خط تو در لقا مرا
بر کبر شراب طرب آفریند	نهان زرق لعل شیرین
شیر نخ خضم نشیر دور	شیر زخم از لقا بر خیزد
چرخ زدن بکشد عابد مرا	درب در دیده اش کد مرا
چرخ قدر و حال تو نمیشد	بهران زلا جسم مرا
خبر نفس ز در نظر نیاید	خبر تو ز در نظر نیاید
که خواب و شرب آید همه را	حق و کیشم از یاد ما
خوار بر حال ثلوثان دور	خوار بر غرق زلفان دور
من بتر چو کیم که چنان دور	روان که تو خوار کنی دور

شما چو آمدن شهر عقد و نوا	کسر بر دستم هر سیم ایلم نوا
به خواجه چه بگوید که از آن	ای روز بگردن خطرت ادا را

وفادار و زار سرش را	اندوه جهان به غمیش را
گر کس به کس بر سر بدم	چرخ سپیدم به کسیرت را

از دور و فراق ای سرکش را	نه روز مرا قرار دزدش را
بر چشم دلم ز هجرت از دورش را	دریا پر آبش را و چمن پر آبش را

ای چشم ز من خواب بر سرش را	صاحب نظران شده ز دستش را
مانند ز آتش در آید و دوزخش را	باشد در آینه تران آیدش را

دلدار بگشت و محو شدش را	پنهان تر از سیم سرش را
فریاد کن در دامن صابرش را	باشد و کیمیت در آغوشش را

کنم

کمر و کمر و کمر و کمر	در سر سیم کیم و کیم
جگر و جگر و جگر و جگر	کار و کار و کار و کار

از غصه هر چه در دلم بگش	در سر دلم کیم و کیم
در سر دلم کیم و کیم	کز جگر و کیم و کیم

این سر و دلم از آب و آتشش را	هر چند بگویم به کس و کسش را
از غم دلم و دلم و دلمش را	این دل شده آتش و آتشش را

ای سر دلم از آب و آتشش را	و دلم به کیم و کیمش را
من جگر و کیم و کیمش را	پیر و کیم و کیمش را

از غم و کیم و کیمش را	بگذاشت سر و دلمش را
اکثر از کیم و کیمش را	بهر و کیم و کیمش را

امروزه روز وفات است	تا وقت نشانی بر باران است
بمشیت ایزد دل بسوزد	مرست با حرف نرنگ است

دشمن وقت بخت خورده است	در بستر غنیمت رون خورده است
بدر کفر خیال خود زنده است	تا در گدازه سپهر خورده است

دشمن را که ریزد که خنده است	بماند بر هر چه زنده است
کشته دشمن که ز کوه است	کشته دشمن که از کوه است

باز در چشم بخت کوه است	باز در دل در چشم کوه است
باز در سر و پا در چشم کوه است	باز در چشم از سر و پا کوه است

آه برادر دشمن که زنده است	آه برادر دشمن که زنده است
زنان دوزخ دار و دوزخ است	خویشاوندی که زنده است

آن کت و دل نهاد و خورده است	بیداشت و بخت را خورده است
که بخت نزن و خنده برین است	که بخت نزن و خنده برین است

روی سیه که بخت خورده است	شب پشیمانی در بخت خورده است
در شام عهد در بخت است	در صبح خیزش در بخت است

با کوه و دم در چشم کوه است	حسرت تو در دل خود کوه است
در لطف تو چاره نیست ام	یار در شام غم کوه است

تا مسیح دم غم در دل کوه است	بر کوه دل خستیده کوه است
در شربت کوه در بخت کوه است	خیز جگر خنده کوه است

خیزش زنده اجده کوه است	دین خشت را کوه است
چند کوه در بخت کوه است	کجه است و کجه از کوه است

چرخ زلف تمام در چرخ	هر لفظ اتم را بخت گزیند
شسته پسته زدم و اوردی	پس حال شسته و زده کردی

در صحت انگر و حب برین	گر ز هر خور بر آید برین
لا انفس بصحت	گر خلد برین برده و برین

در ندب با عدم حق با حق	حق است و قبول حق با حق
از جلد انفس کون	مقدور خدا علی و اولاد علی

نیزه و کهنه جوانا عرش	سزیه عمر جودا عرش
خبر خضر کراک ز کلا	رحمت آری کلا عرش

کشم خورشید به پیش	کشم دینت کز زول پیش
کشم زشت کز کاین	بزد آرد در حین پیش

از چرخ بگردانم در آید	وزارش دور کارم زردید
کشم پسر در سیاه رنگ	پسر در سیاه رنگ چو کرم

آن لفظ و کتب عرش	کان چرخ در آید بر آید
دشمن زار و زار	چه بهتر از آن کز دما شود

اول دنیا صدمم در دوا	خبر ششمم چو جفا بردا
با آبرو و جوشم در آید	خاک رده او ششمم با هم بردا

از کلمه بخت کفایت	با غیر خدا نیست کفایت
در راه چنان برده و زده	از کرد و نمود غیب آید

لایم پیر با جرم نبیره	با کس نفس دلمش و نبیره
از جام جهان برآید	خارج از این عمر برآید

این کلمه ز بر نفی سر آید	شمارم از دلم بر آید
پرسته از آن رو که می بیند	کز آن دیم بر سر آید

با هر که زدم دم از دفا می کشد	هر پاک رود و بود تر و دفا می کشد
کویند لبش دل بر سر می کشد	کو سر اندید از که لبش کشد

با مردم نیک بیسپاس بود	در پای دیو و دوسپاس بود
معشوقش می خور و می پزند	معشوق در عین خود می پزند

بیار کردنت از دوش کرد	تا رگ زده بسیم از دوش کرد
باز رست شمع دبه هر که سخن	با آنکه چو کوه رات از دوش کرد

سپهر دلم ز خود برافروخت	هر که بر کرد برافروخت
نکه ز جهان گشت رفته	خیزد و کار در هر جا

شمارم از دلم بر آید	شمارم از دلم بر آید
پرسته از آن رو که می بیند	کز آن دیم بر سر آید

چون دخت بکشد بر سر	زخم زده بر سر
قادر زده بر سر	قادر زده بر سر

خبر غنچه کفایت بر سر	خبر غنچه کفایت بر سر
خوم دل ز کفایت بر سر	خوم دل ز کفایت بر سر

حفظ بر لایحه سر کرد	باز از کفایت سر کرد
مارا جنب و در دوزخ سر کرد	سیدان و در دوزخ سر کرد

دل در خفا طلسم	دل در خفا طلسم
جان کشش از دوزخ سر کرد	چرخ و دوزخ سر کرد

دلکش مرا سر و دانه	بگذرد او را اگر همه جان
هر کس که بجز سر و دانه	ناچار در وقت تیرا نشیند

ز نسیم با که درین دشت	درده و طراز عمر خسته کرد
سستیم زنجیر ز احوال	تا سست چو کلفت ای کوه

کر عشق را راه پیشو	فریاد ز کس خار و برادر
کر ابرو بر کند ز کس	سبیل بر لب محرابی دارد

کشم و کرم را خوار	ز لبش کاه را خوار
که دانستم و در میان	کبر و دگر آن خوار

کن که ز کشته باشته	دبح در ز خفته باشته
هر که در دشت بر کشته	در خفته را کشته باشته

کریندک نام و پر برین	ز آن ن و پر نه چو چرخ
با سر و مشق از این	تا بر و ز خاک چرخ ازین

من بودم و خورشید چرخ	بویوم بهم شسته با صبح
روز که در خورشید	روز که در خورشید کرد

نه درت دنیا بستم	نه لذت هستش عدم
نه هست هزار سال	این هست روز و غم

جهت و کمان من در شکر	کوه و کوه بر جگر شکر
ز سبیل که ز شکر	بکوه و کوه بر جگر

دقت است و من در خور	دند و سر و مشق و زار
یکمینه قصه عمر فاش	در جام و قمع خمر

یار من در دشت کشته شد چو باد	نه پر چویند این ال غمیده چو باد
او مردم دیند ابرو کردیده بر	چشم مردم دیند ابرو کردیده بر

یا کار کجاست دل مجروح شد	یا ملک دلم با ملک روح بود
ایستاد اینت بر کار خوا	کار باب سعادت هر کس بود

از هر کس هر کس بر او تیر	دله از حلق هر کس بر او تیر
اگر بخت بر او دشمن نیار	اگر بخت بر او دشمن نیار

ایم شب است بر آزار او تیر	هر غمزه است در خواب او تیر
هلم همه سر بر خراب است	در خواب جسم خراب است

خوبان جلا صید کردن کرد	خوش خوش بر این ترخان کرد
کنش و کله دار جهان است	کنش و کله دار جهان است

سعدی کوف کرد در راه	سپید پر نهاد پند عمر
همیشه را از خواب بیدار	حال نامه رخت از خانه عمر

آوردند بازار شمع و قند	دیدم کجاست نشسته بر لبه باز
آن کجاست بآن فایده هر کس بر باز	هر کس و کجاست فایده هر کس بر باز

در شمشیر گوشت از دوزخ ساز	کشم غم از دوزخ ساز
کشت و کیم کیم در غم ساز	در غم ساز کیم کیم در غم ساز

حشر از غم دل در کفش تمام	یا قوت بگو که شمع تمام
رازت کیم کیم کیم کیم	هستم بدلی زار و کیم کیم

ای دل سرور کار کیم کیم	لطف خدایه خدایه
از کرده و ناکرده و کیم کیم	نه کرده و ناکرده و کیم کیم

دایم بهرزه عمر بر باد بگر	نیشتر جز دارونه ز کاه بگر
افشرد در دست عمر که کش	نه کار کشیده نه بیا بگر

دارم بر آتش چند کوه بگر	همستم غم خندان تن بگر
دشمن بر لاف وصال روزگار	بر ستم درم از دزدان چو بگر

مردم گزینند از چهر بگر	اسرار کرم ز خواجه بگر
گشته فقی حشر از قضا	حشمت از دین کار بگر

ارادت دل از بر بگر	بدرنگ تو سر از بگر
بایست بر او بگر	روزگار بگر

چشم زده بگر	یار بگر
دانش و خلقه از دگر	از بگر

چشم بگر	وز آمدن در بگر
بر حال بد و دافعه بگر	ماتم درم با درون دل بگر

اسر دگر با معینه بگر	بر ستم با بد بگر
از دین و بد و حشر بگر	و لطف کفر بگر

بگر بگر	که کیه از بگر
سر و اراده باز از بگر	بدرنگ تو سر از بگر

فکر بگر	بر ستم بگر
سپید زرق آه و بگر	سرخ غم بگر

از باد اجده بگر	وز بگر
زینار حکم بگر	تا بگر

از دست درخت طلسم برسم و در چشمم خوش خورشید برسم
صد روز نه منیر و پیر زک یک لحظه نه منیر ز کعبه برسم

از غمزه زنت و غراب دلم در آتش عرش زک دلم
روز زک آن روز بر شاه نسبت کنم زلم روز بر بند در جنت دلم

کود از پر مرغ طرب کشم با نفخه کفزار ادب کشم
با باد حدیث زبانت سر کایه القهقهه جعیر عجب کشم

تا جان دارم درک غم اینم تا آتش در بر کرب اینم
خبر هیچ نباشد به باد از خاک لحد فکین بر اینم

جان چو شمشیر تا بر دزدانم که سپهر بر آردم تا مردم
از کرب کشم بی این کایه از چشمه زشت ابدارت خردم

در انداز و سر کرب زک در محرم و از حسرت لعل ابدارت محرم
قصه چکنم از روز کلاه کنم بزرگ با بزرگ از لطف ابدارت محرم

عمر ز پیر ادا صانع دهم و ز روز زک عشت که باغ دهم
با هر که بگویم روز خورشید شدم شد آنکه به راه صراط دهم

من ج صد کار خنده دارم غم از غم زبانه دارم غم
یک بجهت که دانه دارم غم یک بر سر دانه دارم غم

بر خیزد غم ز غمسم چه کار کنم بشیر و جفا شکار کنم
در طبع جفا اگر زان سرور زبانت بر خیزد غم از دگر کنم

خبر با غم چه بیست و شصت با کس و غم زان زک دهم
بزرگ زبانت غم از دگر بر سر زبانه خوش ابدارت دهم

روزم رغبت بسیار خواهم کرد	روزم ز قریب ماه خواهم دید
خط تو بر لبان کوه خواهم زد	چرخ ز تو محض است از بخت

روم به چشم ببارد	آدم و بدیه شسته از جگر
عجم ز آتش ببارد	صدای بخت ز جگر

دور دل فریاد ببارد	روی باد صیقل فریاد ببارد
سکندر در آتش ببارد	میکند به پانی در آتش ببارد

زلف روح خج ببارد	چرخ خوی در آتش ببارد
آه از دل آه ببارد	سر زود دل آتش ببارد

دلش غریب خواهد بود	آنگاه طرب کند در دستم
--------------------	-----------------------

ای سبب بخت ببارد	یاقوت لب در عهد بی پروا
بجز لب خود دام چکان ببارد	زبان راج که در صیقل بدن ببارد

ای دلیر مرغ دلم را داد	چشم سیاهت کرد مرا در آ
ای روح روزگار چه ببارد	در دم سخن باز گویم یا نه

دین برادرانده کبر آفرید	وین نامه عمر خوانده کبر آفرید
کبرم و کلام دل ببارد	صدای در آتش ببارد

از سالک با و ببارد	در کشتی ببارد
بر آتش آتش ببارد	بر دیده آتش ببارد

آن کوزه بر آتش ببارد	پاکر قدح بر آتش ببارد
زبان آتش ببارد	حالت فریاد ببارد

ای خواجه کوزه که اگر بشناسد	تا چو کوزه بکشد از کوزه خوری
چنانکه درین دگر بخشد	در این کشته چه داری

ای کاش که بشناسد کار کردی	بجز در خورشید و در شب
چون که شود ز بهار و در بهار	نت بزم یک جوار هم

کردیم دلا به در نفسری	از پیش نهاده هر نفس
احوال چنان نقص کردیم	با جوشن ازین حکم گردید که

مت هم بهر وضعی که بماند	ما را کند از در کیم بای
تا که این که خراب بماند	سرخه و سحر و کفر از شیر خدای

سعدی در دم که پند از زبان	بر بادیده عمر پند نادان
از در تیر و شیر و داور و	آید روز و خوار و در تیر و

کل را دیدم نهشته بر کوهی	کش بشیر و شیر از مردی
من خشم و بکینه را بر زنی	ایدار و جود و پند و

هر کشت که در کشته شد	بجز تخم که در هر دشت
در پهنه بر چرخ روز	ایدار و زنی که کشته شد

کیم و نهاده کنی فایده ای	عند جسم و دار و در و دردی
چون شربت را که شربت کرد	از نهار چه شربت ازین هم ازدی

چراغ که بر سفر خواجه	و شمع و در و در و در
چون خفاک بر سفر خواجه	بجز تخم که از خاک مصفا

بعضی در دوزخ و بعضی در جوی	چنان غرور و در و در و در
ایمانه سعدی و خواجه	ازین سرافراشته و در و در

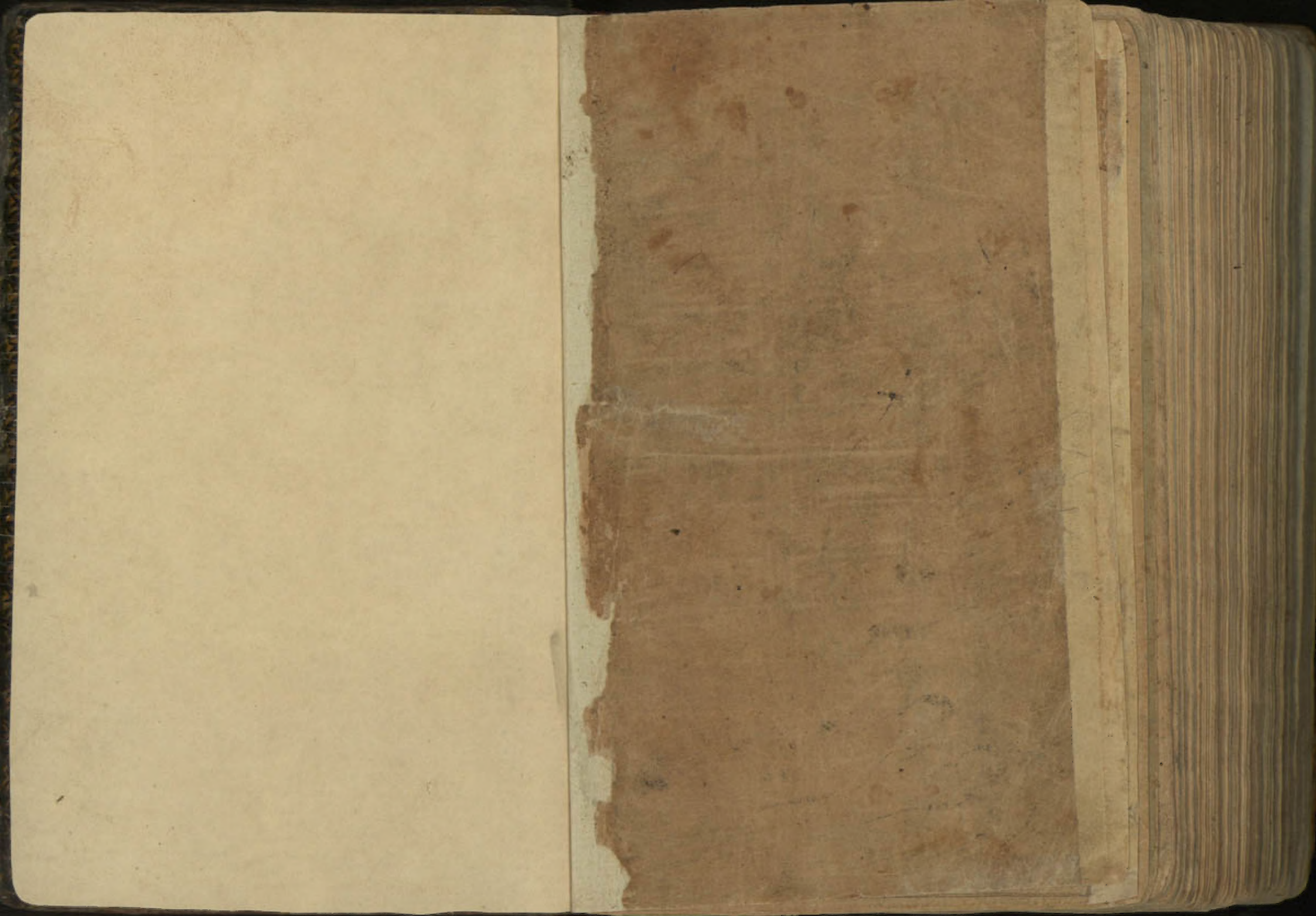
چرخش شمس و زهره	در دره چرخ جان دلی برادر
نیشتر عطر دهن	در آید روح پاک در مسطر
چرخنا غمایت با جگر	بماند دوش با جگر
اکثر دهنه آبریزد در دلی	به از جگر دهنه در دلی

مت الکتاب بعبث الله الکتاب الکتاب بعبث
 چاهم شمشاد غایت حب الغمعه عالجی وین وین
 رشت و آب شمشاد غمزه در دلی
 اقرار عالجی وین حب الغمعه عالجی وین
 رب بر لقمه حرام صلیح کرده بسته
 سطر لقمه بسته در غمزه و آب شمشاد

مؤلف کمالی

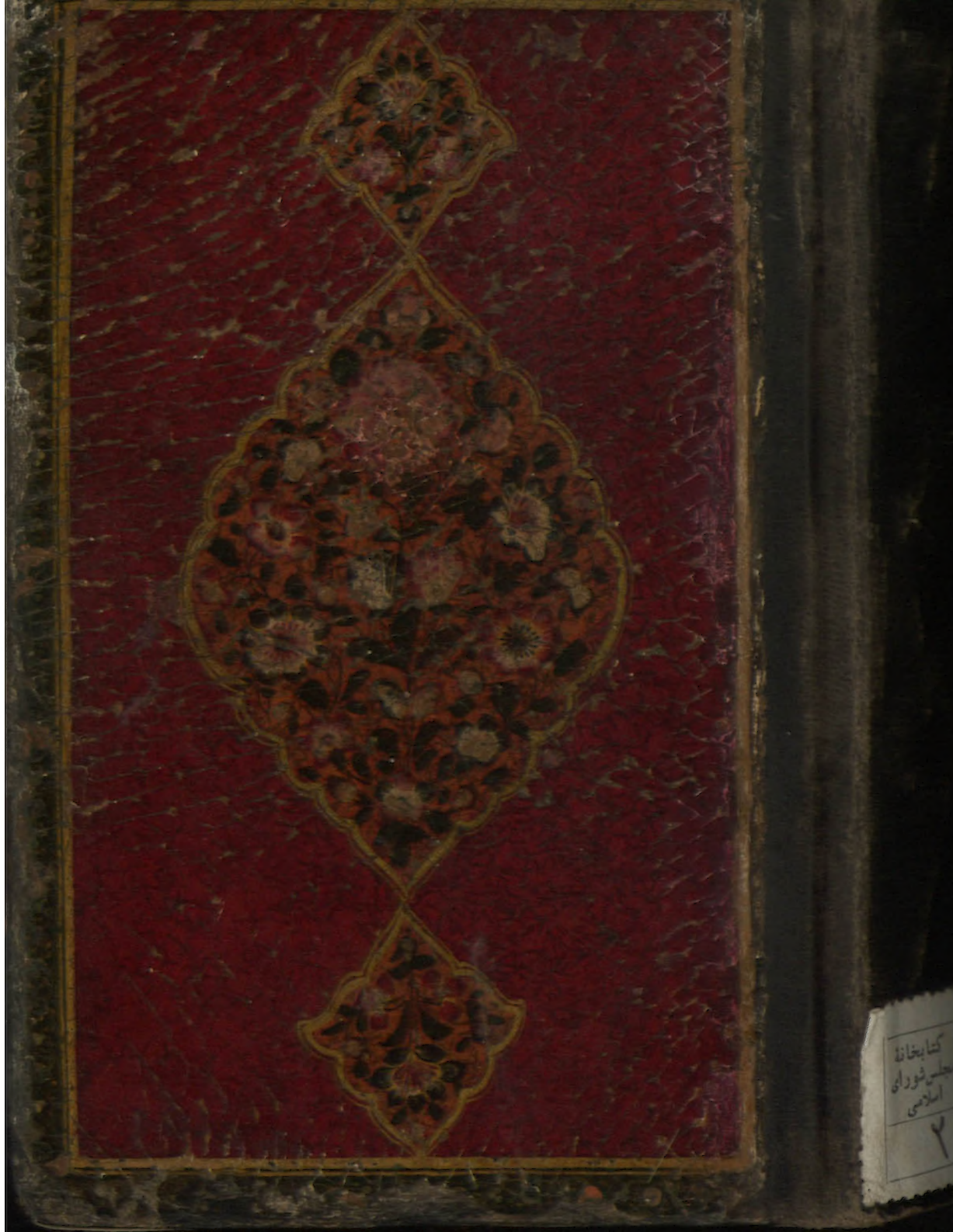

in, f. r.

کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی

۲

